

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

31 Οκτωβρίου 2016

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 205

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4430

Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία και ανάπτυξη των φορέων της και άλλες διατάξεις.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

**ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ
ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΗΣ**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΠΡΟΟΙΜΙΟ**

**Άρθρο 1
Σκοπός**

1. Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η δημιουργία του νομοθετικού πλαισίου για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία, ως μορφή εναλλακτικής οργάνωσης των οικονομικών δραστηριοτήτων.

2. Ειδικότερα, ο παρών νόμος στοχεύει:

α. Στη διάχυση της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας σε όλους τους δυνατούς τομείς οικονομικής δραστηριότητας.

β. Στη στήριξη και την ενίσχυση των παραγωγικών επιχειρημάτων αυτοδιαχείρισης και της συλλογικής κοινωνικής επιχειρηματικότητας.

3. Με τον παρόντα νόμο ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στη σύσταση, στη λειτουργία και τη διοικητική εποπτεία των Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.

**Άρθρο 2
Ορισμοί**

Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου ισχύουν ακόλουθοι ορισμοί:

1. Ως «Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία» ορίζεται το σύνολο των οικονομικών δραστηριοτήτων που στηρίζονται σε μία εναλλακτική μορφή οργάνωσης των σχέσεων παραγωγής, διανομής, κατανάλωσης και επανεπένδυσης, βασισμένη στις αρχές της δημοκρατίας, της ισότητας, της αλληλεγγύης, της συνεργασίας, καθώς και του σεβασμού στον άνθρωπο και το περιβάλλον.

2. Ως «συλλογική ωφέλεια» ορίζεται η από κοινού εξυπηρέτηση των αναγκών των μελών του Φορέα Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, μέσα από τη διαμόρφωση ισότιμων σχέσεων παραγωγής, τη δημιουργία θέσεων σταθερής και αξιοπρεπούς εργασίας, τη συμφιλίωση προσωπικής, οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής.

3. Ως «κοινωνική ωφέλεια» ορίζεται η εξυπηρέτηση κοινωνικών αναγκών τοπικού ή ευρύτερου χαρακτήρα με την αξιοποίηση της κοινωνικής καινοτομίας, μέσα από δραστηριότητες «βιώσιμης ανάπτυξης» ή παροχής «κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος» ή κοινωνικής ένταξης.

4. Ως «κοινωνική καινοτομία» ορίζεται η παραγωγή προϊόντων και η παροχή υπηρεσιών, οι οποίες αποσκοπούν στην ικανοποίηση κοινωνικών αναγκών, τη συμφιλίωση παραγωγής και κατανάλωσης, την εναρμόνιση προσφοράς και ζήτησης και τη διαμόρφωση νέου τύπου κοινωνικών σχέσεων βασιζομένων στη συλλογικότητα και στην ιστιμία και όχι στον ανταγωνισμό.

5. Ως «βιώσιμη ανάπτυξη» ορίζονται οι οικονομικές δραστηριότητες, εμπορικές ή ανταλλακτικές, που προωθούν την αειφορία του περιβάλλοντος, την κοινωνική και οικονομική ισότητα, καθώς και την ισότητα των φύλων, προστατεύουν και αναπτύσσουν τα κοινά αγαθά και προωθούν τη διαγενεακή και πολυπολιτισμική συμφιλίωση, δίνοντας έμφαση στις ιδιαιτερότητες των τοπικών κοινωνιών. Ενδεικτικά, η βιώσιμη ανάπτυξη περιλαμβάνει τις εξής δραστηριότητες:

α. Την προστασία και αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας.

β. Την αειφόρο γεωργία και κτηνοτροφία, η οποία δίνει έμφαση στη διατήρηση και διάδοση απειλούμενων τοπικών παραδοσιακών ποικιλιών ή «φυλών» και στην αποτροπή διείσδυσης γενετικά τροποποιημένων οργανισμών.

γ. Την τοπικά και περιφερειακά υποστηριζόμενη γεωργία ή κτηνοτροφία, που συμβάλλει στην ανάπτυξη απευθείας εμπορικών σχέσεων μεταξύ παραγωγών και καταναλωτών και ενισχύει την προσβασιμότητα σε είδη πρώτης ανάγκης, ιδίως των ασθενέστερων οικονομικά ομάδων του πληθυσμού, μέσα από την απευθείας διάθεσή τους.

δ. Το δίκαιο και αλληλέγγυο εμπόριο. Ως δίκαιο και αλληλέγγυο εμπόριο ορίζεται η βασισμένη στο διάλογο, τη διαφάνεια και τον αλληλοσεβασμό εμπορική σύμβαση, που επιδιώκει μεγαλύτερη ισοτιμία στο διεθνές και εγχώριο εμπόριο. Συνεισφέρει στη βιώσιμη ανάπτυξη, προσφέροντας καλύτερους όρους εμπορίας των προϊόντων και διασφαλίζοντας τα δικαιώματα των περιθωριοποιημένων παραγωγών και εργαζομένων.

ε. Την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε μικρή κλίμακα και την ανάπτυξη τεχνολογίας που μειώνει την κατανάλωση ενέργειας.

στ. Τη μείωση της παραγωγής αποβλήτων και απορριμμάτων σε τοπικό επίπεδο, με συμμετοχή των πολιτών, μέσα από την επαναχρησιμοποίηση, αξιοποίηση, ανακύκλωση των αποβλήτων ή μέσα από τον επανασχεδιασμό του τρόπου παραγωγής και διανομής των προϊόντων.

ζ. Την κατασκευή και συντήρηση υποδομών και ενέργειας σε δημοκρατική συνεργασία με τις τοπικές κοινωνίες.

η. Την ανάπτυξη δεξιοτήτων και μεταφορά τεχνογνωσίας.

θ. Τον εναλλακτικό, θεματικό και ήπιο τουρισμό.

ι. Το σχεδιασμό και τη διάθεση καινοτόμων και ελεύθερων ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών ή κάθε μορφή τεχνολογίας που προωθεί την ομότιμη και βασισμένη στα κοινά παραγωγή.

ια. Την παραγωγή, τη μεταποίηση, την προώθηση ή τη διατήρηση της παραγωγικής ή πολιτιστικής κληρονομιάς κάθε τόπου.

ιβ. Την παραγωγή και προώθηση της ανεξάρτητης πολιτισμικής δημιουργίας.

ιγ. Την περιβαλλοντική αναβάθμιση των οικισμών και του κτιριακού αποθέματος.

ιδ. Τη διαχείριση ακίνητης περιουσίας με κοινωνικά και περιβαλλοντικά κριτήρια.

6. Ως «Κοινωνικές υπηρεσίες γενικού συμφέροντος» ορίζονται οι υπηρεσίες που είναι προσβάσιμες σε όλους, προάγουν την ποιότητα ζωής και παρέχουν κοινωνική προστασία σε ομάδες όπως ηλικιωμένοι, βρέφη, παιδιά, άτομα με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις και περιλαμβάνουν την εκπαίδευση, την υγεία, την κοινωνική στέγαση, την κοινωνική σίτιση, την παιδική φροντίδα, τη μακροχρόνια φροντίδα και τις υπηρεσίες κοινωνικής αρωγής, χωρίς, ωστόσο, να υποκαθιστούν τις γενικές υποχρεώσεις του κράτους στην άσκηση της κοινωνικής πολιτικής.

7. Ως «κοινωνική ένταξη» ορίζεται η δημιουργία των προϋποθέσεων για την ισότιμη συμμετοχή στην κοινωνική και οικονομική ζωή ατόμων που ανήκουν στις ευάλωτες και τις ειδικές ομάδες.

8. Ως «ευάλωτες» ορίζονται οι ομάδες εκείνες του πληθυσμού που η ένταξή τους στην κοινωνική και οικονομική ζωή εμποδίζεται από σωματικά και ψυχικά αίτια ή λόγω παραβατικής συμπεριφοράς. Σε αυτές ανήκουν:

α) τα άτομα με αναπηρία οποιασδήποτε μορφής (σωματική, ψυχική, νοητική, αισθητηριακή),

β) τα άτομα με προβλήματα εξάρτησης από ουσίες ή τα απεξαρτημένα άτομα,

γ) οι ανήλικοι με παραβατική συμπεριφορά, οι φυλακισμένοι/ες και αποφυλακισμένοι/ες.

Ως «ειδικές» ορίζονται οι ομάδες εκείνες του πληθυσμού οι οποίες βρίσκονται σε μειονεκτική θέση ως προς την ομαλή ένταξή τους στην αγορά εργασίας, από οικονομικά, κοινωνικά και πολιτισμικά αίτια. Σε αυτές ανήκουν:

α) τα θύματα ενδοοικογενειακής βίας,

β) τα θύματα παράνομης διακίνησης και εμπορίας ανθρώπων,

γ) οι άστεγοι,

δ) τα άτομα που διαβιούν σε συνθήκες φτώχειας,

ε) οι οικονομικοί μετανάστες,

στ) οι πρόσφυγες και οι αιτούντες άσυλο, για όσο εκκρεμεί η εξέταση του αιτήματος χορήγησης ασύλου,

ζ) οι αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών,

η) τα άτομα με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες,

θ) οι μακροχρόνια άνεργοι έως είκοσι πέντε ετών και άνω των πενήντα ετών.

9. Ως «κοινωνικός αντίκτυπος» ορίζεται η παραγόμενη συλλογική και κοινωνική ωφέλεια που κομίζει η δραστηριότητα του Φορέα Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, όπως ορίζεται στο άρθρο 3, σε οικονομικό, περιβαλλοντικό και κοινωνικό επίπεδο στις τοπικές κοινωνίες.

10. Ως «Εργαλείο Μέτρησης Κοινωνικού Αντικτύπου» ορίζεται το μοντέλο παρακολούθησης του κοινωνικού αντικτύπου, που ο κάθε φορέας δύναται να συμπληρώνει με σκοπό τη βελτίωση των διαδικασιών λειτουργίας του και την ενδυνάμωση των δραστηριοτήτων του. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζονται τα τεχνικά ζητήματα και οι λεπτομέρειες εφαρμογής του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΦΟΡΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Άρθρο 3 Έννοια

1. «Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας» είναι:

α. Οι Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις του άρθρου 14,

β. οι Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε.) που διέπονται από το άρθρο 12 του Ν. 2716/1999 (Α' 96), συμπληρωματικά από τις διατάξεις του Ν. 1667/1986 (Α' 196), του άρθρου 12 του Ν. 3842/2010 (Α' 58) και του παρόντος νόμου,

γ. οι Συνεταιρισμοί Εργαζομένων, που συστήνονται με το άρθρο 24,

δ. οποιοδήποτε άλλο μη μονοπρόσωπο νομικό πρόσωπο, εφόσον έχει αποκτήσει νομική προσωπικότητα, όπως ιδίως αγροτικοί συνεταιρισμοί του Ν. 4384/2016 (Α' 78), αστικοί συνεταιρισμοί του Ν. 1667/1986, Αστικές Εταιρίες των άρθρων 741 επ. του Α.Κ., εφόσον σωρευτικά συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:

αα) Αναπτύσσει δραστηριότητες συλλογικής και κοινωνικής ωφέλειας, όπως ορίζονται στις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 2.

ββ) Μεριμνά για την πληροφόρηση και τη συμμετοχή των μελών του και εφαρμόζει δημοκρατικό σύστημα

λήψης αποφάσεων, σύμφωνα με την αρχή ένα μέλος μία ψήφος, ανεξάρτητα από τη συνεισφορά κάθε μέλους.

γγ) Το καταστατικό του προβλέπει περιορισμούς στη διανομή του ως εξής:

i. ποσοστό τουλάχιστον 5% διατίθεται για το σχηματισμό αποθεματικού,

ii. ποσοστό έως 35% αποδίδεται στους εργαζόμενους του Φορέα, εκτός κι αν τα 2/3 των μελών της Γενικής Συνέλευσης αποφασίσουν αιτιολογημένα τη διάθεση του ποσοστού αυτού σε δραστηριότητες του στοιχείου iii,

iii. το υπόλοιπο διατίθεται για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και τη διεύρυνση της παραγωγικής του δραστηριότητας.

δδ) Εφαρμόζει σύστημα σύγκλισης στην αμοιβή της εργασίας, κατά το οποίο ο ανώτατος καθарός μισθός δεν μπορεί να υπερβαίνει περισσότερο από τρεις φορές τον κατώτατο, εκτός και αν τα 2/3 των μελών της Γενικής Συνέλευσης αποφασίσουν διαφορετικά. Η υποχρέωση του προηγούμενου εδαφίου ισχύει και σε οποιαδήποτε μορφή σύμπραξης δύο ή περισσότερων Φορέων ΚΑΛΟ.

εε) Αποβλέπει στην ενδυνάμωση των οικονομικών δραστηριοτήτων του και τη μεγιστοποίηση της παραγόμενης κοινωνικής ωφέλειας μέσω της οριζόντιας και ισότιμης δικτύωσης με άλλους φορείς ΚΑΛΟ.

στστ) Δεν έχει ιδρυθεί και δεν διοικείται άμεσα ή έμμεσα από Ν.Π.Δ.Δ. ή Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού ή από άλλο νομικό πρόσωπο του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

2. Τα μέλη του Φορέα που δεν είναι εργαζόμενοι δεν έχουν δικαίωμα στη διανομή των κερδών. Από την πρόβλεψη του προηγούμενου εδαφίου, εξαιρούνται τα μέλη των Αστικών Συνεταιρισμών του Ν. 1667/1986 (Α' 196), που έχουν αποκτήσει την ιδιότητα του Φορέα Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, για τα κέρδη που προκύπτουν από τις συναλλαγές μεταξύ των μελών με το συνεταιρισμό, τα οποία και καλούνται πλεόνασμα. Για το σχηματισμό του πλεονάσματος τηρείται διακριτός λογαριασμός. Με απόφαση των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες τήρησης και εφαρμογής του ανωτέρω λογαριασμού.

3. Ο Φορέας Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας οφείλει να τηρεί Μητρώο Εθελοντών, στο οποίο καταγράφονται τα μη μέλη, που λειτουργούν ως εθελοντές και υποστηρίζουν τις δράσεις του Φορέα. Οι λεπτομέρειες τήρησης του Μητρώου Εθελοντών καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

4. Ο Φορέας Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας υποχρεούται, από τη δεύτερη χρήση λειτουργίας του, να παρουσιάζει ετήσια δαπάνη μισθοδοσίας τουλάχιστον ίση με το 25% του κύκλου εργασιών της προηγούμενης χρήσης του. Η υποχρέωση αυτή αφορά τους Φορείς με κύκλο εργασιών και έσοδα επιχορηγήσεων της προηγούμενης ετήσιας χρήσης μεγαλύτερα από το 300 % του ετήσιου κόστους μισθοδοτικής δαπάνης ενός υπαλλήλου πλήρους απασχόλησης, με βάση τον κατώτατο νομοθετημένο μισθό χωρίς επιδόματα. Ο ετήσιος κύκλος εργασιών λαμβάνεται, όπως ορίζεται στο Παράρτημα Α' του Ν. 4308/2014 (Α' 251).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Άρθρο 4

Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας

1. Το Τμήμα Μητρώου Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (εφεξής «Τμήμα Μητρώου») του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΥΠΕΚΑΑ) είναι η αρμόδια διοικητική αρχή για τον έλεγχο νομιμότητας κατά τη σύσταση των Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων και των Συνεταιρισμών Εργαζομένων, για την εποπτεία και τον έλεγχο νομιμότητας αυτών και των υποχρεωτικώς καταχωριστέων στο Μητρώο πράξεών τους κατά τη λειτουργία τους, καθώς και για την απόδοση της ιδιότητας του Φορέα Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας στα νομικά πρόσωπα του στοιχείου δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

2. Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (εφεξής «Μητρώο») είναι η βάση δεδομένων που τηρείται σε ηλεκτρονική μορφή από το Τμήμα Μητρώου της επόμενης παραγράφου 1, στην οποία εγγράφονται οι Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας. Όπου στο Ν. 1667/1986 (Α' 196) αναφέρεται καταχώριση στο «Μητρώο Συνεταιρισμών του Ειρηνοδικείου» ή «στο Μητρώο της παρ. 3 του άρθρου 1» θεωρείται το μητρώο του προηγούμενου εδαφίου.

3. Η τήρηση και η λειτουργία του Γενικού Μητρώου ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Άρθρο 5

Συμμετοχή των Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας σε υποστηρικτικά μέτρα

1. Οι Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας έχουν πρόσβαση στη χρηματοδότηση από το Ταμείο Κοινωνικής Οικονομίας, το Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης, σύμφωνα με την περίπτωση γ' της παρ. 1 του άρθρου 4 του άρθρου δεύτερου του Κεφαλαίου Α' του Ν. 3912/2011 (Α' 17) και μπορεί να υπάγονται στις διατάξεις του Ν. 3908/2011 (Α' 8).

2. Οι Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα μπορεί να εντάσσονται σε προγράμματα στήριξης της επιχειρηματικότητας και σε προγράμματα του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.) για τη στήριξη της εργασίας.

3. Οι ΟΤΑ α' και β' βαθμού, τα Ν.Π.Δ.Δ. και τα Ν.Π.Ι.Δ.-φορείς της Γενικής Κυβέρνησης μπορεί να παραχωρούν με απόφαση του διοικητικού τους οργάνου τη χρήση κινητής και ακίνητης περιουσίας τους σε Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας για την ενίσχυση δραστηριοτήτων συλλογικής και κοινωνικής ωφέλειας, όπως περιγράφονται στις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 2. Τα αντικειμενικά κριτήρια και η διαφανής διαδικασία παραχώρησης χρήσης κινητής ή ακίνητης περιουσίας

των νομικών προσώπων του προηγούμενου εδαφίου ρυθμίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού. Με την ως άνω απόφαση καθορίζονται η διάρκεια της παραχώρησης της χρήσης, οι υποχρεώσεις του φορέα προς τον οποίο γίνεται η παραχώρηση, το τυχόν αντάλλαγμα, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Οι εργασίες διαμόρφωσης, συντήρησης, λειτουργίας, έκδοσης πολεοδομικών ή άλλων αδειών βαρύνουν το φορέα προς τον οποίο γίνεται η παραχώρηση.

Άρθρο 6 **Συμμετοχή Φορέων Κοινωνικής** **και Αλληλέγγυας Οικονομίας** **σε προγραμματικές συμβάσεις**

1. Οι Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας μπορούν να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις για τη μελέτη και εκτέλεση έργων και προγραμμάτων κοινωνικής ωφέλειας που αναφέρονται στους καταστατικούς σκοπούς τους με αντισυμβαλλόμενους το Δημόσιο ή φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα και τους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού. Οι ανωτέρω συμβάσεις υπόκεινται στον προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με τα άρθρα 35 και 36 του Ν. 4129/2013. Με ποινή ακυρότητας, οι συμβάσεις της παρούσας παραγράφου αναρτώνται εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία σύναψης, στον ιστότοπο της Διαύγειας του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και καταχωρίζονται στο Μητρώο από το Φορέα εντός της ίδιας προθεσμίας.

2. Στις προγραμματικές συμβάσεις που συνάπτονται από Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας απαραίτητα ορίζονται το αντικείμενο της σύμβασης, ο σκοπός και το περιεχόμενο των μελετών, των έργων, των προγραμμάτων ή των υπηρεσιών, ο προϋπολογισμός τους, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των συμβαλλομένων, το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της σύμβασης, οι πόροι από τους οποίους θα καλυφθούν οι αναλαμβανόμενες οικονομικές υποχρεώσεις και η διάρκεια της σύμβασης. Επίσης, ορίζεται το όργανο παρακολούθησης της εφαρμογής της και οι αρμοδιότητές του, καθώς και οι ρήτρες σε βάρος του συμβαλλομένου που παραβαίνει τους όρους της προγραμματικής σύμβασης.

3. Οι συμβαλλόμενοι φορείς για την εκτέλεση των προγραμματικών συμβάσεων μπορεί να χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων μέσω προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται αμιγώς από εθνικούς πόρους, τον Τακτικό Προϋπολογισμό ή άλλα εθνικά ή περιφερειακά προγράμματα, καθώς και από τους προϋπολογισμούς των συμβαλλομένων φορέων. Είναι δυνατή η χρηματοδότηση των συμβαλλομένων και από φορείς του δημόσιου τομέα που δεν μετέχουν στην προγραμματική σύμβαση.

4. Για την εκτέλεση των προγραμματικών συμβάσεων δεν επιτρέπεται η απασχόληση προσωπικού του ενός συμβαλλομένου στον άλλον, αλλά επιτρέπεται η παραχώρηση της χρήσης ακινήτων, εγκαταστάσεων, μηχανημάτων και μέσων.

Άρθρο 7 **Οικονομική Συνεργασία των Φορέων** **Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας**

1. Οι Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας μπορεί να συμπράττουν μεταξύ τους για οικονομικούς σκοπούς. Για τη σύμπραξη απαιτείται απόφαση των Γενικών Συνελεύσεων των συμπραττόντων Φορέων. Οι μορφές οικονομικής συνεργασίας μεταξύ των Φορέων περιλαμβάνουν:

α) τη σύναψη συμβάσεων για την ανταλλαγή προϊόντων ή υπηρεσιών,

β) τη σύσταση κοινοπραξιών, δευτέρου ή ανωτέρου βαθμού συνεταιρισμών, ευρωπαϊκών συνεταιρισμών ή ευρωπαϊκών ομίλων και δικτύων οικονομικής συνεργασίας με διακριτή νομική προσωπικότητα. Η σύσταση και λειτουργία των ανωτέρω συμπράξεων διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου και οι συμπράξεις καθίστανται Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.

2. Μέλη των ανωτέρω συμπράξεων μπορούν να είναι και φυσικά πρόσωπα, μόνον εφόσον είναι εργαζόμενοι σε αυτές.

3. Το καταστατικό των ανωτέρω συμπράξεων πρέπει να είναι σύμφωνο με την περίπτωση δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3, πλην του στοιχείου γγ', την παράγραφο 3 και την παράγραφο 5 πλην 4 και 5, του άρθρου 2, να εξειδικεύει ρητά τις κατηγορίες μελών του ανάλογα με τις ιδιότητες και τον τρόπο συμμετοχής τους σε αυτόν και τα δικαιώματα και υποχρεώσεις αυτών.

4. Δεν επιτρέπονται συναλλαγές μεταξύ της σύμπραξης και των μελών των Φορέων που την απαρτίζουν.

Άρθρο 8 **Σχέσεις Φορέα Κοινωνικής και Αλληλέγγυας** **Οικονομίας με μη μέλη**

1. Ο Φορέας Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας δεν έχει ασφαλιστικές υποχρεώσεις προς τα μη μέλη που λειτουργούν ως εθελοντές, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι παρακάτω προϋποθέσεις:

α. Από την εθελοντική δράση δεν παράγονται άμεσα έσοδα για το Φορέα.

β. Η δράση έχει προαποφασισθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο ή τη Διοικούσα Επιτροπή του Φορέα. Η απόφαση, η πρόσκληση και το πρόγραμμα της δράσης που θα γίνει χρήση εθελοντών καταγράφονται σε πρακτικό, το οποίο προδημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Φορέα.

2. Ο Φορέας Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας:

α) Ευθύνεται για τυχόν ζημιές που προξενήθηκαν στον εθελοντή κατά την παροχή της εθελοντικής του απασχόλησης στο Φορέα.

β) Σε περίπτωση που ο εθελοντής απασχολείται στο εξωτερικό, ο Φορέας παροχής εθελοντικής απασχόλησης αναλαμβάνει πλήρως τα έξοδα ταξιδιού, διαβίωσης, καταλύματος, επαναπατριsmού και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, καθώς και κάθε άλλη δαπάνη που θα προκύψει κατά τη διάρκεια διαμονής του εθελοντή στο εξωτερικό.

Άρθρο 9 **Ενώσεις Φορέων Κοινωνικής** **και Αλληλέγγυας Οικονομίας**

1. Δέκα (10) τουλάχιστον Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας μπορούν να συστήσουν Ένωση Φο-

ρέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας. Η Ένωση αυτή δεν μπορεί να έχει εμπορική ιδιότητα και σκοπός της είναι η προαγωγή και διάδοση των δραστηριοτήτων συλλογικής και κοινωνικής ωφέλειας των μελών της, η ανάπτυξη των αρχών της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας. Κάθε Ένωση επιδιώκει τους στόχους της μέσω δραστηριοτήτων, όπως η εκπροσώπηση, βοήθεια και προστασία, εκπαίδευση και κατάρτιση, συμβουλευτικές υπηρεσίες, οικονομική, νομική και τεχνική βοήθεια, έλεγχος, επίλυση διαφορών, υποστήριξη ίδρυσης νέων ή ανάπτυξη των υφιστάμενων Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας. Η Γενική Συνέλευση της Ένωσης απαρτίζεται από τους αντιπροσώπους των Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας - μελών. Κάθε Φορέας Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας εκπροσωπείται στη Γενική Συνέλευση της Ένωσης από έναν αντιπρόσωπο και κάθε αντιπρόσωπος έχει μία ψήφο. Η Γενική Συνέλευση εκλέγει Διοικητικό Συμβούλιο.

2. Για τη σύσταση Ένωσης απαιτείται απόφαση των γενικών συνελεύσεων των Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, που επιθυμούν τη σύστασή της, καθώς και σύνταξη, υπογραφή και έγκριση του καταστατικού της. Έδρα της Ένωσης είναι ο δήμος όπου είναι εγκατεστημένη η διοίκησή της. Η διοικητική περιφέρεια της Ένωσης ορίζεται από το καταστατικό της. Στην επωνυμία αναφέρεται η έδρα της Ένωσης. Η επωνυμία πρέπει να διακρίνεται από την επωνυμία άλλης Ένωσης με την ίδια έδρα. Το καταστατικό της Ένωσης εγκρίνεται από το Ειρηνοδικείο της έδρας της.

3. Για την έγκριση του καταστατικού κατατίθεται από το προσωρινό διοικητικό συμβούλιο αίτηση στο Ειρηνοδικείο, η οποία εκδικάζεται κατά τη διαδικασία της εκουσίας δικαιοδοσίας των άρθρων 739-866 Κ.Πολ.Δ.

4. Αν το καταστατικό δεν είναι σύννομο, το δικαστήριο εκδίδει αναβλητική απόφαση με την οποία καλεί το προσωρινό διοικητικό συμβούλιο να προβεί στις απαραίτητες διορθώσεις ή να συμπληρώσει τις ελλείψεις μέσα σε δεκαπέντε (15) εργάσιμες ημέρες, από τη δημοσίευση της απόφασης αυτής. Στη συνέχεια εκδίδεται η οριστική απόφαση του Ειρηνοδικείου. Εάν με την απόφαση γίνει δεκτή η αίτηση, καταχωρίζεται το καταστατικό στο Βιβλίο Ενώσεων, που τηρείται στο Ειρηνοδικείο, με μνεία του αριθμού της σχετικής δικαστικής απόφασης. Από την καταχώριση αυτή, η Ένωση αποκτά νομική προσωπικότητα. Η ίδια διαδικασία τηρείται και για την τροποποίηση του καταστατικού. Κυρωμένο αντίγραφο της εγκριτικής απόφασης του Ειρηνοδικείου και του καταστατικού αποστέλλει η Γραμματεία του Ειρηνοδικείου στην εποπτεύουσα αρχή, εντός ενός (1) μηνός από την καταχώριση της απόφασης.

5. Το καταστατικό της Ένωσης καταρτίζεται με ιδιωτικό έγγραφο, που φέρει χρονολογία και υπογράφεται από τα ιδρυτικά μέλη που εκπροσωπούν τους Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας που επιθυμούν τη σύσταση της Ένωσης και για να είναι έγκυρο πρέπει να περιέχει τουλάχιστον:

α) Την επωνυμία των ιδρυτικών μελών, καθώς και τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου, τον αριθμό Γ.Ε.ΜΗ., εφόσον υπάρχει, τον Αριθμό Γενικού Μητρώου Κοινωνικής Οικονομίας (Α.Γ.Ε.Μ.Κ.Ο.), την έδρα αυτών και την απόφαση του εδαφίου α' της παραγράφου 2.

β) Την επωνυμία, την έδρα και την περιφέρεια της Ένωσης.

γ) Το σκοπό και τις δραστηριότητες της Ένωσης.

δ) Τις προϋποθέσεις εισόδου, εξόδου και διαγραφής των μελών, καθώς και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις αυτών.

ε) Τους όρους σύγκλησης και λειτουργίας και τις αρμοδιότητες των οργάνων διοίκησης (Γενική Συνέλευση, Διοικητικό Συμβούλιο).

στ) Τη χρονική διάρκεια της Ένωσης.

ζ) Τον ορισμό προσωρινής διοίκησης για την έγκριση του καταστατικού και το χρόνο σύγκλησης της πρώτης γενικής συνέλευσης, για την ανάδειξη των οργάνων διοίκησης.

η) Τον τρόπο ορισμού των ελεγκτών.

θ) Τη λύση και εκκαθάριση της Ένωσης.

6. Το καταστατικό μπορεί, επίσης, να προβλέπει και να ρυθμίζει θέματα που δεν ρυθμίζονται με το νόμο αυτόν, εφόσον δεν αντίκεινται σε ισχύουσες διατάξεις.

7. Η τακτική Γενική Συνέλευση συγκαλείται υποχρεωτικά με σχετική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου μία τουλάχιστον φορά κατ'έτος.

8. Η Γενική Συνέλευση των μελών συνέρχεται εκτάκτως εφόσον υποβληθεί σχετικό αίτημα με συγκεκριμένο θέμα προς το Διοικητικό Συμβούλιο από το 1/3 των μελών της Γ.Σ. Αν το Διοικητικό Συμβούλιο αρνείται τη σύγκληση, παρά το αίτημα τουλάχιστον του 1/3 των μελών, τα μέλη αυτά δικαιούνται να τη συγκαλέσουν. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι παράγραφοι 1, 3, 4, 5, 6 και 7 του άρθρου 5 και το άρθρο 6 του Ν. 1667/1986.

9. Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης που αντίκεινται στον παρόντα νόμο, στο Ν. 1667/1986 ή στο καταστατικό είναι άκυρες και εξαρχής δεν παράγουν έννομα αποτελέσματα.

10. Το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) απαρτίζεται από τον Πρόεδρο ή το νόμιμο εκπρόσωπό της και δύο τουλάχιστον μέλη. Σε κάθε περίπτωση ο συνολικός αριθμός των μελών της είναι περιττός αριθμός. Τα μέλη του Δ.Σ. εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση. Η ιδιότητα του μέλους Δ.Σ. είναι άμισθη.

11. Η διάρκεια της θητείας των μελών του Δ.Σ. ορίζεται από το καταστατικό. Οι αποφάσεις λαμβάνονται πάντα με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών της ΔΕ.

12. Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει τακτικά μία (1) τουλάχιστον φορά κάθε τρεις (3) μήνες ή συχνότερα αν το ζητήσει το 1/3 των μελών του. Η σύγκλησή του γίνεται από τον Πρόεδρο. Αν ο Πρόεδρος αδρανήσει παρά την υποβολή σχετικού αιτήματος, η σύγκληση διενεργείται από οποιοδήποτε μέλος της Διοικούσας Επιτροπής.

13. Οι αποφάσεις των οργάνων προσβάλλονται από το 1/3 των μελών τους εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την καταχώρισή τους στο Μητρώο, ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου της περιφέρειας που εδρεύει η Ένωση, κατά την τακτική διαδικασία.

Άρθρο 10

Ταμείο Κοινωνικής Οικονομίας

1. Συνιστάται Ν.Π.Ι.Δ. με την επωνυμία «Ταμείο Κοινωνικής Οικονομίας». Το Ταμείο τελεί υπό την εποπτεία

του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και εδρεύει στην Αθήνα.

2. Σκοπός του Ταμείου είναι η χρηματοδότηση προγραμμάτων και δράσεων για την ενίσχυση των Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, όπως αυτοί ορίζονται στο παρόντα νόμο.

3. Οι πόροι του Ταμείου προέρχονται από τον προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων (εθνικό ή/και συγχρηματοδοτούμενο σκέλος), καθώς και από άλλες πηγές χρηματοδότησης.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Οικονομικών και Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού καθορίζονται οι λεπτομέρειες για την κατάρτιση Οργανισμού και Κανονισμού Λειτουργίας του Ταμείου.

5. Μέχρι την ολοκλήρωση των διαδικασιών ίδρυσης και λειτουργίας του φορέα της παραγράφου 1, δημιουργείται λογαριασμός «Ταμείο Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας» υπό την εποπτεία της Ειδικής Γραμματείας Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Οικονομικών και Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού καθορίζονται οι λεπτομέρειες διαχείρισης του ως άνω Λογαριασμού, κατ'εφαρμογή των εδαφίων 2 και 3 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 11

Έλεγχος των Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας και κυρώσεις

1. Αρμόδιο για την άσκηση ελέγχου στους Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας είναι το Τμήμα Παρακολούθησης και Ελέγχων Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, καθώς και οι υπηρεσίες των Περιφερειών που είναι αρμόδιες για τα θέματα Απασχόλησης - Εμπορίου - Τουρισμού. Τα ανωτέρω ελεγκτικά όργανα μπορεί: α) να καλούν τους εκπροσώπους των Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας να παρέχουν έγγραφα και πληροφορίες, β) να έχουν πρόσβαση, κατά τον έλεγχο, σε έγγραφα και άλλα στοιχεία που τηρούνται σε οποιαδήποτε μορφή (έγγραφο, ηλεκτρονική, μαγνητική ή άλλη), στην εγκατάσταση των φορέων, εκτός αν αυτά εμπίπτουν κατά προφανή τρόπο σε επαγγελματικό ή άλλο απόρρητο ή συνιστούν ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα και να προβαίνουν σε κατασχέσεις εγγράφων, συμπεριλαμβανομένων και των ηλεκτρονικών μέσων αποθήκευσης, εφόσον τούτο επιβάλλεται για τον έλεγχο των παραβάσεων, γ) να ενεργούν έρευνες στους χώρους των φορέων.

2. Η Διεύθυνση Προστασίας Καταναλωτή της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή είναι αρμόδια για την αποστολή αναλυτικού δελτίου καταγεγραμμένων καταγγελιών σχετικών με παραβιάσεις των διατάξεων του Ν. 2251/1994 (Α'191) από τους Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας προς την αρμόδια Υπηρεσία της Ειδικής Γραμματείας Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, καθώς και προς υπηρεσίες των Περιφερειών της προηγούμενης παραγράφου. Οι ανωτέρω αρμόδιες υπηρεσίες υποχρεούνται μέσα σε εύλο-

γο χρονικό διάστημα να κινούν τις διαδικασίες ελέγχου και κυρώσεων του παρόντος άρθρου, ενημερώνοντας σχετικά την αρμόδια Υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή.

3. Αν κατά τη διενέργεια ελέγχου από το Τμήμα Παρακολούθησης και Ελέγχων Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης διαπιστωθεί ότι ένας Φορέας παραβαίνει τις ρυθμίσεις του παρόντος νόμου, τότε επιβάλλεται σε αυτόν πρόστιμο.

4. Στην περίπτωση που διαπιστωθεί ότι νομικά ή φυσικά πρόσωπα με την ιδιότητα του μέλους Φορέα Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας χρησιμοποιούν τις ρυθμίσεις του παρόντος νόμου με σκοπό να αποκομίσουν για λογαριασμό των ιδίων ή για λογαριασμό άλλων παράνομο περιουσιακό όφελος, πέραν της επιβολής προστίμου σε βάρος τους, ο Φορέας Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας στον οποίο αυτά μετέχουν διαγράφεται από το Μητρώο με απόφαση του Τμήματος Παρακολούθησης και Ελέγχων Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Η απόφαση περί διαγραφής του Φορέα Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας από το Μητρώο κοινοποιείται στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία και στα ασφαλιστικά ταμεία. Τα παραπάνω μέλη για διάστημα τριών (3) ετών δεν έχουν δικαίωμα να είναι μέλη οποιουδήποτε Φορέα Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας ή εφόσον πρόκειται για νομικά πρόσωπα, να είναι τα ίδια Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.

5. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζονται τα ποσά των προστίμων της παραγράφου 3, τα κριτήρια επιμέτρησης του ύψους του προστίμου της παραγράφου 4 λαμβανομένου υπόψη του ύψους του παράνομου περιουσιακού οφέλους και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Σε κάθε περίπτωση το επιβληθέν πρόστιμο δε μπορεί να είναι μικρότερο των χιλίων (1.000) ευρώ και μεγαλύτερο των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ.

6. Τα ποσά των προστίμων που επιβάλλονται αποδίδονται στο Ταμείο Κοινωνικής Οικονομίας.

7. Η επιβολή των ως άνω διοικητικών κυρώσεων είναι ανεξάρτητη από κάθε άλλη αστική, ποινική ή πειθαρχική κύρωση που προβλέπεται σε βάρος των διοικούντων μελών Φορέα Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας από την κείμενη νομοθεσία.

8. Οι αδρανείς Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας διαγράφονται από το Μητρώο. Ως αδράνεια νοείται η έλλειψη οικονομικής δραστηριότητας του Φορέα για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των δύο (2) ετών.

9. Αν Κοιν.Σ.Επ. ή Συνεταιρισμός Εργαζομένων διαγραφούν από το Μητρώο για οποιονδήποτε λόγο, οφείλουν εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτούς της πράξης διαγραφής, να ενεργήσουν τη νόμιμη μετατροπή τους σε μορφή επιχείρησης που τα μέλη επιθυμούν και να καταχωρήσουν τη μετατροπή αυτή ή να προβούν σε διακοπή εργασιών στην αρμόδια ΔΟΥ. Οι ανωτέρω ενέργειες πρέπει να γνωστοποιούνται στο Μητρώο.

Άρθρο 12 **Εθνική Επιτροπή για την Κοινωνική** **και Αλληλέγγυα Οικονομία**

1. Στο Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης συνιστάται Εθνική Επιτροπή για την Κοινωνική Οικονομία. Η Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, αρμόδιου για την κοινωνική οικονομία και αποτελείται από τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ως Πρόεδρο, τον πρόεδρο Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), τον Διοικητή του ΟΑΕΔ, από έναν εκπρόσωπο της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος (Κ.Ε.ΔΕ) και της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδος (Εν.Π.Ε.), έναν εκπρόσωπο της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.με.Α.), έναν εκπρόσωπο της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Ε.), τον Πρόεδρο της Συνόδου Πρυτάνεων, ένα μέλος της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Κοινωνικών Συνεταιρισμών Περιορισμένης Ευθύνης (Π.Ο.ΚΟΙ.Σ.Π.Ε.), έναν εκπρόσωπο του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (Ε.Κ.Ε.), τον Πρόεδρο της Συνόδου Πρυτάνεων Ανωτάτων Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Τ.Ε.Ι.) και από έναν εκπρόσωπο κάθε Ένωσης Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας. Στην Εθνική Επιτροπή μπορεί να συμμετέχουν, αναλόγως του θέματος και εφόσον κρίνεται αναγκαίο από την Επιτροπή, και εκπρόσωποι άλλων κατά περίπτωση Υπουργείων ή εκπρόσωποι άλλων φορέων του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα ή επιστημονικών ιδρυμάτων και οργανισμών, εκπρόσωποι συνδέσμων ή ενώσεων ή επιμελητηρίων που ορίζονται με απόφαση του οικείου Συνδέσμου ή Επιμελητηρίου, καθώς και εκπρόσωποι οργανώσεων συλλόγων καταναλωτών.

2. Οι Φορείς που εκπροσωπούνται στην Επιτροπή υποχρεούνται να υποδείξουν τους εκπροσώπους τους μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από τη σχετική έγγραφη πρόσκληση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Αν δεν υποδειχθούν μέσα στην προθεσμία αυτή, η Επιτροπή συγκροτείται και συνεδριάζει νομίμως με τα λοιπά μέλη μέχρι την υπόδειξη και το διορισμό εκπροσώπων. Στην Επιτροπή μπορεί να παρίστανται και να εκφράζουν τις απόψεις τους, εφόσον συζητούνται θέματα της αρμοδιότητάς τους, Γενικοί Γραμματείς άλλων Υπουργείων και των Περιφερειών της χώρας.

3. Αρμοδιότητα της Επιτροπής είναι η προώθηση του κοινωνικού διαλόγου για τη διαμόρφωση πολιτικών ανάπτυξης των δραστηριοτήτων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας και η γνωμοδότηση για την αναθεώρηση, την εξειδίκευση και την εφαρμογή της Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Κοινωνική Οικονομία.

Άρθρο 13 **Συντονιστική Επιτροπή για την Κοινωνική** **και Αλληλέγγυα Οικονομία**

1. Συνιστάται Συντονιστική Επιτροπή για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία, η οποία αποτελείται από:

α) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με τον αναπληρωτή του.

ββ) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, με τον αναπληρωτή του.

γγ) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, με τον αναπληρωτή του.

δδ) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομικών, με τον αναπληρωτή του.

εε) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με τον αναπληρωτή του.

στστ) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, με τον αναπληρωτή του.

ζζ) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με τον αναπληρωτή του.

ηη) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Υγείας, με τον αναπληρωτή του.

θθ) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, με τον αναπληρωτή του.

2. Πρόεδρος της Κυβερνητικής Επιτροπής ορίζεται ο Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με απόφαση του οποίου συγκροτείται η Επιτροπή.

3. Στη Συντονιστική Επιτροπή μπορεί να συμμετέχουν, αναλόγως του θέματος και εφόσον κρίνεται από την Επιτροπή αναγκαίο, και εκπρόσωποι άλλων κατά περίπτωση Υπουργείων ή εκπρόσωποι άλλων φορέων.

Η Συντονιστική Επιτροπή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α) Τη γνωμοδότηση για θέματα που αφορούν στην Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία, η οποία εκπονείται και εφαρμόζεται από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. β) Την αξιολόγηση, παρακολούθηση της εφαρμογής και επικαιροποίηση της Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία. γ) Την εισήγηση προς τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και τους συναρμόδιους Υπουργούς, για την εκπόνηση μελετών και προγραμμάτων σχετικά με την προώθηση της εφαρμογής της Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' **ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ** **ΚΑΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ**

Άρθρο 14 **Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις**

1. Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ. Επ.) είναι οι αστικοί συνεταιρισμοί του Ν. 1667/1986, που έχουν ως καταστατικό σκοπό τη συλλογική και την κοινωνική ωφέλεια, όπως ορίζονται στις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 2 και διαθέτουν εκ του νόμου εμπορική ιδιότητα.

2. Ανάλογα με τον ειδικότερο σκοπό τους, οι Κοιν.Σ.Επ. διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:

α) Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης, οι οποίες διακρίνονται σε δύο υποκατηγορίες:

αα) Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ευάλωτων Ομάδων, οι οποίες επιδιώκουν την ένταξη στην οικονομική και κοινωνική

ζωή, των ατόμων που ανήκουν στις Ευάλωτες Κοινωνικές Ομάδες. Ποσοστό 30% κατ' ελάχιστον των μελών και των εργαζομένων στις επιχειρήσεις αυτές ανήκουν υποχρεωτικά σε αυτές τις κατηγορίες. Η συμμετοχή σε αυτές των φυσικών προσώπων που ανήκουν στις Ευάλωτες Ομάδες Πληθυσμού και προσμετρώνται στο παραπάνω ποσοστό πρέπει να διενεργείται για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, το οποίο προσδιορίζεται στο καταστατικό της Κοιν.Σ.Επ.. Αν για οποιονδήποτε λόγο σταματήσει να πληροῦνται το ανωτέρω ποσοστό, ο Φορέας πρέπει εντός τριών (3) μηνών να προβεί στις απαραίτητες εγγραφές μελών ή προσλήψεις εργαζομένων. Άλλως μετατρέπεται σε Κοιν.Σ.Επ. Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας.

αβ) Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ειδικών Ομάδων, οι οποίες επιδιώκουν την ένταξη στην οικονομική και κοινωνική ζωή των ατόμων που ανήκουν στις Ειδικές Ομάδες Πληθυσμού. Ποσοστό 50% κατ' ελάχιστον των μελών και των εργαζομένων στις επιχειρήσεις αυτές ανήκουν υποχρεωτικά σε αυτές τις κατηγορίες. Η συμμετοχή σε αυτές των φυσικών προσώπων που ανήκουν στις Ειδικές Ομάδες Πληθυσμού και προσμετρώνται στο παραπάνω ποσοστό πρέπει να διενεργείται για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, το οποίο προσδιορίζεται στο καταστατικό της Κοιν.Σ.Επ.. Αν για οποιονδήποτε λόγο σταματήσει να πληροῦνται το ανωτέρω ποσοστό, ο Φορέας πρέπει εντός τριών (3) μηνών να προβεί στις απαραίτητες εγγραφές μελών ή προσλήψεις εργαζομένων.

αγ) Οι Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε.) του άρθρου 12 του Ν. 2716/1999, θεωρούνται αυτοδικαίως Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις Ένταξης.

β) Κοιν.Σ.Επ. Συλλογικής και Κοινωνικής ωφέλειας, οι οποίες αναπτύσσουν δραστηριότητες «βιώσιμης ανάπτυξης», ή και παρέχουν «κοινωνικές υπηρεσίες γενικού ενδιαφέροντος».

3. Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης και εφόσον πληροῦνται οι προβλεπόμενες στον παρόντα νόμο προϋποθέσεις, μία Κοιν.Σ.Επ. μπορεί να τροποποιήσει το καταστατικό της με σκοπό να ενταχθεί σε άλλη κατηγορία Κοιν.Σ.Επ.. Η τροποποίηση αφορά μόνο στην κατηγορία Κοιν.Σ.Επ. και τα λοιπά στοιχεία εγγραφής και λειτουργίας της διατηρούνται.

4. Η συμμετοχή νομικών προσώπων στην Κοιν.Σ.Επ. δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/3 του συνόλου των μελών της.

5. Δεν επιτρέπεται η συμμετοχή σε αυτήν των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) που υπάγονται σε Ο.Τ.Α.. Κατ' εξαίρεση, στις Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης, όπως αυτές ορίζονται στην περίπτωση α' της παραγράφου 2 του άρθρου 4, μπορούν να είναι μέλη νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου κατόπιν έγκρισης του δημόσιου φορέα που τα εποπτεύει.

6. Μέλος μίας Κοιν.Σ.Επ. δεν μπορεί να είναι μέλος και άλλης Κοιν.Σ.Επ. με ίδια δραστηριότητα.

7. Η συμμετοχή ενός φυσικού προσώπου μόνο με την ιδιότητα του μέλους σε Κοιν.Σ.Επ. δεν του προσδίδει εμπορική ιδιότητα και δεν δημιουργεί ατομικές ασφαλιστικές ή φορολογικές υποχρεώσεις.

8. Το ποσοστό των ακαθαρίστων εσόδων από τις δραστηριότητες της Κοιν.Σ.Επ. που προέρχεται από Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α. δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 65% των συνολικών εσόδων της επιχείρησης, υπολογιζόμενου σε τριετή βάση. Από την πρόβλεψη του προηγούμενου εδαφίου, εξαιρούνται οι Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης της περίπτωσης α' της παραγράφου 2.

Άρθρο 15

Σύσταση της Κοινωνικής Συνεταιριστικής Επιχείρησης

1. Η σύσταση Κοιν.Σ.Επ. και η υπαγωγή της στις διατάξεις του νόμου αυτού συντελείται με την εγγραφή της στο Μητρώο, οπότε αποκτά νομική προσωπικότητα και εμπορική ιδιότητα. Η αίτηση, το Καταστατικό και τα λοιπά απαιτούμενα έγγραφα κατατίθενται προς έγκριση στο Τμήμα Μητρώου.

2. Για τη σύσταση Κοιν.Σ.Επ. Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας απαιτείται η συμμετοχή σε αυτήν και η υπογραφή του καταστατικού της από τουλάχιστον πέντε (5) πρόσωπα, φυσικά ή νομικά, και από τουλάχιστον επτά (7), αν πρόκειται για Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης.

3. Το καταστατικό της Κοιν.Σ.Επ. πρέπει να εξειδικεύει τη συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρου 3 και να περιέχει:

α) Την επωνυμία, την έδρα και το σκοπό της Κοιν.Σ.Επ.. Ως έδρα ορίζεται ο δήμος, στην περιφέρεια του οποίου έχει την έδρα του ο φορέας. Η επωνυμία της Κοιν.Σ.Επ. ορίζεται από το σκοπό της και το είδος της Κοιν.Σ.Επ.. Ονόματα μελών ή τρίτων δεν περιλαμβάνονται στην επωνυμία της Κοιν.Σ.Επ..

β) Για τα φυσικά πρόσωπα: τα ονοματεπώνυμα, τις διευθύνσεις κατοικίας, τους Α.Φ.Μ. των ιδρυτικών μελών και αντίστοιχα για τα νομικά πρόσωπα: την επωνυμία, την έδρα, τον Α.Φ.Μ. και τον αριθμό Γ.Ε.Μ.Η..

γ) Τους όρους εξόδου και εισόδου των μελών και τους λόγους αποβολής ενός μέλους.

δ) Την έκταση της ευθύνης των μελών, όπως ορίζεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 16.

ε) Το ύψος της συνεταιριστικής μερίδας.

στ) Τον ορισμό της προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής που θα μεριμνήσει για την έγκρισή του και τη σύγκληση της πρώτης γενικής συνέλευσης για ανάδειξη των οργάνων διοίκησης της Κοιν.Σ.Επ..

Κατά τα λοιπά, το καταστατικό μπορεί να παραπέμπει στις διατάξεις των οικείων νόμων.

4. Προβολή ακυρότητας σχετικά με τη σύσταση Κοιν.Σ.Επ. επιτρέπεται από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον με αγωγή που ασκείται μέσα σε αποσβεστική προθεσμία δύο (2) μηνών από τη σύσταση της Κοιν.Σ.Επ.

Άρθρο 16

Λειτουργία της Κοιν.Σ.Επ.

1. Η Κοιν.Σ.Επ. καταχωρεί στο Μητρώο κάθε μεταβολή του καταστατικού της, λοιπών στοιχείων της αλλά και τον ετήσιο προγραμματισμό, τον ετήσιο απολογισμό και τον ετήσιο ισολογισμό ή Οικονομική Κατάσταση Αποτελεσμάτων, εγκεκριμένους από τη Γενική Συνέλευση των μελών της.

2. Το κεφάλαιο της επιχείρησης διαιρείται σε συνεταιριστικές μερίδες. Ο αριθμός των μερίδων και η ονομαστική τους αξία, η οποία είναι ίδια για κάθε μερίδα, καθορίζονται στο καταστατικό της επιχείρησης. Κάθε μέλος της Κοιν.Σ.Επ. διαθέτει από μία υποχρεωτική συνεταιριστική μερίδα, το ύψος της οποίας δεν μπορεί να είναι κατώτερο των εκατό (100) ευρώ.

3. Τα μέλη της Κοιν.Σ.Επ. διαθέτουν από μία υποχρεωτική συνεταιριστική μερίδα, ως ελάχιστη συμμετοχή στο κεφάλαιο της επιχείρησης και είναι ίση για όλα τα μέλη. Στο καταστατικό μπορεί να προβλέπεται η απόκτηση μέχρι πέντε (5) προαιρετικών μερίδων χωρίς δικαίωμα ψήφου.

4. Η απόκτηση υποχρεωτικών συνεταιριστικών μερίδων πραγματοποιείται με καταβολή μετρητών, ενώ η απόκτηση προαιρετικών μερίδων μπορεί να πραγματοποιείται με καταβολή μετρητών, καθώς και με την εισφορά κινητής ή και ακίνητης περιουσίας, εφόσον αυτό προβλέπεται ρητά στο καταστατικό.

5. Για τις εταιρικές υποχρεώσεις ευθύνεται μόνο η Κοιν.Σ.Επ. με την περιουσία της. Ειδικά, για τις υποχρεώσεις προς το Δημόσιο ο διαχειριστής ή ο πρόεδρος της διοικούσας επιτροπής της ευθύνεται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον με την Κοιν.Σ.Επ. για τις οφειλές της προς το Δημόσιο, σύμφωνα με το άρθρο 31 του Ν. 4321/2015 (Α' 32), το άρθρο 115 του Ν. 2238/1994 (Α'151) και το άρθρο 4 του Ν. 2556/1997 (Α'270) και διατηρεί δικαίωμα αναγωγής κατά των λοιπών μελών της Κοιν.Σ.Επ. Για τις οφειλές προς το Δημόσιο διατηρεί δικαίωμα αναγωγής κατά των λοιπών μελών της Κοιν.Σ.Επ., τα οποία για τις οφειλές του προηγούμενου εδαφίου, ευθύνονται έναντί του απεριόριστα και εις ολόκληρον.

6. Εκτελεστικό διοικητικό όργανο της Κοιν.Σ.Επ. είναι η Διοικούσα Επιτροπή που διέπεται από το άρθρο 7 του Ν. 1667/1986, με την επιφύλαξη του παρόντος νόμου.

7. Στη σφραγίδα, στα έντυπα, στα έγγραφα και στις συμβάσεις που συνάπτει μία Κοιν.Σ.Επ. αναγράφεται υποχρεωτικά ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου και ο Αριθμός Γενικού Μητρώου Κοινωνικής Οικονομίας (Α.Γε.Μ.Κ.Ο.), οι οποίοι της αποδίδονται κατά τη σύστασή της και οποίοι άλλο στοιχείο προβλέπει η ισχύουσα νομοθεσία.

8. Κάθε Κοιν.Σ.Επ. υποχρεούται να αναρτά δημόσια σε ηλεκτρονική σελίδα κάθε πρόσκληση σε συλλογικό όργανο, με ελάχιστα δημοσιευτέα στοιχεία, την ακριβή διεύθυνση σύγκλησης, ημερομηνία, ώρα και τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.

Άρθρο 17

Σχέσεις μεταξύ μελών και της Κοιν.Σ.Επ.

1. Η σχέση μεταξύ των μελών της Κοιν.Σ.Επ., η διοίκηση, η λειτουργία της και η λύση της διέπονται από το Ν. 1667/1986, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα νόμο. Δεν εφαρμόζονται το άρθρο 1, οι παράγραφοι 2, 3, 7 και 8 του άρθρου 2, οι παράγραφοι 4 και 6 του άρθρου 3, η παράγραφος 4 του άρθρου 4, η παράγραφος 2 του άρθρου 5, το άρθρο 8, το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3 και οι παράγραφοι 2 και 4 του άρθρου 9, το άρθρο 13 και το άρθρο 14 του Ν. 1667/1986.

2. Η είσοδος νέων μελών επιτρέπεται κατ' εφαρμογή των παραγράφων 4, 5 και 6 του άρθρου 2 του Ν. 1667/1986 και συντελείται με την εγγραφή τους ως μέλη. Τα νέα μέλη αποκτούν μία υποχρεωτική συνεταιριστική μερίδα, η ονομαστική αξία της οποίας δε μπορεί να είναι μικρότερη από αυτή που ορίζεται στον παρόντα νόμο και στο καταστατικό.

3. Η απώλεια της ιδιότητας του μέλους επέρχεται με την αποχώρηση, την αποβολή ή τη μεταβίβαση της συνεταιριστικής του μερίδας και είναι καταχωριστέα στο Μητρώο.

4. Τα μέλη έχουν δικαίωμα να αποχωρήσουν από την Κοιν.Σ.Επ. με δήλωση που υποβάλλεται εγγράφως σε αυτή και ισχύει από την αρχή του επόμενου λογιστικού έτους. Στο μέλος που αποχωρεί επιστρέφεται εντός τριών (3) μηνών από την έγκριση του ισολογισμού ή της οικονομικής κατάστασης αποτελεσμάτων της χρήσης μέσα στην οποία δηλώθηκε η αποχώρηση η αξία της συνεταιριστικής του μερίδας, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί κατά το χρόνο έκδοσης της απόφασης περί έγκρισης της αποχώρησης. Αν η ανωτέρω αξία της συνεταιριστικής μερίδας του αποχωρούντος υπερβαίνει την αξία του ποσού που καταβλήθηκε για την απόκτησή της, ως ανώτερο όριο επιστροφής ορίζεται το τριπλάσιο της αρχικής αξίας της μερίδας. Με την επιστροφή εκκαθαρίζεται η σχέση της Κοιν.Σ.Επ. με το μέλος, χωρίς αυτό να έχει αξίωση επί της περιουσίας που έχει σχηματιστεί. Η αποχώρηση του μέλους ολοκληρώνεται με τη λογιστική εκκαθάριση του επόμενου λογιστικού έτους.

5. Η μεταβίβαση της υποχρεωτικής συνεταιριστικής μερίδας μέλους γίνεται μόνο σε νέο μέλος και εγκρίνεται από το συλλογικό όργανο που προβλέπει το καταστατικό και εν αμφιβολία από τη Διοικούσα Επιτροπή. Επιτρέπεται η μεταβίβαση των προαιρετικών συνεταιριστικών μερίδων σε υφιστάμενα μέλη, εφόσον αυτό προβλέπεται ρητά στο καταστατικό.

6. Η αποβολή μέλους γίνεται με απόφαση των 3/5 του συνόλου των μελών της Γενικής Συνέλευσης, εφόσον συντρέχει ένας από τους λόγους αποβολής που ορίζονται ρητώς στο καταστατικό.

7. Η ιδιότητα του μέλους δεν κληροδοτείται και, αν μέλος φυσικό πρόσωπο αποβιώσει, η αξία της συνεταιριστικής του μερίδας καταβάλλεται στον ειδικό ή καθολικό διάδοχο. Αν μέλος νομικό πρόσωπο τεθεί σε εκκαθάριση λόγω λύσης ή πτώχευσής του, η αξία της συνεταιριστικής του μερίδας καταβάλλεται σε αυτό. Αν ο αριθμός των μελών μειώνεται κάτω των πέντε (5), τότε επιβάλλεται η αναπλήρωσή τους, με την είσοδο νέων μελών, άλλως, η Κοιν.Σ.Επ. λύεται.

8. Τα μέλη της Κοιν.Σ.Επ. μπορεί να είναι και εργαζόμενοι της με σχέση εξαρτημένης εργασίας. Αμείβονται για την παρεχόμενη εργασία και έχουν όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία. Υπόχρεη προς απόδοση των ασφαλιστικών εισφορών προς τους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης είναι η Κοιν.Σ.Επ.

9. Η παροχή υπηρεσιών προς εξυπηρέτηση του σκοπού της Κοιν.Σ.Επ. από μέλη της, τα οποία δεν βρίσκονται σε εργασιακή σχέση με αυτήν, είναι μη αμειβόμενη σύμ-

βαση εντολής κατ' άρθρο 713 επ. Α.Κ.. Η σύμβαση εντολής που συνάπτεται μεταξύ μελών και Κοιν.Σ.Επ. οφείλει να γίνεται εγγράφως, να περιγράφει με σαφήνεια την παρεχόμενη υπηρεσία και σε καμία περίπτωση δε μπορεί να υπερβαίνει τις 16 ώρες εβδομαδιαίως. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ρυθμίζονται οι ειδικότεροι όροι υπό τους οποίους παρέχονται οι σχετικές υπηρεσίες και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Για τους Κοι.Σ.Π.Ε. εφαρμόζεται το άρθρο 12 του Ν. 2716/1999 (Α' 270).

Άρθρο 18

Σχέσεις Κοιν.Σ.Επ. με εργαζόμενους μη μέλη

Ο αριθμός των εργαζομένων μη μελών δε μπορεί να υπερβαίνει σε ποσοστό το 40% του συνόλου των εργαζομένων της Κοιν.Σ.Επ.. Το ποσοστό αυτό μπορεί να αυξάνεται μέχρι και το 50% του συνολικού ποσοστού των εργαζομένων της Κοιν.Σ.Επ. κατόπιν αιτιολογημένης απόφασης του Τμήματος Μητρώου επί αιτήσεως της Κοιν.Σ.Επ. για την αντιμετώπιση έκτακτων εποχικών αναγκών για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες ανά ημερολογιακό έτος.

Άρθρο 19

Γενική Συνέλευση

1. Η τακτική Γενική Συνέλευση συγκαλείται υποχρεωτικά τουλάχιστον μία (1) φορά κατ' έτος και σε κάθε περίπτωση πριν την υποβολή της ετήσιας φορολογικής δήλωσης, με σχετική απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής ή του διαχειριστή που απευθύνεται προς τα μέλη, προ τουλάχιστον τριών (3) ημερών.

2. Η Γενική Συνέλευση των μελών συνέρχεται εκτάκτως με πρόσκληση που απευθύνεται προς τα μέλη τουλάχιστον προ δύο (2) ημερών, είτε με απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής, είτε με πρωτοβουλία του διαχειριστή, είτε εφόσον υποβληθεί σχετικό αίτημα με συγκεκριμένο θέμα προς τη Διοικούσα Επιτροπή από το 1/3 των μελών της Γ.Σ. Αν η Διοικούσα Επιτροπή αρνείται τη σύγκληση αυτή, τα μέλη αυτά δικαιούνται να τη συγκαλέσουν αυτοβούλως.

3. Η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία όταν παρευρίσκεται το 1/2 των μελών της. Επί μη απαρτίας, συγκαλείται νέα Γενική Συνέλευση μέσα σε δύο (2) μέχρι επτά (7) ημέρες, κατά την οποία απαιτείται η ίδια ως άνω απαρτία. Οι αποφάσεις της λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών της. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι παράγραφοι 1, 3, 4, 5, 6 και 7 του άρθρου 5 και το άρθρο 6 του Ν. 1667/1986.

4. Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης προσβάλλονται από τα 2/5 των μελών της Κοιν.Σ.Επ., εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την καταχώρισή τους στο Μητρώο, ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου της περιφέρειας που εδρεύει η Κοιν.Σ.Επ., κατά την τακτική διαδικασία.

Άρθρο 20

Διοικούσα Επιτροπή

1. Η Διοικούσα Επιτροπή (Δ.Ε.) απαρτίζεται από τον Πρόεδρο και δύο (2) τουλάχιστον μέλη, εκ των οποίων

ένας φέρει την ιδιότητα του Γραμματέα και ένας του Ταμία. Σε κάθε περίπτωση ο συνολικός αριθμός των μελών της πρέπει να είναι περιττός αριθμός. Τα μέλη της Δ.Ε. εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση. Η ιδιότητα του μέλους Διοικούσας Επιτροπής είναι άμισθη. Αν η Κοιν.Σ.Επ. έχει μόνο πέντε (5) μέλη, αντί Διοικούσας Επιτροπής, τα μέλη μπορεί να εκλέξουν διαχειριστή, ο οποίος αναλαμβάνει όλες τις αρμοδιότητες της Διοικούσας Επιτροπής.

2. Η διάρκεια της θητείας των μελών ορίζεται από το καταστατικό. Η θητεία παρατείνεται μέχρι τη λήξη της προθεσμίας της παραγράφου 1 του άρθρου 9, εντός της οποίας πρέπει να συνέλθει η αμέσως επόμενη γενική συνέλευση των μελών, εφαρμοζόμενων αναλόγως των παραγράφων 7, 8, 9 του άρθρου 18 του κ.ν. 2190/1920 (Α' 37).

3. Η Δ.Ε. βρίσκεται σε απαρτία όταν παρευρίσκεται το 1/2 των μελών της και οι αποφάσεις της λαμβάνονται πάντα με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών της Δ.Ε.. Σε περίπτωση ισοψηφίας των παρόντων μελών, υπερτερεί η ψήφος του προέδρου της.

4. Η Διοικούσα Επιτροπή συνεδριάζει τακτικά μία (1) τουλάχιστον φορά κάθε τρεις (3) μήνες ή συχνότερα αν το ζητήσει το 1/3 των μελών της, αλλά όχι λιγότερα από δύο (2) άτομα. Η σύγκλησή της γίνεται από τον Πρόεδρό της κατά τα οριζόμενα στο καταστατικό της Κοιν.Σ.Επ.. Αν ο Πρόεδρος αδρανήσει παρά την υποβολή σχετικού αιτήματος, η σύγκληση διενεργείται από οποιοδήποτε μέλος της Διοικούσας Επιτροπής.

5. Οι αποφάσεις της Διοικούσας Επιτροπής προσβάλλονται από τα 2/5 των μελών της Κοιν.Σ.Επ., εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την καταχώρισή τους στο Μητρώο, ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου της περιφέρειας που εδρεύει η Κοιν.Σ.Επ., κατά την τακτική διαδικασία.

6. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται αναλογικά το άρθρο 7 του Ν. 1667/1986.

Άρθρο 21

Αποθεματικά - Διανομή κερδών

1. Τα κέρδη της Κοιν.Σ.Επ. δεν διανέμονται στα μέλη, εκτός αν αυτά είναι εργαζόμενοι, οπότε εφαρμόζεται η παράγραφος 2.

2. Τα κέρδη διατίθενται ετησίως ως εξής:

α. κατά ποσοστό 5% για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού,

β. κατά ποσοστό 35% διανέμονται στους εργαζομένους της επιχείρησης, εκτός αν τα 2/3 των μελών της Γενικής Συνέλευσης του Φορέα αποφασίσουν αιτιολογημένα τη διάθεση μέρους ή όλου του ποσοστού αυτού σε δραστηριότητες του στοιχείου γ',

γ. το υπόλοιπο διατίθεται για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και τη γενικότερη διεύρυνση της παραγωγικής του δραστηριότητας.

Άρθρο 22

Λύση και εκκαθάριση

1. Η Κοιν.Σ.Επ. λύεται στις εξής περιπτώσεις:

α. αν τα μέλη μειωθούν κάτω του ελάχιστου ορίου της παραγράφου 2 του άρθρου 15,

β. σύμφωνα με τα άρθρα 10 και 11 του Ν. 1667/1986, γ. κατόπιν τελεσίδικης δικαστικής απόφασης, κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 4 του άρθρου 15.

2. Τη με οποιονδήποτε τρόπο λύση της Κοιν.Σ.Επ. ακολουθεί η θέση της σε εκκαθάριση, στοιχεία τα οποία καταχωρίζονται στο Μητρώο.

3. Η Κοιν.Σ.Επ. λογίζεται ότι εξακολουθεί να υφίσταται και μετά τη λύση της, για όσο χρόνο διαρκεί η εκκαθάριση. Τα μέλη της Κοιν.Σ.Επ. καθίστανται συνεκκαθαριστές μετά τη θέση της Κοιν.Σ.Επ. σε εκκαθάριση, εφόσον το καταστατικό δεν ορίζει διαφορετικά. Η Γενική Συνέλευση μπορεί να διορίσει άλλο ή και τρίτο φυσικό ή φυσικά πρόσωπα ως εκκαθαριστές. Οι εκκαθαριστές δεν αμείβονται για τις υπηρεσίες εκκαθάρισης. Κατά την εκκαθάριση διεκπεραιώνονται οι εκκρεμείς υποθέσεις, και ιδίως εισπράττονται οι απαιτήσεις, ρευστοποιείται η περιουσία και εξοφλούνται τα χρέη. Αν απομένει μόνο παθητικό, οι εκκαθαριστές προβαίνουν στην περάτωση της εκκαθάρισης. Αν απομένει ενεργητικό, τα μέλη λαμβάνουν την ονομαστική αξία των συνεταιριστικών τους μερίδων, αμέριση ή αναλογικά εφόσον το ποσό που απομένει δεν επαρκεί. Αν απομένει αδιάθετο ενεργητικό, αυτό περιέρχεται στο Ταμείο Κοινωνικής Οικονομίας.

4. Αν οι εκκαθαριστές είναι περισσότεροι του ενός, οι αποφάσεις αυτών λαμβάνονται κατά απόλυτη πλειοψηφία.

5. Οι αποφάσεις των εκκαθαριστών προσβάλλονται από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την καταχώρισή τους στο Μητρώο, ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου της περιφέρειας που εδρεύει η Κοιν.Σ.Επ., κατά την τακτική διαδικασία.

6. Η ολοκλήρωση της εκκαθάρισης καταχωρίζεται στο Μητρώο και το Τμήμα Μητρώου ενημερώνει για την οριστική διαγραφή της Κοιν.Σ.Επ. κάθε μητρώο στο οποίο έχει πρόσβαση και υποχρέωση ενημέρωσης.

7. Αν η Κοιν.Σ.Επ. κηρυχθεί σε πτώχευση, ακολουθείται η πτωχευτική διαδικασία.

Άρθρο 23

Αναβίωση της Κοιν.Σ.Επ.

1. Αν η Κοιν.Σ.Επ. λύθηκε λόγω λήξης της διάρκειάς της ή λόγω πτώχευσης, η οποία όμως ανακλήθηκε ή περατώθηκε με συμβιβασμό, είναι δυνατή η αναβίωσή της με απόφαση της γενικής συνέλευσης, υπό τις προϋποθέσεις του παρόντος, η οποία καταχωρίζεται στο Μητρώο. Σε περίπτωση αναβίωσης θεωρείται ότι η Κοιν.Σ.Επ. δεν λύθηκε ποτέ.

2. Αν η Κοιν.Σ.Επ. λύθηκε επειδή τα μέλη της μειώθηκαν κάτω του ελαχίστου ορίου, η αναβίωση είναι δυνατή, αν μέσα σε τρεις (3) μήνες συμπληρωθεί ο απαιτούμενος ελάχιστος αριθμός μελών κατόπιν έγκρισης εισόδου νέων μελών από τη γενική συνέλευση.

3. Η απόφαση της αναβίωσης λαμβάνεται από τα 3/5 του συνόλου των μελών της Κοιν.Σ.Επ. και καταχωρίζεται στο Μητρώο.

4. Η αναβίωση δεν είναι δυνατή μετά την έναρξη διανομής του απομένοντος ενεργητικού στα μέλη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Άρθρο 24

Συνεταιρισμοί Εργαζομένων

1. Συνεταιρισμοί Εργαζομένων είναι οι Αστικοί Συνεταιρισμοί του Ν. 1667/1986 που έχουν ως καταστατικό σκοπό τη «συλλογική ωφέλεια», όπως ορίζεται στον παρόντα νόμο και διαθέτουν εκ του νόμου εμπορική ιδιότητα. Μέλη τους είναι αποκλειστικά και μόνο φυσικά πρόσωπα, τα οποία επιθυμούν να βιοποριστούν, παράγοντας από κοινού αγαθά και υπηρεσίες για τρίτους.

2. Μέλος ενός Συνεταιρισμού Εργαζομένων δεν μπορεί να είναι μέλος άλλου Συνεταιρισμού Εργαζομένων.

Άρθρο 25

Σύσταση Συνεταιρισμού Εργαζομένων

1. Η σύσταση Συνεταιρισμού Εργαζομένων και η υπαγωγή του στις διατάξεις του παρόντος νόμου συντελείται με την εγγραφή του στο Μητρώο, οπότε αποκτά νομική προσωπικότητα και εμπορική ιδιότητα. Η αίτηση, το καταστατικό και τα λοιπά απαιτούμενα έγγραφα κατατίθενται προς έγκριση στο Τμήμα Μητρώου.

2. Για τη σύσταση Συνεταιρισμού Εργαζομένων απαιτείται η συμμετοχή σε αυτήν και η υπογραφή του καταστατικού της από τουλάχιστον τρία φυσικά πρόσωπα.

3. Το καταστατικό πρέπει να εξειδικεύει τη συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρου 3 και να περιέχει:

α) Την επωνυμία, την έδρα και το σκοπό του Συνεταιρισμού Εργαζομένων. Ως έδρα ορίζεται ο δήμος, στην περιφέρεια του οποίου έχει την έδρα του ο φορέας. Η επωνυμία του Συνεταιρισμού Εργαζομένων ορίζεται από το σκοπό του και την έκταση της ευθύνης των μελών του. Ονόματα μελών ή τρίτων δεν περιλαμβάνονται στην επωνυμία,

β) τα ονοματεπώνυμα, τις διευθύνσεις κατοικίας, τους Α.Φ.Μ. των ιδρυτικών μελών,

γ) τους όρους εισόδου και εξόδου των μελών και τους λόγους αποβολής των μελών,

δ) το ύψος της συνεταιριστικής μερίδας,

ε) τον ορισμό του προσωρινού Διοικητικού Συμβουλίου που θα μεριμνήσει για την έγκρισή του και τη σύγκληση της πρώτης γενικής συνέλευσης για ανάδειξη των οργάνων διοίκησης του Συνεταιρισμού Εργαζομένων.

Για λοιπά στοιχεία, το καταστατικό μπορεί να παραπέμπει στις διατάξεις των οικείων νόμων.

Άρθρο 26

Λειτουργία Συνεταιρισμού Εργαζομένων

1. Ο Συνεταιρισμός Εργαζομένων καταχωρεί στο Μητρώο κάθε μεταβολή του καταστατικού του, λοιπών στοιχείων του αλλά και τον ετήσιο προγραμματισμό, τον ετήσιο απολογισμό και ισολογισμό ή οικονομική κατάσταση αποτελεσμάτων, εγκεκριμένα από τη Γενική Συνέλευση των μελών του.

2. Το κεφάλαιο του Συνεταιρισμού Εργαζομένων διαιρείται σε συνεταιριστικές μερίδες. Ο αριθμός των μερίδων και η ονομαστική τους αξία, η οποία είναι ίδια για κάθε μερίδα, καθορίζονται στο καταστατικό της επι-

χείρησης. Κάθε μέλος του Συνεταιρισμού Εργαζομένων διαθέτει από μία υποχρεωτική συνεταιριστική μερίδα, το ύψος της οποίας δεν μπορεί να είναι κατώτερο των εκατό (100) ευρώ.

3. Στο καταστατικό μπορεί να προβλέπεται η απόκτηση μέχρι τριών (3) προαιρετικών μερίδων χωρίς δικαίωμα ψήφου.

4. Η απόκτηση υποχρεωτικών συνεταιριστικών μερίδων πραγματοποιείται με καταβολή μετρητών, ενώ η απόκτηση προαιρετικών μερίδων μπορεί να πραγματοποιείται με καταβολή μετρητών και με την εισφορά κινητής ή και ακίνητης περιουσίας, εφόσον αυτό προβλέπεται ρητά στο καταστατικό.

5. Για τις εταιρικές υποχρεώσεις ευθύνεται μόνο ο Συνεταιρισμός Εργαζομένων με την περιουσία του. Ειδικά για τις υποχρεώσεις προς το Δημόσιο, ο Διαχειριστής ή ο πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνεταιρισμού Εργαζομένων ευθύνεται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον με το Συνεταιρισμό Εργαζομένων, σύμφωνα με το άρθρο 31 του Ν. 4321/2015 (Α' 32), το άρθρο 115 του Ν. 2238/1994 (Α' 151) και το άρθρο 4 του Ν. 2556/1997 (Α' 270) και διατηρεί δικαίωμα αναγωγής κατά των λοιπών μελών του Συνεταιρισμού Εργαζομένων, τα οποία για τις οφειλές αυτές ευθύνονται έναντί του απεριόριστα και εις ολόκληρον.

6.α. Το σύστημα αμοιβών και οι όροι εργασίας των μελών καθορίζονται από το καταστατικό ή από ειδικές ρυθμίσεις εγκεκριμένες από τη Γενική Συνέλευση.

β. Ως προς τις ασφαλιστικές τους υποχρεώσεις, τα μέλη του Συνεταιρισμού Εργαζομένων εγγράφονται και ασφαλιζονται στον Οργανισμό Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών, διέπονται από τις ρυθμίσεις των παραγράφων 1, 2, 3 και 9 του άρθρου 39 και της παρ. 2 του άρθρου 41 του Ν. 4387/2016 (Α' 85), από την έναρξη εφαρμογής αυτών. Το ασφαλισμένο κατά τα ανωτέρω μέλος του Συνεταιρισμού Εργαζομένων δεν υπόκειται σε περαιτέρω ή άλλη παράλληλη ασφαλιστική υποχρέωση που προκύπτει εξ άλλης ιδιότητάς ή ως επιτηδευματίας ατομικής δραστηριότητας, και μόνη η ως άνω ασφαλιστική του κάλυψη, εκ της ιδιότητάς του ως μέλος του Συνεταιρισμού Εργαζομένων, το απαλλάσσει από κάθε άλλη προηγούμενη ή επόμενη ταυτόχρονη ασφαλιστική υποχρέωση, από την οποία να απορρέει ασφάλιση. Η δαπάνη για τις ασφαλιστικές εισφορές των μελών βαρύνει το Συνεταιρισμό Εργαζομένων και εκπίπτει φορολογικά από τα έσοδά του.

γ. Ως προς τις φορολογικές τους υποχρεώσεις για τις αμοιβές που λαμβάνουν τα μέλη, υπάγονται στις διατάξεις του εδαφίου δ' της παρ. 2 του άρθρου 12, καθώς και στις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 15 του Ν. 4172/2013 περί Κ.Φ.Ε., οι δε αμοιβές τους εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα του Συνεταιρισμού.

7. Στη σφραγίδα, στα έντυπα, στα έγγραφα και στις συμβάσεις που συνάπτει ένας Συνεταιρισμός Εργαζομένων αναγράφεται υποχρεωτικά ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου και ο Αριθμός Γενικού Μητρώου Κοινωνικής Οικονομίας (Α.Γ.Ε.Μ.Κ.Ο.), οι οποίοι του αποδίδονται κατά τη σύστασή του, και όποιο άλλο στοιχείο, κατά περίπτωση, προβλέπει η ισχύουσα νομοθεσία.

8. Κάθε Συνεταιρισμός Εργαζομένων υποχρεούται να αναρτά δημόσια, σε ηλεκτρονική σελίδα, κάθε πρόσκληση σε συλλογικό όργανο, με ελάχιστα δημοσιευτέα στοιχεία, την ακριβή διεύθυνση σύγκλησης, ημερομηνία, ώρα και τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.

Άρθρο 27

Σχέσεις μελών και του Συνεταιρισμού Εργαζομένων

1. Η ιδιότητα του μέλους αποκτάται με την εγγραφή του στο Συνεταιρισμό. Η είσοδος νέων μελών διενεργείται κατ'εφαρμογή των παραγράφων 4, 5, 6 του άρθρου 2 του Ν. 1667/1986. Τα νέα μέλη αποκτούν μία υποχρεωτική συνεταιριστική μερίδα, η αξία της οποίας δεν μπορεί να είναι μικρότερη από αυτή που ορίζεται στον παρόντα νόμο και στο καταστατικό.

2. Η απώλεια της ιδιότητας του μέλους επέρχεται με την αποχώρηση, τη μεταβίβαση της συνεταιριστικής του μερίδας, την αποβολή ή το θάνατο και είναι καταχωριστέα στο Τμήμα Μητρώου.

3. Τα μέλη έχουν δικαίωμα να αποχωρήσουν από το Συνεταιρισμό Εργαζομένων με δήλωση που υποβάλλεται εγγράφως στον διαχειριστή ή στο Διοικητικό Συμβούλιο. Στο μέλος που αποχωρεί επιστρέφεται η παρούσα, κατά την έγκριση της απόφασης αποχώρησης, αξία της συνεταιριστικής του μερίδας εντός τριών μηνών από την έγκρισή του ισολογισμού ή της οικονομικής κατάστασης αποτελεσμάτων της χρήσης μέσα στην οποία δηλώθηκε η αποχώρηση. Αν η ανωτέρω αξία της συνεταιριστικής μερίδας του αποχωρούντος υπερβαίνει την αξία του ποσού που καταβλήθηκε για την απόκτηση της συνεταιριστικής μερίδας, ως ανώτερο όριο επιστροφής ορίζεται το τριπλάσιο της αρχικής αξίας της μερίδας. Με την επιστροφή εκκαθαρίζεται η σχέση του Συνεταιρισμού Εργαζομένων με το μέλος, χωρίς αυτό να έχει αξίωση επί της περιουσίας που έχει σχηματιστεί. Η αποχώρηση του μέλους ολοκληρώνεται με τη λογιστική εκκαθάριση του επόμενου λογιστικού έτους.

4. Η μεταβίβαση της υποχρεωτικής συνεταιριστικής μερίδας μέλους γίνεται μόνο σε νέο μέλος και εγκρίνεται από το συλλογικό όργανο που προβλέπει το καταστατικό και εν αμφιβολία από το Διοικητικό Συμβούλιο. Επιτρέπεται η μεταβίβαση των προαιρετικών συνεταιριστικών μερίδων σε υφιστάμενα μέλη, εφόσον αυτό προβλέπεται ρητά στο καταστατικό.

5. Η αποβολή μέλους γίνεται με απόφαση των 2/3 του συνόλου των μελών της Γενικής Συνέλευσης, εφόσον συντρέχει ένας από τους λόγους αποβολής που ρητώς προβλέπονται στο καταστατικό.

6. Η ιδιότητα του μέλους δεν κληροδοτείται, αν μέλος φυσικό πρόσωπο αποβιώσει, η αξία της συνεταιριστικής του μερίδας καταβάλλεται στον ειδικό ή καθολικό του διάδοχο. Η ιδιότητα του μέλους είναι προσωποπαγής και δεν κληροδοτείται. Αν με το θάνατο του φυσικού προσώπου, ο αριθμός των μελών μειώνεται κάτω των τριών, τότε επιβάλλεται η αντικατάστασή του με την είσοδο νέου μέλους, άλλως, ο Συνεταιρισμός Εργαζομένων λύεται.

7. Η σχέση μεταξύ των μελών του Συνεταιρισμού Εργαζομένων, η διοίκηση, η λειτουργία, καθώς και η λύση

του διέπονται από το Ν. 1667/1986, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα νόμο. Δεν εφαρμόζονται το άρθρο 1, οι παράγραφοι 2, 3, 7 και 8 του άρθρου 2, οι παράγραφοι 4 και 6 του άρθρου 3, οι παράγραφοι 1 και 4 του άρθρου 4, η παρ. 2 του άρθρου 5, το άρθρο 8, το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3 και η παράγραφος 4 του άρθρου 9, το άρθρο 13 και το άρθρο 14 του Ν. 1667/1986.

Άρθρο 28 **Σχέσεις Συνεταιρισμού Εργαζομένων** **με εργαζόμενους μη μέλη**

1. Ο Συνεταιρισμός Εργαζομένων μπορεί να προσλαμβάνει εργαζόμενους με σχέση εξαρτημένης εργασίας, χωρίς αυτοί να καθίστανται μέλη του. Υπόχρεος προς απόδοση των ασφαλιστικών εισφορών προς τους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης είναι ο Συνεταιρισμός Εργαζομένων.

2. Ο αριθμός των εργαζόμενων μη μελών δεν μπορεί να υπερβαίνει σε ποσοστό το 25% του αριθμού των μελών. Το ποσοστό αυτό μπορεί να αυξάνεται μέχρι και το 50% του συνόλου των εργαζομένων, κατόπιν αιτιολογημένης απόφασης του τμήματος Μητρώου επί αιτήσεως του Συνεταιρισμού Εργαζομένων για αντιμετώπιση έκτακτων εποχικών αναγκών, το οποίο σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες ανά ημερολογιακό έτος.

Άρθρο 29 **Γενική Συνέλευση**

1. Η τακτική Γενική Συνέλευση συγκαλείται υποχρεωτικά τουλάχιστον μία (1) φορά κατ' έτος και σε κάθε περίπτωση πριν την υποβολή της ετήσιας φορολογικής δήλωσης, με σχετική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ή του διαχειριστή που απευθύνεται προς τα μέλη, προ τουλάχιστον τριών (3) ημερών.

2. Η Γενική Συνέλευση των μελών συνέρχεται εκτάκτως με πρόσκληση που απευθύνεται προς τα μέλη, τουλάχιστον προ δύο (2) ημερών είτε με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου είτε με πρωτοβουλία του διαχειριστή είτε εφόσον υποβληθεί σχετικό αίτημα με συγκεκριμένο θέμα προς το Διοικητικό Συμβούλιο από το 1/3 των μελών της Γ.Σ.. Αν το Διοικητικό Συμβούλιο αρνείται τη σύγκληση αυτή, τα μέλη αυτά δικαιούνται να τη συγκαλέσουν αυτοβούλως.

3. Η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία όταν παρευρίσκεται το 1/2 των μελών της. Επί μη απαρτίας, συγκαλείται νέα Γενική Συνέλευση μέσα σε δύο (2) μέχρι επτά (7) ημέρες, κατά την οποία απαιτείται η ίδια ως άνω απαρτία. Οι αποφάσεις της λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών της. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι παράγραφοι 1, 3, 4, 5, 6 και 7 του άρθρου 5 και το άρθρο 6 του Ν. 1667/1986.

4. Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης προσβάλλονται από το 1/3 των μελών του Συνεταιρισμού Εργαζομένων, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την καταχώρισή τους στο Μητρώο, ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου της περιφέρειας που εδρεύει ο Συνεταιρισμός Εργαζομένων, κατά την τακτική διαδικασία.

Άρθρο 30 **Διοικητικό Συμβούλιο**

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) απαρτίζεται από τον Πρόεδρο και δύο τουλάχιστον μέλη, εκ των οποίων ένας φέρει την ιδιότητα του Γραμματέα και ένας του Ταμία. Σε κάθε περίπτωση ο συνολικός αριθμός των μελών του πρέπει να είναι περιττός αριθμός. Τα μέλη του Δ.Σ. εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση. Η ιδιότητα του μέλους Διοικητικού Συμβουλίου είναι άμισθη. Αν ο Συνεταιρισμός Εργαζομένων έχει μόνο τρία μέλη, αντί Διοικητικού Συμβουλίου, τα μέλη μπορεί να εκλέξουν διαχειριστή, ο οποίος αναλαμβάνει όλες τις αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου.

2. Το Δ.Σ. βρίσκεται σε απαρτία όταν παρευρίσκεται το 1/2 των μελών του και οι αποφάσεις του λαμβάνονται πάντα με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών του Δ.Σ.. Σε περίπτωση ισοψηφίας των παρόντων μελών, υπερτερεί η ψήφος του Προέδρου του.

3. Η διάρκεια της θητείας των μελών ορίζεται από το καταστατικό. Η θητεία παρατείνεται μέχρι τη λήξη της προθεσμίας της παραγράφου 1 του άρθρου 29, εντός της οποίας πρέπει να συνέλθει η αμέσως επόμενη γενική συνέλευση των μελών, εφαρμοζομένων αναλόγως των παραγράφων 7, 8, 9 του άρθρου 18 του κ.ν. 2190/1920 (Α' 37).

4. Το Δ.Σ. συνεδριάζει τακτικά μία (1) τουλάχιστον φορά κάθε τρεις (3) μήνες ή συχνότερα αν το ζητήσει το 1/3 των μελών του, αλλά όχι λιγότερα από δύο (2) άτομα. Η σύγκλησή του γίνεται από τον Πρόεδρό του κατά τα οριζόμενα στο καταστατικό Συνεταιρισμού Εργαζομένων. Αν ο Πρόεδρος αδρανήσει παρά την υποβολή σχετικού αιτήματος, η σύγκληση διενεργείται από οποιοδήποτε μέλος του Δ.Σ..

5. Οι αποφάσεις του Δ.Σ. προσβάλλονται από το 1/3 των μελών του Συνεταιρισμού Εργαζομένων, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την καταχώρισή τους στο Μητρώο, ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου της περιφέρειας που εδρεύει ο Συνεταιρισμός Εργαζομένων, κατά την τακτική διαδικασία.

6. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται αναλογικά το άρθρο 7 του Ν. 1667/1986.

Άρθρο 31 **Αποθεματικά - διανομή κερδών**

Τα κέρδη διατίθενται ετησίως ως εξής:

α. Κατά ποσοστό 5% για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού,

β. κατά ποσοστό 35% διανέμονται στους εργαζόμενους της επιχείρησης, εκτός κι αν τα 2/3 των μελών της Γενικής Συνέλευσης αποφασίσουν αιτιολογημένα τη διάθεση μέρους ή όλου του ποσοστού αυτού σε δραστηριότητες του στοιχείου γ',

γ. το υπόλοιπο διατίθεται για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και τη γενικότερη διεύρυνση της παραγωγικής του δραστηριότητας.

Άρθρο 32 **Λύση και εκκαθάριση**

1. Ο Συνεταιρισμός Εργαζομένων λύεται στις εξής περιπτώσεις:

α. αν τα μέλη μειωθούν κάτω του ελάχιστου ορίου της παραγράφου 2 του άρθρου 25,

β. σύμφωνα με τα άρθρα 10 και 11 του Ν. 1667/1986,

γ. κατόπιν τελεσίδικης δικαστικής απόφασης, κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 4 του άρθρου 25.

2. Τη με οποιονδήποτε τρόπο λύση του Συνεταιρισμού Εργαζομένων ακολουθεί η θέση του σε εκκαθάριση, στοιχεία τα οποία καταχωρίζονται στο Μητρώο.

3. Ο Συνεταιρισμός Εργαζομένων λογίζεται ότι εξακολουθεί να υφίσταται και μετά τη λύση του, για όσο χρόνο διαρκεί η εκκαθάριση. Τα μέλη του καθίστανται συνεκκαθαριστές μετά τη θέση του Συνεταιρισμού Εργαζομένων σε εκκαθάριση, εφόσον το καταστατικό δεν ορίζει διαφορετικά. Η Γενική Συνέλευση μπορεί να διορίσει άλλο ή και τρίτο φυσικό ή φυσικά πρόσωπα ως εκκαθαριστές. Οι εκκαθαριστές δεν αμείβονται για τις υπηρεσίες εκκαθάρισης. Κατά την εκκαθάριση διεκπεραιώνονται οι εκκρεμείς υποθέσεις, και ιδίως εισπράττονται οι απαιτήσεις, ρευστοποιείται η περιουσία και εξοφλούνται τα χρέη. Αν απομένει μόνο παθητικό, οι εκκαθαριστές προβαίνουν στην περάτωση της εκκαθάρισης. Αν απομένει ενεργητικό, τα μέλη λαμβάνουν την ονομαστική αξία των συνεταιριστικών τους μερίδων, ακέραιη ή αναλογικά, εφόσον το ποσό που απομένει δεν επαρκεί. Αν απομένει αδιάθετο ενεργητικό, αυτό περιέρχεται στο Ταμείο Κοινωνικής Οικονομίας.

4. Αν οι εκκαθαριστές είναι περισσότεροι του ενός, οι αποφάσεις αυτών λαμβάνονται κατά απόλυτη πλειοψηφία.

5. Οι αποφάσεις των εκκαθαριστών προσβάλλονται από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την καταχώρισή τους στο Μητρώο, ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου της περιφέρειας που εδρεύει ο Συνεταιρισμός Εργαζομένων κατά την τακτική διαδικασία.

6. Η ολοκλήρωση της εκκαθάρισης καταχωρίζεται στο Μητρώο και το τμήμα Μητρώου ενημερώνει για την οριστική διαγραφή του Συνεταιρισμού Εργαζομένων κάθε μητρώο, στο οποίο έχει πρόσβαση και υποχρέωση ενημέρωσης.

7. Αν ο Συνεταιρισμός Εργαζομένων κηρυχθεί σε πτώχευση, ακολουθείται η πτωχευτική διαδικασία.

Άρθρο 33

Αναβίωση Συνεταιρισμού Εργαζομένων

1. Αν ο Συνεταιρισμός Εργαζομένων λύθηκε λόγω λήξης της διάρκειάς του ή λόγω πτώχευσης, η οποία όμως ανακλήθηκε ή περατώθηκε με συμβιβασμό, είναι δυνατή η αναβίωσή του με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, υπό τις προϋποθέσεις του παρόντος, που καταχωρίζεται στο οικείο Μητρώο. Σε περίπτωση αναβίωσης θεωρείται ότι ο Συνεταιρισμός Εργαζομένων δεν λύθηκε ποτέ.

2. Αν ο Συνεταιρισμός των Εργαζομένων λύθηκε επειδή τα μέλη του μειώθηκαν κάτω του ελάχιστου ορίου, η αναβίωση είναι δυνατή, αν μέσα σε τρεις (3) μήνες συμπληρωθεί ο απαιτούμενος ελάχιστος αριθμός μελών, κατόπιν έγκρισης εισόδου νέων μελών από τη Γενική Συνέλευση.

3. Η απόφαση της αναβίωσης λαμβάνεται από το 1/3 του συνόλου των μελών του Συνεταιρισμού Εργαζομένων και καταχωρίζεται στο Μητρώο.

4. Η αναβίωση δεν είναι δυνατή μετά την έναρξη διανομής του απομένοντος ενεργητικού στα μέλη.

Άρθρο 34

Πόροι και οικονομικά κίνητρα για τις Κοιν.Σ.Επ. και τους Συνεταιρισμούς Εργαζομένων

1. Ως πόροι των Κοιν.Σ.Επ. και των Συνεταιρισμών Εργαζομένων νοούνται το κεφάλαιο της επιχείρησης, κάθε έσοδο από την επιχειρηματική τους δραστηριότητα και από την αξιοποίηση της περιουσίας τους, δωρεές τρίτων, επιχορηγήσεις από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, την Ευρωπαϊκή Ένωση, διεθνείς ή εθνικούς οργανισμούς ή Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης Β' βαθμού, έσοδα από άλλα προγράμματα, κεφάλαια από κληροδοτήματα, δωρεές και παραχωρήσεις της χρήσης περιουσιακών στοιχείων.

2. Εργαζόμενοι στους Συνεταιρισμούς Εργαζομένων και στις Κοιν.Σ.Επ., οι οποίοι ανήκουν στις Ευάλωτες Ομάδες Πληθυσμού και λαμβάνουν επίδομα πρόνοιας ή επίδομα επανένταξης ή οποιασδήποτε μορφής νοσήλιο ή παροχή ή σύνταξη ως έμμεσα ασφαλισμένοι, συνεχίζουν να εισπράττουν τις παροχές αυτές ταυτόχρονα με την αμοιβή τους από την Κοιν.Σ.Επ. ή το Συνεταιρισμό Εργαζομένων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 35

Μεταβατικές διατάξεις

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, καταργούνται τα άρθρα 1 μέχρι και 17 του Ν. 4019/2011 (Α' 16).

2. Με την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου οι υφιστάμενες Κοιν.Σ.Επ. Συλλογικού και Παραγωγικού Σκοπού ή Φροντίδας δύναται να μετατραπούν σε Κοιν.Σ.Επ. Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας ή σε Συνεταιρισμούς Εργαζομένων, ύστερα από απόφαση των Γενικών τους Συνελεύσεων και τροποποίηση του καταστατικού τους, η οποία αποστέλλεται στο Τμήμα Μητρώου εντός εξήντα (60) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

3. Μέχρι τη σύσταση του Ταμείου Κοινωνικής Οικονομίας που προβλέπεται στον παρόντα νόμο: α) μετά την περάτωση της εκκαθάρισης των επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας, τυχόν απομένον ενεργητικό περιέρχεται στα μέλη κατά την ονομαστική αξία των συνεταιριστικών τους μερίδων, ακέραιη ή αναλογικά προς το εναπομείναν ποσό και β) τα ποσά των προστίμων που επιβάλλονται σε φορείς κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας, αποτελούν δημόσιο έσοδο και εισπράττονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. (ν.δ. 356/1974, Α' 90), όπως ισχύει.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Άρθρο 36

Ειδική Γραμματεία Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας

1. Συνιστάται στο Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Ειδική Γραμ-

ματεία Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, υπαγόμενη απευθείας στον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, αρμόδιο για θέματα Κοινωνικής Οικονομίας.

2. Η Ειδική Γραμματεία έχει ως κύριο έργο τη χάραξη, εκτέλεση και εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία με αποτελεσματικότερο τρόπο, καθώς καθίσταται δυνατή η εκπόνηση και η παρακολούθηση βραχυπρόθεσμων αλλά και μεσομακροπρόθεσμων πολιτικών για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία.

Αναλυτικότερα, καταρτίζει την Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία, παρακολουθεί και συντονίζει τις σχετικές δράσεις για την εφαρμογή και τη διασφάλιση της συνεκτικότητας της Εθνικής Στρατηγικής. Μελετά και παράγει πολιτικές και επιβλέπει την εφαρμογή τους, προς όφελος του πολίτη. Αναπτύσσει συνεργασία στους θεματικούς τομείς με αρμόδια Υπουργεία. Εξειδικεύει την Εθνική Στρατηγική ανά τομέα, σε συνεργασία με τα αρμόδια Υπουργεία και φορείς, παρακολουθεί τις διεθνείς εξελίξεις.

Άρθρο 37 **Ειδικός Γραμματέας Κοινωνικής** **και Αλληλέγγυας Οικονομίας**

1. Συνιστάται μία (1) θέση μετακλητού Ειδικού Γραμματέα με βαθμό Β' της κατηγορίας των ειδικών θέσεων (άρθρο 28 του Ν. 1558/1985, Α' 137). Ο Ειδικός Γραμματέας Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας διορίζεται και παύεται με κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Ο Ειδικός Γραμματέας προϊστάται των υπηρεσιακών μονάδων και του προσωπικού της Ειδικής Γραμματείας Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, συντονίζει τη λειτουργία τους και είναι υπεύθυνος της αποδοτικότητάς τους. Προσυπογράφει όλα τα διοικητικά έγγραφα, που προέρχονται από τις υπαγόμενες σε αυτόν υπηρεσιακές μονάδες και απογράφονται από τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, αρμόδιο για θέματα Κοινωνικής Οικονομίας.

Άρθρο 38 **Διάρθρωση Ειδικής Γραμματείας Κοινωνικής** **και Αλληλέγγυας Οικονομίας**

1. Η Ειδική Γραμματεία Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας διαρθρώνεται στις κάτωθι οργανικές μονάδες:

α. Γραφείο Ειδικού Γραμματέα.

β. Διεύθυνση Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, με πέντε Τμήματα:

I. Τμήμα Πολιτικών για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία.

II. Τμήμα Ανάπτυξης Διακρατικών Συνεργασιών και Δικτύωσης.

III. Τμήμα Έρευνας και Μελετών για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία.

IV. Τμήμα Μητρώου Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.

V. Τμήμα Παρακολούθησης και Ελέγχου Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.

Άρθρο 39 **Αρμοδιότητες Οργανικών Μονάδων** **της Ειδικής Γραμματείας Κοινωνικής** **και Αλληλέγγυας Οικονομίας**

1. Το Γραφείο του Ειδικού Γραμματέα Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας παρέχει γραμματειακή υποστήριξη και κάθε αναγκαία στήριξη για την άσκηση των καθηκόντων του Ειδικού Γραμματέα (επιμέλεια αλληλογραφίας, τήρηση πρωτοκόλλου κ.ά.).

2. Η Διεύθυνση Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας έχει επιχειρησιακό στόχο το σχεδιασμό, το συντονισμό, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των πολιτικών που αφορούν στην Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και στην Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία, καθώς και τις αναγκαίες ενέργειες για την προώθηση και στήριξη του θεσμού. Η Διεύθυνση συγκροτείται από πέντε Τμήματα με τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

I. Το Τμήμα Πολιτικών για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία έχει τις κάτωθι αρμοδιότητες:

α) Τη χάραξη και την εποπτεία υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία, ως προς το συντονισμό, την ανάλυση κόστους-ωφέλειας, την προτεραιοποίηση, την ωρίμανση των σχετικών δράσεων για την εφαρμογή και τη διασφάλιση της συνεκτικότητάς της.

β) Την εκπόνηση και συνεχή προσαρμογή του θεσμικού - κανονιστικού πλαισίου σε θέματα κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας.

γ) Την παρακολούθηση και αξιολόγηση της εφαρμογής των πολιτικών ανάπτυξης της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας.

δ) Την επίλυση οριζόντιων θεμάτων διακυβέρνησης στα ως άνω θέματα, σε συνεργασία και κατόπιν κατάθεσης προτάσεων από και προς τα Υπουργεία και τους Φορείς του Δημοσίου, καθώς επίσης και την κατάθεση προτάσεων στους αρμόδιους Υπουργούς για τη βελτίωση και κωδικοποίηση της νομοθεσίας, καθώς και την προώθηση δράσεων απλούστευσης διαδικασιών.

ε) Το σχεδιασμό και υλοποίηση δράσεων προβολής της κοινωνικής οικονομίας σε εθνικό επίπεδο.

στ) Το σχεδιασμό και την προώθηση εξειδικευμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων προς τους Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας και προς τη δημόσια διοίκηση.

II. Το Τμήμα Ανάπτυξης Διακρατικών Συνεργασιών και Δικτύωσης έχει τις κάτωθι αρμοδιότητες:

α) Την παρακολούθηση των ευρωπαϊκών και διεθνών εξελίξεων που αφορούν την κοινωνική οικονομία, συντονίζει τους κατά περίπτωση εμπλεκόμενους φορείς, προς το σκοπό της διαμόρφωσης των εθνικών θέσεων σε σχέση με το Στρατηγικό Σχέδιο για την Κοινωνική Οικονομία και προς το σκοπό της υλοποίησης της στρατηγικής αυτής σε εθνικό επίπεδο.

β) Τη συμμετοχή σε Ευρωπαϊκούς και Διεθνείς Οργανισμούς που έχουν σχέση με τα αντικείμενα της αρμοδιότητάς του.

γ) Τη συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς και όργανα ή/και υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων κρατών για την εκπόνηση, ανάληψη, χρήση, υλοποίηση προγραμμάτων - στρατηγικών σχεδίων για την κοινωνική οικονομία.

δ) Τη συγκέντρωση καλών πρακτικών καινοτόμων έργων και δράσεων διεθνώς, τα οποία επικοινωνεί σε αρμόδια Υπουργεία και Φορείς του Δημοσίου, καθώς και σε Φορείς της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.

ε) Το σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων προβολής της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας στην Ε.Ε. και διεθνώς.

στ) Τη διασύνδεση με φορείς κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας του εξωτερικού με σκοπό την εκπόνηση πολιτικών και παραγωγή εργαλείων για την υποστήριξη και την ανάπτυξη διακρατικών συνεργασιών μεταξύ φορέων κοινωνικής οικονομίας.

ζ) Το σχεδιασμό και προώθηση δράσεων για την ανάπτυξη δικτύσεων των Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.

III. Το Τμήμα Έρευνας και Μελετών για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία έχει τις κάτωθι αρμοδιότητες:

α) Το σχεδιασμό, τη διεξαγωγή και παρακολούθηση ερευνητικών δραστηριοτήτων και μελετών που αφορούν στην προώθηση και στήριξη της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.

β) Τη δημιουργία ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων / βιβλιοθήκης μελετών και ερευνών, δημόσια προσβάσιμης.

γ) Τη συνεργασία με πανεπιστημιακά και ερευνητικά ιδρύματα για τη συμμετοχή και παρακολούθηση ερευνητικών προγραμμάτων και μελετών.

δ) Τη δημιουργία Μητρώου ερευνητών / μελετητών σε θέματα κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας, κοινωνικής καινοτομίας και επιχειρηματικότητας.

ε) Το σχεδιασμό και την ανάπτυξη της εφαρμογής του εργαλείου μέτρησης κοινωνικού αντικτύπου (social auditing).

στ) Την ενσωμάτωση των διεθνών αρχών για τον κοινωνικό αντίκτυπο.

IV. Το Τμήμα Μητρώου Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας έχει τις κάτωθι αρμοδιότητες:

α) Την παροχή πληροφοριών τύπου help desk σε πολίτες αναφορικά με τις προϋποθέσεις σύστασης και λειτουργίας κοινωνικών συνεταιριστικών επιχειρήσεων, συνεταιρισμών εργαζομένων, απόκτησης ιδιότητας «Φορέα Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας».

β) Την παροχή πληροφοριών τύπου help desk σε πολίτες αναφορικά με τη λειτουργία και συμμετοχή στις υποστηρικτικές δομές και στα υποστηρικτικά μέτρα.

γ) Την έγκριση σύστασης Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων και Συνεταιρισμών Εργαζομένων.

δ) Την τήρηση και λειτουργία του Γενικού Μητρώου Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.

ε) Το σχεδιασμό και την ανάπτυξη υποστηρικτικών μέτρων για τους Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.

στ) Την παρακολούθηση των δράσεων που αναπτύσσονται για την υποστήριξη των Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.

V. Το Τμήμα Παρακολούθησης και Ελέγχου Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας έχει τις κάτωθι αρμοδιότητες:

α) την καταγραφή και παρακολούθηση της δραστηριότητας των Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας,

β) τον έλεγχο νομιμότητας των Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας κατά τη λειτουργίας τους, αναφορικά με την τήρηση των διατάξεων του παρόντος νόμου, η σύνταξη έκθεσης πορισμάτων ελέγχου και η έκδοση σχετικών διοικητικών πράξεων,

γ) τη συνεργασία με τους καθ' ύλην αρμόδιους δημόσιους φορείς, για την τήρηση του πλαισίου ελέγχων των Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας,

δ) την εποπτεία και παρακολούθηση του Ταμείου Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.

3. Για την πλήρωση των θέσεων προϊστάμενων οργανικών μονάδων της Ειδικής Γραμματείας Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας εφαρμόζονται οι ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις του Π.δ. 3528/2007.

Άρθρο 40

Στελέχωση - Σύσταση θέσεων

1. Οι υπηρεσίες της Ειδικής Γραμματείας Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας στελεχώνονται από είκοσι επτά (27) υπαλλήλους, εκ των οποίων δύο (2) στο Γραφείο Ειδικού Γραμματέα και είκοσι πέντε (25) στη Διεύθυνση Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.

Για τη στελέχωση της Διεύθυνσης Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας συνιστώνται δώδεκα (12) θέσεις τακτικού προσωπικού κατηγορίας ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού, ΠΕ Πληροφορικής, ΤΕ Πληροφορικής και ΔΕ Διοικητικού-Λογιστικού.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης θα γίνει η κατανομή των θέσεων ανά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα, καθώς και κάθε λεπτομέρεια σχετικά με τη λειτουργία της Διεύθυνσης Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.

3. Μετά τη δημοσίευση της υπουργικής απόφασης της προηγούμενης παραγράφου και των αποφάσεων τοποθέτησης Προϊσταμένου Διεύθυνσης, Προϊσταμένων Τμημάτων και υπαλλήλων στις οργανικές μονάδες της Διεύθυνσης Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, καταργούνται τα εδάφια γ' και δ' της παρ. 2, καθώς και τα εδάφια γ' και δ' της παρ. 3 του άρθρου 17 του Π.δ. 113/2014.

4. Η Ειδική Γραμματεία Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας στελεχώνεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 του Ν. 2190/1994 (Α' 28). Τα προσόντα διορισμού στις παραπάνω θέσεις καθορίζονται από τις διατάξεις του Π.δ. 50/2001 (Α' 39).

5. Για τη στελέχωση του Γραφείου του Ειδικού Γραμματέα εφαρμόζονται οι διατάξεις του Π.δ. 63/2005. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης διαβαθμίζονται οι θέσεις του προηγούμενου εδαφίου και καθορίζονται τα καθήκοντά τους.

6. Για τις λοιπές θέσεις προσωπικού, η Ειδική Γραμματεία Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας δύναται να στελεχώνεται με αποσπάσεις μονίμων υπαλλήλων ή υπαλλήλων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου από Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης εντός διμήνου από τη δημοσίευση του παρόντος, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων και με κοινοποίηση στην υπηρεσία του υπαλλήλου.

Άρθρο 41

Δαπάνες

Οι δαπάνες λειτουργίας της Ειδικής Γραμματείας Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας βαρύνουν τον Προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Οι αναγκαίες πιστώσεις εγγράφονται κάθε έτος σε Ειδικό Φορέα του Προϋπολογισμού του ως άνω Υπουργείου. Κύριος διατάκτης των πιστώσεων ορίζεται ο Ειδικός Γραμματέας Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, ο οποίος αναλαμβάνει με αποφάσεις του τις σχετικές υποχρεώσεις δαπανών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΡΟΜΑ

Άρθρο 42

Ειδική Γραμματεία Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά - Έργο

1. Συνιστάται στο Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης Ειδική Γραμματεία Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά, υπαγόμενη απευθείας στον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, αρμόδιο για θέματα Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

2. Η Ειδική Γραμματεία Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά έχει ως κύριο έργο:

α. Τη διαμόρφωση των κατευθυντηρίων γραμμών για κάθε τομέα πολιτικής συναφούς με την κοινωνική ένταξη των Ρομά και την εισήγηση των ως άνω πολιτικών προς τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, αρμόδιο για θέματα Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

β. Την άρρηκτη συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία, φορείς σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και με ιδιωτικούς φορείς για το σχεδιασμό και την υλοποίηση των παρεμβάσεων για ζητήματα των Ρομά και για το συντονισμό και τη διατομεακή παρακολούθηση των πολιτικών για τους Ρομά, όπως πρόσβασης στην εκπαίδευση, στην απασχόληση, στην υγειονομική περίθαλψη και στη στέγαση.

γ. Τη σύσταση και ανάπτυξη γεωπληροφοριακού συστήματος για την τεκμηρίωση, παρακολούθηση και αξιολόγηση των σχετικών πολιτικών και την παράλληλη χαρτογράφηση των χαρακτηριστικών του πληθυσμού των Ρομά, που διαβιεί σε καταυλισμούς και οικισμούς αποκομμένους από το γενικότερο αστικό ιστό.

δ. Την παροχή συμβουλευτικής και τεχνικής υποστήριξης προς τους εμπλεκόμενους φορείς για το σχεδιασμό και την αξιολόγηση των σχετικών με θέματα Ρομά πα-

ρεμβάσεων και τη διενέργεια ημερίδων και εκδηλώσεων προς τούτο.

ε. Τη διενέργεια ερευνών πεδίου και μελετών των συνθηκών διαβίωσης της ως άνω ευάλωτης κοινωνικής ομάδας και των προβλημάτων συναφών με θέματα στέγης, εκπαίδευσης, υγείας και εργασίας.

στ. Την αναζήτηση και λήψη από οποιονδήποτε δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα, που ασχολείται με θέματα των Ρομά, κάθε πληροφορίας ή στοιχείου απαραίτητου για τη διαμόρφωση εθνικής πολιτικής για την ως άνω ευάλωτη κοινωνική ομάδα.

3. Μεταφέρεται το Εθνικό Σημείο Επαφής για την προώθηση της Εθνικής Στρατηγικής για τους Ρομά από το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ) του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης στην Ειδική Γραμματεία Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά του ίδιου Υπουργείου.

Άρθρο 43

Ειδικός Γραμματέας Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά

1. Συνιστάται μία (1) θέση μετακλητού Ειδικού Γραμματέα με βαθμό Β' της κατηγορίας των ειδικών θέσεων (άρθρο 28 του Ν. 1558/1985, Α' 137). Ο Ειδικός Γραμματέας Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά διορίζεται και παύεται με κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Για το διορισμό στη θέση του Ειδικού Γραμματέα Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά απαιτούνται η κατοχή τουλάχιστον πτυχίου ανώτατης σχολής της ημεδαπής ή ισότιμης της αλλοδαπής και εμπειρία σε θέματα των Ρομά. Ως Ειδικός Γραμματέας δύναται να διοριστεί και δημόσιος υπάλληλος ή λειτουργός ή υπάλληλος οποιουδήποτε Φορέα της Γενικής Κυβέρνησης ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα με εμπειρία σε ζητήματα Ρομά. Στην τελευταία περίπτωση, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 28 του Ν. 1558/1985.

Ως εμπειρία νοείται η άσκηση έργου, που σχετίζεται με το αντικείμενο της προς πλήρωση θέσης.

Η θητεία του Ειδικού Γραμματέα Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά ορίζεται τετραετής με δυνατότητα ανανέωσης για μία ακόμη φορά για ίσο χρονικό διάστημα.

2. Ο Ειδικός Γραμματέας προίσταται των υπηρεσιακών μονάδων και του προσωπικού της Ειδικής Γραμματείας Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά, συντονίζει τη λειτουργία τους και είναι υπεύθυνος της αποδοτικότητάς τους. Προσυπογράφει όλα τα διοικητικά έγγραφα, που προέρχονται από τις υπαγόμενες σε αυτόν υπηρεσιακές μονάδες και υπογράφονται από τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, αρμόδιο για θέματα Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Όταν ελλείπει, απουσιάζει ή κωλύεται αναπληρώνεται από τον Γενικό Γραμματέα Πρόνοιας.

3. Ο Ειδικός Γραμματέας Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά δύναται να συγκροτεί ομάδες εργασίας, αποτελούμενες από στελέχη υπηρεσιών ή φορέων, εμπειρογνώμονες και ιδιώτες για τη μελέτη συναφών με τις αρμοδιότητές του θεμάτων.

Άρθρο 44 **Διάρθρωση Ειδικής Γραμματείας** **Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά**

Η Ειδική Γραμματεία Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά διαρθρώνεται στις κάτωθι οργανικές μονάδες:

- α. Γραφείο Ειδικού Γραμματέα.
- β. Τμήμα Σχεδιασμού, Συντονισμού και Παρακολούθησης.
- γ. Τμήμα Τεκμηρίωσης, Αξιολόγησης, Υποστήριξης και Εξειδίκευσης.

Άρθρο 45 **Αρμοδιότητες Οργανικών Μονάδων της** **Ειδικής Γραμματείας Κοινωνικής Ένταξης** **των Ρομά**

1. Το Γραφείο του Ειδικού Γραμματέα Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά παρέχει γραμματειακή υποστήριξη και κάθε αναγκαία στήριξη για την άσκηση των καθηκόντων του Ειδικού Γραμματέα (επιμέλεια αλληλογραφίας, τήρηση πρωτοκόλλου κ.ά.).

2. Το Τμήμα Σχεδιασμού, Συντονισμού και Παρακολούθησης έχει τις κάτωθι αρμοδιότητες:

α. Παρακολουθεί και αξιολογεί την υλοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά.

β. Σχεδιάζει και αναθεωρεί την Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά, όταν κρίνεται απαραίτητο, σε ετήσια βάση, όπως ορίζεται στο Πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις Εθνικές Στρατηγικές Ένταξης των Ρομά μέχρι το 2020, κατόπιν προηγούμενης διαβούλευσης με φορείς, μη κυβερνητικές οργανώσεις και εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών.

γ. Καταρτίζει κατευθυντήριες γραμμές και θέτει προτεραιότητες για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά.

δ. Εισηγείται προτάσεις προς τις κεντρικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές συναφείς με τη διασφάλιση και εφαρμογή των αρχών της Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά.

ε. Αξιολογεί και εγκρίνει τις προτάσεις των αρμόδιων υπηρεσιών, προκειμένου να διασφαλιστεί η τήρηση των στόχων της Εθνικής Στρατηγικής για την κοινωνική ένταξη των Ρομά.

στ. Εισηγείται τη λήψη νομοθετικών και διοικητικών μέτρων για την προώθηση των στόχων της Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά.

ζ. Συντονίζει τις υπηρεσίες και τους κρατικούς φορείς και συμμετέχει στα αρμόδια κοινοτικά όργανα για κάθε ζήτημα που αφορά στην ένταξη των Ρομά.

η. Συνεργάζεται με τα Σημεία Επαφής για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά των Υπουργείων Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Υγείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Εξωτερικών, των αιρετών Περιφερειών, καθώς και της Ανεξάρτητης Αρχής του Συνηγόρου του Πολίτη.

θ. Συνεργάζεται με κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τρίτες χώρες και διεθνείς φορείς για τη διαμόρφωση κοινής προσέγγισης και το συντονισμό των πολιτικών

καταπολέμησης της φτώχειας, του κοινωνικού αποκλεισμού και κάθε μορφής διακρίσεων και ανισότητας στο πλαίσιο της κοινωνικής ένταξης των Ρομά.

ι. Συντάσσει τις απαιτούμενες εκθέσεις, που υποβάλλονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Συντάσσει ετήσια έκθεση πεπραγμένων της Ειδικής Γραμματείας για ζητήματα Ρομά, η οποία υποβάλλεται από τον Ειδικό Γραμματέα στον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και στο Κυβερνητικό Συμβούλιο Κοινωνικής Πολιτικής (38/2.11.2015 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου, Α' 137).

ια. Συστήνει, τηρεί, διαχειρίζεται και ενημερώνει μη τρώο των παρεμβάσεων, που χαράσσονται και υλοποιούνται.

ιβ. Αποτελεί Εθνικό Σημείο Επαφής προς την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα αρμόδια όργανά της για θέματα, που αφορούν στην κοινωνική ένταξη των Ρομά.

ιγ. Παρέχει τεχνική υποστήριξη στη διαμόρφωση εθνικών θέσεων, καθώς και στην ανταλλαγή δεδομένων στατιστικού χαρακτήρα στο πλαίσιο διακρατικών συνεργασιών.

ιδ. Ενημερώνεται από τις αρμόδιες αρχές για την εξέλιξη και έκβαση των υποθέσεων, που εκκρεμούν ενώπιον ευρωπαϊκών και διεθνών δικαστηρίων, συναφών με την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά.

ιε. Προωθεί διαδικασίες διαβούλευσης με αρμόδιους φορείς και με εκπροσώπους της Κοινότητας των Ρομά.

3. Το Τμήμα Τεκμηρίωσης, Αξιολόγησης, Υποστήριξης και Εξειδίκευσης μεριμνά για τα εξής:

α. Συλλέγει και επεξεργάζεται ποσοτικά και ποιοτικά δεδομένα παρεμβάσεων υπέρ της κοινωνικής ένταξης των Ρομά τόσο από υπηρεσίες Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης όσο και από ιδιωτικούς φορείς (Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις, μη κυβερνητικές οργανώσεις κ.λπ.).

β. Διενεργεί έρευνες πεδίου για τη χαρτογράφηση του πληθυσμού και των συνθηκών διαβίωσης, τη δημοτολογική τους κατάσταση, την εκπαίδευση και την πρόσβαση στην τυπική αγορά εργασίας και απασχόληση. Καταγράφει την υφιστάμενη κατάσταση, τεκμηριώνει προτεινόμενες πολιτικές και παρακολουθεί τη διαδικασία ένταξης και υλοποίησης των στόχων της Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά.

γ. Έχει την ευθύνη της τήρησης, διαχείρισης και ενημέρωσης των εθνικών βάσεων δεδομένων για τα ποσοτικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά του πληθυσμού των Ρομά και την παρακολούθηση των παρεμβάσεων σε όλους τους τομείς της Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά. Τα ως άνω δεδομένα προσδιορίζονται σε στοιχεία γεωγραφικού χαρακτήρα, στοιχεία ως προς την τυπολογία οικισμού και ως προς τα χαρακτηριστικά των κελυφών κατοικίας, πληθυσμιακά δεδομένα ανά φύλο και ηλικιακή κατηγορία, στοιχεία ως προς την οικονομική κατάσταση των οικισμών των Ρομά και ως προς την προσβασιμότητα σε εκπαιδευτικές και υγειονομικές υποδομές.

δ. Καθορίζει δείκτες, βάσει στοιχείων, για την παρακολούθηση της υλοποίησης και την αποτελεσματικότητα των σχετικών παρεμβάσεων.

ε. Συνεργάζεται με αρμόδιους φορείς σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο για τον καθορισμό ενιαίων δεικτών.

στ. Εκπονεί σχέδια δημοσιότητας και ευαισθητοποίησης για όλους τους τομείς της Εθνικής Στρατηγικής, εκδίδει σχετικά πρότυπα και ορίζει προδιαγραφές προς τους φορείς υλοποίησης.

ζ. Μεριμνά για την παροχή πληροφοριών, υποδείξεων και συμβουλών προς τους άμεσα ενδιαφερόμενους φορείς και προωθεί συμμετοχικές διαδικασίες σε θέματα, που άπτονται του αντικειμένου του.

η. Παρέχει συμβουλευτική και τεχνική υποστήριξη σε Υπουργεία και σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης Α' και Β' βαθμού για το σχεδιασμό παρεμβάσεων για την κοινωνική ένταξη των Ρομά με ιδιαίτερη έμφαση στην ενεργοποίηση των γυναικών Ρομά.

θ. Παρέχει υπηρεσίες πληροφόρησης μέσω υπηρεσιών υποστήριξης (Help desk on line).

ι. Εκπονεί εργαλεία, πρότυπα επιχειρησιακά σχέδια ανά τομέα παρέμβασης, γενικές προδιαγραφές για οριζόντιες δράσεις, οδηγούς και άλλα, σε συνεργασία με τα αρμόδια τμήματα της Ειδικής Γραμματείας.

ια. Συνεργάζεται με φορείς διαχείρισης, υλοποίησης και υποστήριξης ολοκληρωμένων παρεμβάσεων υπέρ της ευάλωτης ομάδας των Ρομά.

ιβ. Διενεργεί επιτόπιες επισκέψεις για την καταγραφή προβλημάτων και την παροχή υποστήριξης για το σχεδιασμό παρεμβάσεων.

Άρθρο 46 **Σύσταση θέσεων**

1. Συνιστώνται δώδεκα (12) οργανικές θέσεις τακτικού (μόνιμου και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου) προσωπικού της Ειδικής Γραμματείας Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά, κατηγορίας ΠΕ με βαθμούς Α'-Δ', εκ των οποίων δύο (2) είναι θέσεις Προϊσταμένων Τμημάτων και δύο (2) αποτελούν θέσεις διοικητικών υπαλλήλων (ΠΕ Διοικητικών Γραμματέων) στο Γραφείο του Ειδικού Γραμματέα.

2. Στα Τμήματα της Ειδικής Γραμματείας Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά προΐστανται υπάλληλοι από τους ακόλουθους κλάδους:

α. Τμήμα Σχεδιασμού, Συντονισμού και Παρακολούθησης: ΠΕ Πολιτικών και Κοινωνικών Επιστημών.

β. Τμήμα Τεκμηρίωσης, Αξιολόγησης, Υποστήριξης και Εξειδίκευσης: ΠΕ Πολιτικών και Κοινωνικών Επιστημών ή Οικονομικών Επιστημών.

3. Οι ως άνω θέσεις διακρίνονται κατά κατηγορία και κλάδο, ως εξής:

Κατηγορία / Κλάδος	Αριθμός θέσεων Κλάδος / Ειδικότητα
ΠΕ Πολιτικών και Κοινωνικών Επιστημών	6
ΠΕ Οικονομικών Επιστημών	1
ΠΕ Πληροφορικής	1
ΠΕ Νομικών Επιστημών	1
ΠΕ Αρχιτεκτόνων Μηχανικών	1

Κατηγορία / Κλάδος	Αριθμός θέσεων Κλάδος / Ειδικότητα
ΠΕ Διοικητικών Γραμματέων	2
Σύνολο	12

4. Η Ειδική Γραμματεία για ζητήματα Ρομά στελεχώνεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 του Ν. 2190/1994 (Α' 28). Τα προσόντα διορισμού στις παραπάνω θέσεις καθορίζονται από τις διατάξεις του Π.δ. 50/2001 (Α' 39).

5. Οι δύο (2) θέσεις διοικητικών υπαλλήλων στο Γραφείο του Ειδικού Γραμματέα δύναται να καλύπτονται με απόσπαση από Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, που γίνεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού (άρθρο 18 παρ. 16 του Ν. 2503/1997, Α' 107).

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης διαβαθμίζονται οι θέσεις του προηγούμενου εδαφίου και καθορίζονται τα καθήκοντά τους.

6. Για τις λοιπές θέσεις προσωπικού, η Ειδική Γραμματεία Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά δύναται να στελεχώνεται με αποσπάσεις μόνιμων υπαλλήλων ή υπαλλήλων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου από Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης εντός διμήνου από τη δημοσίευση του παρόντος, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων και με κοινοποίηση στην υπηρεσία του υπαλλήλου και στο αρμόδιο τμήμα περί αποσπάσεων του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης.

7. Η διάρκεια της απόσπασης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) έτη συνολικά. Είναι δυνατή η παράταση για ισόχρονο διάστημα, εφόσον η σχετική υπηρεσιακή ανάγκη αιτιολογείται επαρκώς. Ο χρόνος υπηρεσίας των αποσπώμενων υπαλλήλων λογίζεται ως χρόνος πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας. Ο χρόνος υπηρεσίας των προϊσταμένων των Τμημάτων της Ειδικής Γραμματείας Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά συνυπολογίζεται ως χρόνος άσκησης καθηκόντων προϊσταμένου Τμήματος.

8. Το τακτικό προσωπικό της Ειδικής Γραμματείας Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά υπάγεται ως προς την υπηρεσιακή του κατάσταση στην κείμενη νομοθεσία περί δημοσίων υπαλλήλων.

9. Οι πράξεις αποσπάσεων της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου διενεργούνται με κοινή απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού.

10. Η Ειδική Γραμματεία Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά δύναται να στελεχώνεται και με μετατάξεις υπαλλήλων από Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

11. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ορίζονται η κατανομή του παραπάνω προσωπικού στις υπηρεσιακές

μονάδες της Ειδικής Γραμματείας Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά, τα κριτήρια και η διαδικασία επιλογής αυτού, καθώς και κάθε άλλο θέμα λεπτομερειακού ή τεχνικού χαρακτήρα για την οργάνωση, στελέχωση και λειτουργία της Ειδικής Γραμματείας Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά.

Άρθρο 47 **Δαπάνες**

Οι δαπάνες λειτουργίας της Ειδικής Γραμματείας Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά βαρύνουν τον Προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Οι αναγκαίες πιστώσεις εγγράφονται κάθε έτος σε Ειδικό Φορέα του Προϋπολογισμού του ως άνω Υπουργείου. Κύριος διατάκτης των πιστώσεων ορίζεται ο Ειδικός Γραμματέας Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά, ο οποίος αναλαμβάνει με αποφάσεις του τις σχετικές υποχρεώσεις δαπανών.

Άρθρο 48 **Συμβούλιο Εμπειρογνομώνων**

1. Συνιστάται Συμβούλιο Εμπειρογνομώνων, το οποίο συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, αρμόδιο για θέματα Κοινωνικής Αλληλεγγύης, και απαρτίζεται από: α) τον Ειδικό Γραμματέα Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά, ως Πρόεδρο, β) τους εκπροσώπους - Σημεία Επαφής των συναρμόδιων για ζητήματα Ρομά Υπουργείων, γ) τον Συνήγορο του Πολίτη, δ) έναν εκπρόσωπο της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ), ε) έναν εκπρόσωπο της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας (ΕΝΠΕ) και στ) δύο πρόσωπα, που υποδεικνύονται από τις κοινότητες των Ρομά, λόγω της ιδιαίτερης γνώσης και εμπειρίας σε θέματα κοινωνικής ένταξης. Η γραμματειακή υποστήριξη του ως άνω Συμβουλίου παρέχεται από υπαλλήλους του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, όπως ορίζεται στην υπουργική απόφαση του προηγούμενου εδαφίου. Η θητεία των μελών του Συμβουλίου Εμπειρογνομώνων ορίζεται τετραετής.

2. Το Συμβούλιο Εμπειρογνομώνων έχει ως κύριο έργο: α) την παροχή επιστημονικών στοιχείων και στήριξης μέσω της έρευνας, ανάλυσης και συλλογής στοιχείων και β) τη σύνταξη συστάσεων με επιδιωκόμενο σκοπό την ανάλυση των ζητημάτων των Ρομά.

3. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται συμπληρωματικώς οι διατάξεις των άρθρων 13, 14 και 15 του Ν. 2690/1999 περί Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Α' 45).

Άρθρο 49 **Τροποποιούμενες - Καταργούμενες διατάξεις**

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται τυχόν προβλεπόμενες αρμοδιότητες άλλων υπηρεσιών, που με τον παρόντα νόμο ανατίθενται στην Ειδική Γραμματεία Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά.

2. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη, που είναι αντίθετη ή ρυθμίζει διαφορετικά τα προβλεπόμενα με τις διατάξεις του παρόντος θέματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Άρθρο 50 **Αξιοποίηση ακίνητης περιουσίας** **Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης** **και άλλες ασφαλιστικές διατάξεις**

1. α. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 10 του Ν. 3586/2007 (Α' 151) τροποποιείται ως εξής:

«2. Με αποφάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων τους, οι Φ.Κ.Α., στο πλαίσιο αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας τους, έχουν τη δυνατότητα να εκτελούν ή να αναθέτουν σε τρίτους, τις ακόλουθες μελέτες, έργα ή εργασίες:».

β. Η παρ. 3 του άρθρου 10 του Ν. 3586/2007 (Α' 151) τροποποιείται ως εξής:

«3. Οι Φ.Κ.Α. εκτελούν τις εργασίες αξιοποίησης και συντήρησης της ακίνητης περιουσίας τους. Κατ' εξαίρεση δύνανται να συνάπτουν συμφωνίες με εταιρείες διαχείρισης και αξιοποίησης ακινήτων, που έχουν γίνει δεκτές από το σύστημα επιλογής της «Εταιρείες Διαχείρισης Επενδυτικών Κεφαλαίων, Ταμείων Ασφάλισης, Ανώνυμη Εταιρεία Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών» (Ε.Δ.Ε.Κ.Τ.Α.Α.Ε.Π.Ε.Υ.), εφόσον, κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας υπηρεσίας, κριθεί από το Δ.Σ. τους ότι ο Φορέας δεν διαθέτει την απαιτούμενη υποδομή. Στις συμβάσεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ν. 4412/2016 (Α' 147).»

γ. Η παρ. 7 του άρθρου 10 του Ν. 3586/2007 (Α' 151) απαλείφεται.

δ. Η παρ. 8 του άρθρου 10 του Ν. 3586/2007 (Α' 151) αναριθμείται σε 7 και τροποποιείται ως εξής:

«7.α. Εντός των ορίων που προβλέπονται για τη διεξαγωγή πρόχειρου διαγωνισμού ανά περίπτωση κι εφόσον η συνολική δαπάνη των εργασιών δεν υπερβαίνει το 10% της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου, οι Φ.Κ.Α., ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας και απόφαση του οικείου Δ.Σ., μπορούν να αναθέτουν τις μελέτες, τα έργα και τις εργασίες της παραγράφου 2 σε ιδιώτη μηχανικό ή τεχνική εταιρία κατόπιν υπογραφής σχετικής σύμβασης, σύμφωνα με τις διαδικασίες του Ν. 4412/2016 (Α' 147). Οι Φ.Κ.Α., ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας και απόφαση του οικείου Δ.Σ., μπορούν να αναθέτουν τη σύνταξη των τεχνικών περιγραφών, των μελετών και των τευχών δημοπράτησης σε μηχανικό ΠΕ ή ΤΕ που υπηρετεί στο Φ.Κ.Α., χωρίς πρόσθετη αμοιβή.

β. Στην περίπτωση που, εντός των ανωτέρω ορίων (του πρόχειρου διαγωνισμού), η συνολική δαπάνη των εργασιών υπερβαίνει το ποσοστό 10% της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου, απαιτείται επιπρόσθετα και απόφαση του αρμόδιου Υπουργού, η οποία θα εγκρίνει την απόφαση ανάθεσης του οικείου Δ.Σ..

γ. Στην περίπτωση που η συνολική δαπάνη των εργασιών υπερβαίνει τα όρια του πρόχειρου διαγωνισμού ανά περίπτωση, οι Φ.Κ.Α. δύνανται, ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας, απόφαση του οικείου Δ.Σ. και έγκριση του αρμόδιου Υπουργού: i. να αναθέτουν τα ανωτέρω έργα και εργασίες στις Τεχνικές τους Υπηρεσίες, στην περίπτωση που διαθέτουν Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών, ii. να απευθύνονται σε φορείς του Δημοσίου

και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, που διαθέτουν Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών, iii. να απευθύνονται σε θυγατρικές Τραπεζών και iv. να απευθύνονται σε εταιρείες που συμμετέχουν στην Ε.ΔΕΚ.Τ. Α.Ε.Π.Ε.Υ. σε εφαρμογή της παραγράφου 3. Ειδικότερα, οι Φ.Κ.Α. που διαθέτουν Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών, σε περίπτωση ανάθεσης των μελετών, έργων και εργασιών σε τρίτους (περιπτώσεις ii, iii και iv), πρέπει να τεκμηριώνουν επαρκώς την ανάθεση αυτή.

δ. Ακίνητα Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης μπορούν με απόφαση των Διοικητικών Συμβουλίων τους και έγκριση του αρμόδιου Υπουργού, να εκμισθώνονται, μόνα ή κατά ομάδες και ενός ή περισσοτέρων Φορέων, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 40, 41 παράγραφοι 1 και 2, 42 έως 49 του Π.δ. 715/1979. Με τις αποφάσεις των Δ.Σ. των Φορέων καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό, η χρονική διάρκεια, το ελάχιστο μίσθωμα, οι τυχόν αναγκαίες εργασίες ανακαίνισης, τα αποδεικτικά βιωσιμότητας της επιχείρησης, το ύψος της εγγυήσεως, το οποίο πρέπει να είναι αντίστοιχο της αξίας του ακινήτου και της χρονικής διάρκειας της μίσθωσης και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

ε. Για την ανάθεση μελέτης σε τρίτους, ανεξαρτήτως ποσού, απαιτείται έγκριση της απόφασης του οικείου Δ.Σ. από τον αρμόδιο Υπουργό.»

ε. Στο άρθρο 10 του Ν. 3586/2007 (Α' 151) προστίθεται νέα παράγραφος 8 ως εξής:

«8. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου, καθώς και τα άρθρα 6, 9 του Ν. 3586/2007 εφαρμόζονται από όλους τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης που εποπτεύονται από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.»

στ. Ακίνητα που ανήκουν σε Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης μπορούν να παραχωρούνται σε Υπηρεσίες του Δημοσίου, σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου του ευρύτερου δημόσιου τομέα, καθώς και σε λοιπά νομικά πρόσωπα κοινωφελούς ή ανθρωπιστικού χαρακτήρα προς χρήση που θα εξυπηρετεί δημοσίο ή κοινωφελή σκοπό, καθώς και σε φορείς κοινωνικής και αλληλεγγύης οικονομίας. Η παραχώρηση της χρήσης πραγματοποιείται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που ορίζει τους όρους παραχώρησης, μετά από γνώμη των Διοικητικών Συμβουλίων των Φορέων. Με την ως άνω απόφαση καθορίζονται η διάρκεια της παραχώρησης της χρήσης, οι υποχρεώσεις του φορέα προς τον οποίο γίνεται η παραχώρηση, το αντάλλαγμα, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Οι εργασίες διαμόρφωσης, συντήρησης, λειτουργίας, έκδοσης πολεοδομικών ή άλλων αδειών βαρύνουν τον φορέα προς τον οποίο γίνεται η παραχώρηση της χρήσης και μπορούν να συμψηφίζονται με το μηνιαίο μίσθωμα κατόπιν απόφασης του Δ.Σ. του φορέα που εκμισθώνει.

ζ. Με απόφαση του Δ.Σ. του ΕΤΑΑ ή του Ε.Φ.Κ.Α., μετά την ένταξη του ΕΤΑΑ σε αυτόν, μπορεί να προκηρυχθεί πλειοδοτικός διαγωνισμός, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 40, 41 παράγραφοι 1 και 2, 42 έως 49 του Π.δ. 715/1979 για την εκμίσθωση του Ξενοδοχείου «ΕΣ-ΠΕΡΙΑ» μετά ή άνευ του κινητού εξοπλισμού του. Ο μη

παραχωρούμενος εξοπλισμός μπορεί να διατίθεται για κοινωφελείς σκοπούς. Στην απόφαση του Δ.Σ. του ΕΤΑΑ ή του Ε.Φ.Κ.Α. καθορίζεται η χρονική διάρκεια της μίσθωσης, το ελάχιστο μηνιαίο μίσθωμα, οι παρεχόμενες εγγυήσεις και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

η. Για τον προσδιορισμό του μισθώματος των μισθώσεων των προηγούμενων παραγράφων προηγείται εκτίμηση της μισθωτικής αξίας από νόμιμα Πιστοποιημένο Εκτιμητή κατά τις διατάξεις του Κεφαλαίου Γ' του Ν. 4152/2013, εκ του τηρουμένου στο Υπουργείο Οικονομικών μητρώου.

2. α. Το Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία «Ενιαίο Κεφάλαιο Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών» (Ε.Κ.Α.Φ.) που συστήθηκε με το άρθρο 10 του Ν. 4109/2013 (Α' 16) καταργείται από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

β. Τα υφιστάμενα Κεφάλαια Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών (Κ.Α.Φ.), τα οποία έχουν συσταθεί βάσει των διατάξεων της παρ. 7 του άρθρου μόνου του Ν. 5167/1931 (Α' 222) (άρθρο 11 του Π.δ. της 4ης Μαρτίου 1932), του άρθρου 3 του Ν. 5944/1933 (Α' 387), του άρθρου 5 του Ν. 6178/1934 (Α' 214) και του άρθρου 6 του Ν.δ. 1254/1949 (Α' 288) καταργούνται ή διαλύονται μέχρι τις 28.2.2017, εφαρμοζόμενων των διατάξεων του άρθρου 48 του Ν. 4250/2014 (Α' 74).

γ. Οι διατάξεις της παρ. 1Β του άρθρου 74 του Ν. 4331/2015 (Α' 69) ισχύουν αναλόγως για το προσωπικό των καταργούμενων ή διαλυόμενων με την ανωτέρω παράγραφο Κεφαλαίων Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών.

δ. Τα αποθεματικά κεφάλαια των καταργούμενων Κ.Α.Φ., μετά την ολοσχερή εξόφληση των υποχρεώσεών τους, τα εναπομείναντα αδιάθετα ποσά των μέχρι σήμερα καταργηθέντων Κ.Α.Φ., καθώς και τα χρηματικά διαθέσιμα των Κ.Α.Φ., τα οποία δεν λειτουργούν, δεν έχουν διαλυθεί ή καταργηθεί και παραμένουν σε τραπεζικούς λογαριασμούς, μεταφέρονται στο Ελληνικό Δημόσιο.

Η κινητή και ακίνητη περιουσία των καταργηθέντων ή καταργούμενων Κ.Α.Φ. περιέρχεται στο Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και για τη μεταβίβαση της κυριότητας των ακινήτων εκδίδεται διαπιστωτική πράξη με την οποία μεταγράφονται ατελώς στα βιβλία μεταγραφών των οικείων υποθηκοφυλακείων ή κτηματολογικών γραφείων. Οι μεταβιβάσεις αυτές δεν υπόκεινται σε τέλη και δικαιώματα υπέρ του Δημοσίου, δήμων ή τρίτων.

Το αρχείο των καταργηθέντων ή καταργούμενων με τις διατάξεις του παρόντος νόμου Κ.Α.Φ. διατηρείται και φυλάσσεται στις οικείες Λιμενικές Αρχές ή στις οικείες Υπηρεσίες Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων του Σ.ΕΠ.Ε..

Υφιστάμενες μισθώσεις ακινήτων των διαλυόμενων-καταργούμενων Κ.Α.Φ. λύονται αζημίως το αργότερο μέχρι τις 31.12.2016.

ε. Εκκρεμείς δίκες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου δεν επηρεάζουν την κατάργηση των Κ.Α.Φ..

στ. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ρυθμίζεται κάθε θέμα αναγκαίο για την ολοκλήρωση της διάλυσης-κατάργησης των Κ.Α.Φ. που δεν προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 48 του Ν. 4250/2014.

ζ. Κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που είναι αντίθετη με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου καταργείται.

3. Το άρθρο 66 του Ν. 4144/2013 (Α' 88), όπως αυτό ισχύει μετά τη συμπλήρωσή του με την παρ. 2 του άρθρου 8 του Ν. 4237/2014 (Α' 36), όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 141 του Ν. 4251/2014 (Α' 80), με το άρθρο 9 του Ν. 4331/2015 (Α' 69) και με το άρθρο 55 του Ν. 4369/2016 (Α'33), αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 66

Στις περιπτώσεις λήξης του συνταξιοδοτικού δικαιώματος λόγω αναπηρίας και, εφόσον εκκρεμεί στις υγειονομικές επιτροπές ΚΕ.Π.Α. ιατρική κρίση, χωρίς υπαιτιότητα των ασφαλισμένων, το δικαίωμα συνταξιοδότησής τους λόγω αναπηρίας παρατείνεται για ένα εξάμηνο, με το ίδιο ποσό που ελάμβαναν οι συνταξιούχοι πριν από τη λήξη του δικαιώματος, με την προϋπόθεση ότι για το δικαίωμα αυτό είχαν κριθεί από την αρμόδια υγειονομική επιτροπή αναπηρίας με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 67%. Εάν μετά τη γνωμάτευση των υγειονομικών επιτροπών ΚΕ.Π.Α., κριθεί ότι αυτοί δεν φέρουν συντάξιμο ποσοστό αναπηρίας ή φέρουν μικρότερο ποσοστό αναπηρίας από το προγενεστέρας κριθέν, οι αχρεωστήτως καταβληθείσες παροχές αναζητούνται άτοκα, δια συμψηφισμού, με μηνιαία παρακράτηση 20% από τις τυχόν χορηγούμενες συνταξιοδοτικές παροχές, ενώ, στην περίπτωση που δεν χορηγούνται παροχές, αναζητούνται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.ΔΕ..

Οι ως άνω ρυθμίσεις εφαρμόζονται και για όλα τα επιδόματα που χορηγούνται λόγω αναπηρίας, καθώς και για τις συντάξεις με αιτία την αναπηρία, ενώ, για τον ίδιο χρόνο, παρατείνεται η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη όσων εμπíπτουν στο παρόν άρθρο. Η ισχύς του άρθρου αυτού αρχίζει αναδρομικά από 1.7.2016 για όλα τα πρόσωπα που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του και λήγει στις 30.6.2017.»

4. α. Στο τέλος του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 7 του Ν. 3863/2010 (Α' 115), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 4 του Ν. 4331/2015 (Α' 69), προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η Ειδική Επιστημονική Επιτροπή χαρακτηρίζει, αποκλειστικά για τις ανάγκες του Ν. 2643/1998 (Α' 220), ως χρόνιες σωματικές ή πνευματικές ή ψυχικές παθήσεις ή βλάβες που ταυτόχρονα επιφέρουν περιορισμένες δυνατότητες για επαγγελματική απασχόληση, βάσει του Ενιαίου Πίνακα Προσδιορισμού Ποσοστού Αναπηρίας.»

β. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 7 του Ν. 3863/2010 (Α' 115), όπως προστέθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 4 του Ν. 4331/2015 (Α' 69) προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Οι παθήσεις ή βλάβες που έχουν χαρακτηριστεί, αποκλειστικά για τις ανάγκες του Ν. 2643/1998 (Α' 220), ως χρόνιες και ταυτόχρονα επιφέρουσες περιορισμένες δυνατότητες για επαγγελματική απασχόληση αναθεωρούνται κάθε φορά, ύστερα από εισήγηση της Διεύθυνσης Αναπηρίας του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ., με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και ύστερα από γνώμη της Ειδικής Επιστημονικής Επιτροπής. Στις προκηρύξεις πλήρωσης θέσεων που διενεργούνται με βάση το Ν. 2643/1998

λαμβάνονται υπόψη ως παθήσεις ή βλάβες χρόνιες και ταυτόχρονα επιφέρουσες περιορισμένες δυνατότητες για επαγγελματική απασχόληση, οι παθήσεις ή βλάβες που έχουν λάβει τον χαρακτηρισμό αυτόν έως την ημερομηνία έκδοσης των εν λόγω προκηρύξεων.»

5. Η διάταξη της παρ. 8 του άρθρου 20 του Ν. 2084/1992 (Α' 165), όπως ισχύει, εφαρμόζεται αναλογικά και για κάθε είδους παροχή που καταβάλλεται αχρεωστήτως από τους Φορείς Κύριας και Επικουρικής Ασφάλισης εποπτείας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και από το Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (Ε.Τ.Α.Τ.).

Άρθρο 51

Οργανωτικά θέματα Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Εποπτευόμενων Φορέων

1.α. Στο Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης τίθενται σε λειτουργία τα ακόλουθα συστήματα:

αα) Σύστημα Επιτελικής Παρακολούθησης (BI Intelligence System) Αποτελεσματικότητας Επιχειρησιακής Λειτουργίας Κεντρικής Υπηρεσίας και Εποπτευόμενων Φορέων του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και αβ) Σύστημα Ενιαίας Ψηφιακής Εξυπηρέτησης Αιτημάτων Πολιτών με την ονομασία «ΑΠΛΟ».

β. Σκοπός του συστήματος Επιτελικής Παρακολούθησης Αποτελεσματικότητας Επιχειρησιακής Λειτουργίας είναι η επιτελική παρακολούθηση της επιχειρησιακής λειτουργίας και απόδοσης του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης μέσω της συγκέντρωσης, τήρησης και επεξεργασίας δεδομένων, τα οποία είτε συλλέγονται πρωτογενώς (μέσω απευθείας καταγραφής) είτε αντλούνται από υφιστάμενα πληροφοριακά συστήματα, τόσο από εποπτευόμενους φορείς του Υπουργείου, όσο και από τρίτους Φορείς (Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές, Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Υπηρεσίες άλλων Υπουργείων κ.ά.).

Τα δεδομένα αυτά αφορούν ποσοτικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά της ανεργίας, της απασχόλησης, της ασφαλιστής εργασίας, της απασχόλησης αλλοδαπών, των κοινωνικών διακρίσεων, της επαγγελματικής κατάρτισης, των συνταξιούχων, των ασφαλισμένων, των συντάξεων, οικονομικά χαρακτηριστικά των ασφαλιστικών φορέων και άλλα πεδία ενδιαφέροντος του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Το σύστημα ενημερώνεται και από άλλα συστήματα σε σχέση με δεδομένα αρμοδιότητας του Υπουργείου, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων σχετικά με την κοινωνική συνοχή και αλληλεγγύη.

Όλοι οι εποπτευόμενοι από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης φορείς υποχρεούνται να συγκεντρώνουν και να στέλνουν, ηλεκτρονικά και σε τακτική βάση, τα δεδομένα που θα τροφοδοτούν το Σύστημα Επιτελικής Παρακολούθησης Αποτελεσματικότητας Επιχειρησιακής Λειτουργίας κατά λόγο αρμοδιότητας.

γ. γα) Σκοπός του συστήματος «ΑΠΛΟ» είναι η προφορά ψηφιακών υπηρεσιών μιας στάσης προς τους συναλλασσόμενους με το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

γβ) Οι διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 17 του Ν. 3899/2010 (Α' 212) όπως τροποποιήθηκαν με την παρ. Ε' του άρθρου 138 του μέρους Γ' του Κεφαλαίου ΙΣΤ' του Ν. 4052/2012 (Α' 41) έχουν ανάλογη εφαρμογή για τις υπηρεσίες που εντάσσονται στις ψηφιακές υπηρεσίες του συστήματος «ΑΠΛΟ».

δ. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ρυθμίζονται θέματα εφαρμογής του άρθρου αυτού, καθώς και ειδικότερα τεχνικά, οργανωτικά ή λεπτομερειακά θέματα που αφορούν τη συγκέντρωση, την αποστολή, την τήρηση, την πρόσβαση και την ασφαλή διαχείριση και επεξεργασία δεδομένων, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης τεχνικών ανωσυμμοποίησης για την πλήρη παρεμπόδιση της εξακρίβωσης της ταυτότητας των υποκειμένων των δεδομένων.

2. Στο τέλος της παραγράφου 6 του άρθρου 34 του Ν. 4144/2013 (Α' 88) προστίθεται περίπτωση δ', ως εξής:

«δ) Οι δαπάνες των κλάδων «ΛΑΕΚ» και «Λογαριασμός Κοινωνικής Πολιτικής» βαρύνουν για την κάλυψή τους, τους διαχρονικά αποδιδόμενους πόρους στον Ο.Α.Ε.Δ., οι οποίοι δεν συνιστούν κρατική επιχορήγηση ή χρηματοδότηση των δικαιούχων του παρόντος άρθρου και καταβάλλονται από τα σχετικά ταμειακά διαθέσιμα, ανεξαρτήτως εάν έχει μεταφερθεί από το ΙΚΑ ή τον ΕΦΚΑ, κατά το έτος καταβολής τους, το ποσό που αντιστοιχεί στις εν λόγω ενιαίες δαπάνες.»

3. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Οικονομικών, συνιστώνται Τοπικά Τμήματα Κοινωνικής Επιθεώρησης του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.), όπου υπάρχουν ιδιαίτερες ανάγκες διενέργειας ελέγχων της αρμοδιότητάς του. Τα Τμήματα αυτά στελεχώνονται με μετακίνηση προσωπικού του Σ.ΕΠ.Ε. ή του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ή άλλων φορέων εποπτείας του Υπουργείου που κατανέμονται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Αλληλεγγύης, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

4. Οι περιπτώσεις β' και η' της παρ. 1 του άρθρου 21 του Ν. 3996/2011 (Α' 170), αντικαθίστανται ως εξής:

«β. δύο Προϊσταμένους Διευθύνσεων του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.), με τους αναπληρωτές τους,

η. τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ο οποίος αναπληρώνεται από Προϊστάμενο Τμήματος της ίδιας Διεύθυνσης».

5. Η περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 9 του Ν. 2643/1998 (Α' 220) αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Δύο υπαλλήλους του Ο.Α.Ε.Δ. με βαθμό τουλάχιστον Γ' με τους αναπληρωτές τους».

6. Η περίπτωση β' της παρ. 1 του άρθρου 10 του Ν. 2643/1998 (Α' 220) αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Τον εκάστοτε προϊστάμενο της Διεύθυνσης Εφέδρων Πολεμιστών Αγωνιστών Θυμάτων και Αναπήρων Πολέμου (ΔΕΠΑΘΑ) του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, με τον αναπληρωτή του, εφόσον συζητούνται θέματα αναπήρων και θυμάτων πολέμου, αναπήρων πολέμου αμάχου πληθυσμού, αναπήρων και θυμάτων ειρηνικής περιόδου, αντιστασιακών ως και των τέκνων όλων των προαναφερθεισών κατηγοριών ή έναν ανώτερο υπάλληλο του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας, στις λοιπές περιπτώσεις, με τους αναπληρωτές τους.»

7. Όπου δεν λειτουργεί υπηρεσία του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.) και δεν υφίσταται προγραμματική σύμβαση περί ανάθεσης υπηρεσιών ανταποκριτή από τον Ο.Α.Ε.Δ. σε Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ), οι σχετικές υπηρεσίες μπορούν να ανατεθούν σε Γραφεία Κοινωνικής Ασφάλισης που υπάγονται σε Υποκαταστήματα του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Για την ανάθεση των υπηρεσιών του προηγούμενου εδαφίου, συνάπτεται προγραμματική σύμβαση μεταξύ του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και του Ο.Α.Ε.Δ..

8. Στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ συνιστώνται 2 (δύο) προσωποπαγείς θέσεις με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου σε εκτέλεση αμετάκλητης δικαστικής απόφασης, ως εξής:

- Μία (1) προσωποπαγής θέση με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου κατηγορίας ΤΕ Διοικητικού - Λογιστικού.

- Μία (1) προσωποπαγής θέση με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου κατηγορίας ΔΕ Διοικητικών Γραμματέων.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζεται το χρονικό σημείο σύστασης των ανωτέρω θέσεων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Οι θέσεις αυτές καταργούνται μόλις κενωθούν με οποιονδήποτε τρόπο.

Άρθρο 52

Εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), ως καθολικού διαδόχου των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης

1. α) Ο Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) θα χρηματοδοτηθεί από τον Κρατικό Προϋπολογισμό τα οικονομικά έτη 2016 και 2017 για την εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του, όπως αυτές είχαν διαμορφωθεί στις 30.4.2016, προς τα φαρμακεία, λοιπούς συμβεβλημένους ιδιώτες παρόχους υπηρεσιών υγείας (ιατρούς, κλινικές, διαγνωστικά κέντρα, εργαστήρια κ.λπ.) με τους οποίους έχει συνάψει σχετικές συμβάσεις, που οφείλει ως καθολικός διάδοχος των ασφαλιστικών ταμείων.

β) Ως ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. νοούνται εκείνες που αφορούν τα πριν τις 31.12.2012 έτη και για τις οποίες έχουν εκδοθεί τα προβλεπόμενα κατά

περίπτωση παραστατικά στοιχεία και οι οποίες δεν έχουν εκκαθαριστεί.

2. Α. Το ποσοστό έκπτωσης που αφορά τις οφειλές, προ ΦΠΑ, του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. προς τους ιδιώτες παρόχους υπηρεσιών υγείας καθορίζεται ως ακολούθως:

α. Διαγνωστικά Κέντρα - Εργαστήρια:

i) Για ποσό μηνιαίας οφειλής μέχρι 15.000 ευρώ ποσοστό έκπτωσης 5%.

ii) Για ποσό μηνιαίας οφειλής πάνω από 15.000 ευρώ ποσοστό έκπτωσης 10%.

β. Ιδιωτικές Κλινικές, Κέντρα Αποθεραπείας και Αποκατάστασης, Μονάδες Χρόνιας Αιμοκάθαρσης για δαπάνες Νοσηλείας ποσοστό έκπτωσης 10%.

γ. Συμβεβλημένοι Ιδιώτες Ιατροί:

i) Για ποσό μηνιαίας οφειλής μέχρι 4.000 ευρώ ποσοστό έκπτωσης 5%.

ii) Για ποσό μηνιαίας οφειλής πάνω από 4.000 ευρώ ποσοστό έκπτωσης 10%.

δ. Προμηθευτές Υγειονομικού και λοιπού υλικού ποσοστό έκπτωσης 25%, για δαπάνες ειδικών νοσοκομειακών υλικών (υλικά λαπαροτομίας, ορθοπεδικά υλικά, καρδιοεπεμβατικά, ενδοφακοί, επιθέματα μαστού, υλικά αγγειοπλαστικής κ.ά.).

ε. Συμβεβλημένοι λοιποί πάροχοι υπηρεσιών υγείας (φυσιοθεραπευτές, λογοθεραπευτές κ.λπ.) ποσοστό έκπτωσης 5%.

στ. Φαρμακευτικές εταιρείες ποσοστό έκπτωσης 8%.

ζ. Φαρμακεία ποσοστό 3,5%.

Β. Για τις λοιπές ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις που προκύπτουν από υπόλοιπο λόγω πληρωμής προκαταβολής, αυτές θα εξοφληθούν, για οφειλές μέχρι 15.000 με έκπτωση 20% και για οφειλές πάνω από 15.000 με έκπτωση 45%, επί της συναλλακτικής αξίας (αξία παραστατικού στοιχείο προ Φ.Π.Α.), του απομένουστος (μετά την αφαίρεση της προκαταβολής) υπολοίπου.

Γ. Οι οφειλές προς ασθενείς ασφαλισμένους και οι οφειλές προς τους ως άνω παρόχους που έχουν εκκαθαριστεί θα εξοφληθούν από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. στο 100%.

3. Οι οφειλές θα εξοφληθούν άμεσα με την έκδοση χρηματικού εντάλματος ύστερα από πρόχειρο λογιστικό έλεγχο που θα διενεργηθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ή των φορέων των οποίων ο Κλάδος Υγείας μεταφέρθηκε στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και εφόσον:

α) παρασχεθεί η κατά περίπτωση αναφερόμενη έκπτωση εκ μέρους του δικαιούχου - παρόχου με την προσκόμιση στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. πιστωτικού τιμολογίου,

β) υποβληθεί υπεύθυνη δήλωση εκ μέρους του δικαιούχου - παρόχου, στην οποία ρητά αναφέρεται ότι αποδέχεται τη ρύθμιση αυτή και παραιτείται από οποιαδήποτε άλλη αξίωση και ένδικο μέσο, συμπεριλαμβανομένων και των τόκων υπερημερίας.

γ) προσκομισθεί φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα (ΙΚΑ και ΕΤΑΑ/Τομείς Υγειονομικών) ή βεβαίωση οφειλής. Στην περίπτωση που προσκομίζεται από τον πάροχο βεβαίωση οφειλής, θα παρακρατείται από την αρμόδια υπηρεσία το ποσό αυτής και θα αποδίδεται στο Δημόσιο ή στο Ασφαλιστικό Ταμείο, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Η διαδικασία για την εξόφληση των ως άνω οφειλών θα έχει ως εξής: Το ποσό που προκύπτει ως εναπομένουσα οφειλή του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ύστερα από την εφαρμογή των εκπτώσεων των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 2 του παρόντος, εξοφλείται με την έκδοση σχετικών χρηματικών ενταλμάτων πληρωμής, σύμφωνα με τις ισχύουσες δημοσιολογιστικές διατάξεις. Το ανωτέρω ποσό δύναται να καταβάλλεται στους δικαιούχους της παραγράφου 1 ως προκαταβολή μετά την κατά νόμο αφαίρεση κρατήσεων ακόμα και στις περιπτώσεις εκείνες που από τον λογιστικό κανονισμό των φορέων δεν προβλέπεται η δυνατότητα προκαταβολής. Η καταβολή αφορά στο σύνολο του πληρωτέου ποσού και γίνεται με έκδοση χρηματικού εντάλματος ύστερα από πρόχειρο λογιστικό έλεγχο, που διενεργείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ή των φορέων των οποίων ο κλάδος υγείας μεταφέρθηκε στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ.. Κατά τον ανωτέρω έλεγχο διαπιστώνεται η ύπαρξη σύμβασης, παραστατικών και η διενέργεια των κατά νόμο υπέρ τρίτων κρατήσεων, στα δε χρηματικά εντάλματα πληρωμής επισυνάπτονται οι καταστάσεις των δικαιούχων, οι αριθμοί των πράξεων προσωρινής εκκαθάρισης δαπάνης, καθώς και η επισημειωτική πράξη για τη διενέργεια πρόχειρου λογιστικού ελέγχου. Εάν, μετά τη χορήγηση της προκαταβολής κατά τον έλεγχο και την εκκαθάριση των δαπανών, από τους φορείς που διενήργησαν τον κατά περίπτωση πρόχειρο λογιστικό έλεγχο, προκύψει οφειλόμενο ποσό μικρότερο του προ καταβληθέντος, η διαφορά παρακρατείται από τους επόμενους λογαριασμούς των προμηθευτών της παραγράφου 1. Σε περίπτωση μη υποβολής νεότερου λογαριασμού εντός τριμήνου από την εκκαθάριση, η διαφορά αναζητείται από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. κατά τις διατάξεις περί αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών. Οι οφειλές της παραγράφου 1, πλην φαρμακοποιών, δύναται να εκκαθαρίζονται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 90 παρ. 7 του Ν. 4368/2015.

4. Η εξόφληση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του Οργανισμού που πραγματοποιείται από Φ.Κ.Α. των οποίων οι κλάδοι υγείας εντάχθηκαν στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 29 παρ. 10 του Ν. 3918/2011, όπως ισχύει, διενεργείται το αργότερο έως 30.6.2017. Σε περίπτωση παράλειψης της εξόφλησης των ανωτέρω υποχρεώσεων από τους Φ.Κ.Α. μέχρι την ως άνω ημερομηνία και επιστροφής των αδιάθετων υπολοίπων στο Γ.Λ.Κ., οι εναπομείνουσες υποχρεώσεις βαρύνουν τον προϋπολογισμό του οικείου Φ.Κ.Α..

5. Μετά την κατά τα ανωτέρω εξόφληση των ληξιπρόθεσμων οφειλών αποσβένεται κάθε απαίτηση των δικαιούχων κατά του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., ο οποίος όμως διατηρεί το δικαίωμα οριστικού ελέγχου και εκκαθάρισης των υποβληθέντων λογαριασμών και καταλογισμού κάθε ποσού που τυχόν καταβλήθηκε αχρεωστήτως. Η αποδοχή της ρύθμισης από τους δικαιούχους συντελείται με την υποβολή σχετικής υπεύθυνης δήλωσης εκ μέρους του δικαιούχου - παρόχου που κατατίθεται στην αρμόδια Υπηρεσία του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ή των φορέων των οποίων ο κλάδος υγείας μεταφέρθηκε στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ..

6.α. Από την εφαρμογή του παρόντος εξαιρούνται οι συμβεβλημένοι πάροχοι που έχουν υπαχθεί στη διαδικασία του άρθρου 100 παρ. 6 του Ν. 4172/2013 (Α' 167).

β. Το άρθρο 34 του Ν. 4038/2012 (Α' 14), όπως ισχύει, καταργείται.

7. α) Ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. θα χρηματοδοτηθεί από τον Κρατικό Προϋπολογισμό τα οικονομικά έτη 2016 και 2017 για την εξόφληση των ληξιπρόθεσμων ιδίων υποχρεώσεων του με τους συμβεβλημένους και λοιπούς ιδιώτες παρόχους, όπως αυτοί αναφέρονται στην περίπτωση α' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, και για τις οποίες έχουν εκδοθεί τα προβλεπόμενα κατά περίπτωση παραστατικά από την 1.1.2012 έως τις 31.1.2016, εφόσον οι δικαιούχοι παραιτηθούν από οποιαδήποτε άλλη αξίωση, περιλαμβανομένων των τόκων υπερημερίας, και από κάθε ένδικο μέσο για αυτή. Για την εκκαθάριση των υποχρεώσεων της παρούσας παραγράφου ακολουθείται η διαδικασία της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, χωρίς την εφαρμογή των προβλεπόμενων εκπνώσεων στην παράγραφο 2 του παρόντος, η οποία πρέπει να ολοκληρωθεί μέχρι τις 30.6.2017.

β) Η διαδικασία της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου ακολουθείται και για τις περιπτώσεις που οφείλονται υπόλοιπα προς εξόφληση μετά από προκαταβολή πληρωμής, τα οποία δύναται να εξοφληθούν στο σύνολό τους με τη διαδικασία του πρόχειρου λογιστικού ελέγχου.

γ) Από την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου εξαιρούνται οι συμβεβλημένοι πάροχοι που έχουν υπαχθεί στη διαδικασία του άρθρου 100 παρ. 6 του Ν. 4172/2013 (Α' 167), εφόσον για αυτούς έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία εκκαθάρισης έως 31.10.2016. Η διαδικασία εκκαθάρισης θεωρείται ολοκληρωμένη μόνο με την υποβολή τελικού πορίσματος στον Οργανισμό. Συμβεβλημένοι πάροχοι που έχουν υπαχθεί στη διαδικασία του άρθρου 100 παρ. 6 του Ν. 4173/2013 για τους οποίους δεν έχει υποβληθεί ενώπιον του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. έως τις 31.10.2016 τελικό πόρισμα υπάγονται στη διαδικασία του άρθρου 90 παρ. 7β εδάφιο α' του Ν. 4368/2016 (Α' 21), έστω και αν έχει υποβληθεί έκθεση ευρημάτων. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 7β' του άρθρου 90 του Ν. 4368/2016 καταργείται.

Άρθρο 53

Προσαρμογή ορίων ηλικίας

Όπου στις παραγράφους 6 και 7 του άρθρου 74 του νόμου 3863/2010 (Α' 115), ως ισχύει, αναφέρεται το πλαίσιο ηλικίας «55 έως 64 ετών», αυτό αντικαθίσταται με «55 έως 67 ετών».

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ (Ο.Α.Ε.Δ.)

Άρθρο 54

Κοινόχρηστοι χώροι οικισμών τένος ΟΕΚ

1. Όταν σε Οικοδομικά τετράγωνα (Ο.Τ.) οικισμών του τένος ΟΕΚ έχουν κατασκευαστεί νόμιμα παιδικές χαρές και οι χώροι στους οποίους βρίσκονται αυτές οι παιδικές χαρές δεν είναι δυνατόν να παραχωρηθούν κατά κυριότητα στους οικείους κάθε φορά δήμους, χωρίς να θίγεται η νομιμότητα της σύστασης των καθέτων ιδιοκτησιών

στα ως άνω οικοδομικά τετράγωνα, η αρμοδιότητα για τη λειτουργία και τη συντήρηση των εν λόγω παιδικών χαρών ανατίθεται με το παρόν στους οικείους κάθε φορά δήμους.

2. Οι δημόσιοι και κοινόχρηστοι χώροι που περιβάλλουν ή περικλείονται στους οικισμούς του τ. ΟΕΚ/ΟΑΕΔ και που δεν ανήκουν στους οικείους κάθε φορά δήμους, παραχωρούνται αυτοδικαίως κατά κυριότητα στους ανωτέρω δήμους.

Άρθρο 55

Απλούστευση της διοικητικής διαδικασίας για την επιδότηση ξενοδοχοϋπαλλήλων

Η παρ. 2 του άρθρου 8 του Ν. 1545/1985 (Α' 91) τροποποιείται και αναδιατυπώνεται ως εξής:

«2. Ο Ο.Α.Ε.Δ. μπορεί να επιχορηγεί ξενοδοχειακές επιχειρήσεις που λειτουργούν εποχιακά, εφόσον συνεχίζουν την απασχόληση εργαζομένων και κατά την περίοδο περιορισμού ή αναστολής της δραστηριότητάς τους.

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που εκδίδεται μετά από γνώμη του Δ.Σ. του Ο.Α.Ε.Δ., καθορίζονται οι δικαιούχοι, οι όροι και οι προϋποθέσεις, η διαδικασία, το ποσό της επιχορήγησης, και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την επιχορήγηση.

Οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις υποβάλλουν σχετική αίτηση στον Ο.Α.Ε.Δ., ο οποίος ανάλογα με την περιοχή που λειτουργούν, τον αριθμό του προσωπικού που απασχολούν, την κατηγορία στην οποία υπάγονται και άλλα συναφή κριτήρια, συμπεριλαμβανομένων και των αναγκών της αγοράς εργασίας, καταρτίζει πίνακα των επιχειρήσεων που κρίνει ότι πρέπει να επιχορηγηθούν. Η αρμόδια Υπηρεσία/Όργανο του Ο.Α.Ε.Δ., με βάση την ανωτέρω υπουργική απόφαση και ύστερα από σχετικό έλεγχο προβαίνει στην έκδοση σχετικής εγκριτικής απόφασης για την καταβολή της επιχορήγησης.

Το ύψος της επιχορήγησης δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από τα ποσά των επιδομάτων ανεργίας που θα κατέβαλλε ο Ο.Α.Ε.Δ. στους εργαζόμενους στην επιχείρηση, αν έπαυαν να απασχολούνται κατά τη διάρκεια του περιορισμού ή της αναστολής της δραστηριότητας της επιχείρησης.»

Άρθρο 56

Βελτίωση των μεθόδων ένταξης των ανέργων στην αγορά εργασίας

Το άρθρο 30 του Ν. 4144/2013 (Α' 88) αντικαθίσταται ως εξής:

Άρθρο 30

Μέτρα για την αποτελεσματικότερη ένταξη / επανένταξη των ανέργων στην αγορά εργασίας

1. Κάτοχοι άδειας ασκήσεως επαγγέλματος, ασφαλισμένοι ή μη σε οικεία ασφαλιστικά ταμεία, που δεν ασκούν ελευθέριο ή άλλο επάγγελμα, μπορούν να εγγράφονται ως άνεργοι στο μητρώο ανέργων του Ο.Α.Ε.Δ..

2. Άνεργοι εγγεγραμμένοι στα μητρώα του Ο.Α.Ε.Δ., που προτίθενται να συμμετάσχουν σε πρόγραμμα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης, παραμένουν

εγγεγραμμένοι στα μητρώα ανέργων του Ο.Α.Ε.Δ. και ο χρόνος εκπαίδευσής τους ή επαγγελματικής κατάρτισής τους μετράται ως χρόνος ανεργίας εφόσον: α) είναι εγγεγραμμένοι στα μητρώα ανέργων τουλάχιστον επί τετράμηνο πριν από την υπαγωγή τους στο ως άνω πρόγραμμα, β) δηλώσουν τα στοιχεία του προγράμματος αυτού στον Ο.Α.Ε.Δ. πριν από την έναρξή του και γ) έχουν παρέλθει τουλάχιστον δύο (2) ημερολογιακά έτη από το πέρας τυχόν προηγούμενης συμμετοχής τους σε πρόγραμμα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης. Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσής τους ή της επαγγελματικής κατάρτισής τους, έχουν τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις με τους λοιπούς εγγεγραμμένους στα μητρώα ανέργων του Ο.Α.Ε.Δ..

3. Οι εγγεγραμμένοι στα μητρώα του Ο.Α.Ε.Δ. επιδοτούμενοι άνεργοι, που συμμετέχουν σε επιδοτούμενα προγράμματα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης, για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο συντρέχουν οι προϋποθέσεις λήψης και των δύο επιδοτήσεων δικαιούνται να λαμβάνουν και το επίδομα ανεργίας, εφόσον τηρούν και πληρούν τις προϋποθέσεις α', β' και γ' της προηγούμενης παραγράφου.

4. Η περίπτωση γ' της παρ. 2 του άρθρου 3 του Ν. 1545/1985 (Α' 91) καταργείται.

5. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, μετά από πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Α.Ε.Δ., καθορίζονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των ανέργων που εγγράφονται στα μητρώα του Οργανισμού και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.»

Άρθρο 57 **Μεταβατική διάταξη**

Άνεργοι εγγεγραμμένοι στα μητρώα του Ο.Α.Ε.Δ., που συμμετείχαν σε προγράμματα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, διατηρούν συνυπολογιζόμενο τον χρόνο παρακολούθησης όλων των ως άνω προγραμμάτων στο χρόνο ανεργίας τους και κρατούν τυχόν ποσό επιδόματος ανεργίας που τους καταβλήθηκε κατά τη χρονικό περίοδο παρακολούθησης των ως άνω προγραμμάτων, εφόσον εντός τεσσάρων (4) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος δηλώσουν στον Ο.Α.Ε.Δ. τα πλήρη στοιχεία όλων των προγραμμάτων που έχουν παρακολουθήσει.

Άρθρο 58 **Ερμηνευτική διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 67 του Ν. 3518/2006 (Α' 272)**

Η αληθής έννοια των διατάξεων της παραγράφου 4 του άρθρου 67 του Ν. 3518/2006 είναι ότι οι εκπαιδευτικοί που προσλαμβάνονται από τον Ο.Α.Ε.Δ. ως προσωρινοί αναπληρωτές από τους ίδιους πίνακες, από τους οποίους προσλαμβάνονται οι ωρομίσθιοι της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του Ν. 2336/1995 (Α' 189), όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 16 του Ν. 2643/1998 (Α' 220) και ισχύει, όσον αφορά την πρόσληψή τους διέπονται από το ίδιο νομικό καθεστώς, το οποίο διέπει τους ως άνω ωρομίσθιους.

Άρθρο 59 **Απαλλαγή από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. των δικαιωμάτων στα ακίνητα που ανήκουν στον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού**

1. Στην περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 3 του Ν. 4223/2013 (Α' 287), μετά τη φράση «στο Ταμείο Αξιοποίησης της Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ.)» προστίθεται η φράση: «και στον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού (Ε.Ο.Τ.)».

2. Η ισχύς του άρθρου αυτού αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 2016.

Άρθρο 60

Η ισχύς των συμβάσεων μεταξύ των Κέντρων Κοινωνικής Πρόνοιας του άρθρου 9 του Ν. 4109/2013 (Α' 16) και του υπηρετούντος σε αυτά επικουρικού προσωπικού, που έχει λήξει από 1.8.2016 ή/και λήγει από τις 30.9.2016 και μετά, παρατείνεται μέχρι τις 30.9.2017, εφόσον υφίστανται εξαιρετικές ανάγκες και υπό τον όρο της κάλυψης της ως άνω δαπάνης από τους οικείους προϋπολογισμούς των Κέντρων Κοινωνικής Πρόνοιας.

Άρθρο 61

Η παρ. 1 του άρθρου 31 του Ν. 2072/1992 (Α' 125) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«1. α. Ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ., ως καθολικός διάδοχος των κλάδων Υγείας των Ασφαλιστικών Ταμείων που εντάχθηκαν σε αυτόν, υποχρεούται να καταβάλλει στο ΕΚΑΒ τις δαπάνες μεταφοράς των βαρέως ασθενών δικαιούχων περίθαλψης από αυτόν, που μεταφέρονται με αεροπορικό ή πλωτό μέσο και συγκεκριμένα για τις μεταφορές: α) των δικαιούχων περίθαλψης Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και β) των ανασφαλιστών και οικονομικά αδυνάτων.

Οι δαπάνες αυτές καταβάλλονται και στις περιπτώσεις εκείνες που η μεταφορά για οποιονδήποτε λόγο δεν πραγματοποιήθηκε, υπήρξε όμως κινητοποίηση μέσων και προσωπικού.

β. Ειδικά, οι δαπάνες μεταφοράς αλλοδαπών καταβάλλονται από τους ίδιους και σε περίπτωση αδυναμίας καταβολής εκ μέρους τους, αυτές καταβάλλονται από τους ασφαλιστικούς τους φορείς (δημόσιους ή ιδιωτικούς) μέσω των πρεσβειών των κρατών προέλευσής τους, εκτός εάν ρυθμίζονται διαφορετικά από διακρατικές συμφωνίες ή προέρχονται από κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τους οποίους ισχύει η σχετική με το θέμα αυτό κοινοτική νομοθεσία.

γ. Στο Ε.Κ.Α.Β. παρέχεται η δυνατότητα σύναψης συμβάσεων με αεροπορικές ή άλλες εταιρείες μεταφορών για μίσθωση μέσων, ύστερα από έγκριση του Υπουργού Υγείας, στην περίπτωση που τα δικά του μέσα δεν επαρκούν για την κάλυψη των αναγκών του.

δ. Ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ως καθολικός διάδοχος των ενταχθέντων κλάδων υγείας αποζημιώνει ετησίως το Ε.Κ.Α.Β. με ποσοστό έως 0,86% επί του συνόλου των κατ' έτος δαπανών υγείας (πλην φαρμακευτικής δαπάνης), για κάλυψη δαπανών για αερομεταφορές και πλωτές μεταφορές βαρέως ασθενών δικαιούχων περίθαλψης από τον Οργανισμό, εφόσον προσκομίστουν στον Οργανισμό τα προβλεπόμενα από την παράγραφο Η' της υπ' αριθμ.

Υ4β/οικ.9239/Β727/1994 υπουργικής απόφασης δικαιολογητικά. Η δαπάνη βαρύνει τον ΚΑΕ 0674 του Ε.Ο.Π.Υ.Υ..

Η ως άνω αποζημίωση του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. καλύπτει και την πληρωμή των ληξιπρόθεσμων από 1.1.2012 οφειλών του Ε.Κ.Α.Β. για αερομεταφορές ασθενών, η οποία και θα γίνεται βάσει του ως άνω ετήσιου ορίου του 0,86%.»

Άρθρο 62

Η προθεσμία που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 15 της υποπαραγράφου Δ9 της παραγράφου Δ' του άρθρου 2 του Ν. 4336/2015 (Α' 94) παρατείνεται μέχρι την 30ή Ιουνίου του έτους 2017. Η παρούσα διάταξη ισχύει από 1.10.2016.

Άρθρο 63

1. Οι κεντρικές, οι αποκεντρωμένες και όλες εν γένει οι υπηρεσίες των Υπουργείων, καθώς και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) που εποπτεύονται από τα Υπουργεία, με απόφαση του αρμόδιου μονομελούς ή συλλογικού οργάνου της Διοίκησής τους, δύνανται για τις ανάγκες καθαριότητας των κτιρίων της ευθύνης τους και του περιβάλλοντος χώρου αυτών, καθώς και για τις ανάγκες εστίασης, σίτισης και φύλαξής τους, να συνάπτουν ατομικές συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, εφόσον δεν επαρκεί το υπάρχον προσωπικό τους και συντρέχουν απρόβλεπτες ή επείγουσες περιστάσεις. Ως τέτοιες θεωρούνται ενδεικτικώς: α) νομικό ή πραγματικό κώλυμα απρόσκοπτης παροχής των υπηρεσιών αυτών από τρίτα νομικά ή φυσικά πρόσωπα, που δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του αποδέκτη των υπηρεσιών αυτών, β) εξοικονόμηση δημοσιονομικής ωφέλειας που επιτυγχάνεται με τη σύναψη των συμβάσεων εργασίας του παρόντος σε σύγκριση με άλλα μέσα. Για την συνδρομή της απρόβλεπτης ή επείγουσας περίπτωσης απαιτείται αιτιολογημένη κρίση των παραπάνω φορέων. Οι ως άνω συμβάσεις συνάπτονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης νόμου. Οι εξαιρετικές ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου μπορούν να εφαρμοστούν μέχρι 31.12.2018.

2. Ως προς την ανώτατη χρονική διάρκεια των συμβάσεων εφαρμόζονται τα άρθρα 5, 6 και 7 του Π.δ. 164/2004 (Α' 135) και απαγορεύεται η μετατροπή τους σε συμβάσεις αορίστου χρόνου. Το κόστος σύναψης των συμβάσεων αυτών βαρύνει και εκκαθαρίζεται σε βάρος των πιστώσεων των προϋπολογισμών των φορέων της παραγράφου 1 του παρόντος και πρέπει να βρίσκεται εντός των ορίων των εγγεγραμμένων διαθέσιμων πιστώσεων του προϋπολογισμού τους, όπως αυτές έχουν εκτιμηθεί για την κάλυψη των αναγκών καθαριότητας, σίτισης και φύλαξης.

3. Για την επιλογή των προσώπων αυτών καταρτίζεται προσωρινός πίνακας κατάταξης, κατ' εφαρμογή των παραγράφων 6, 7, 8, 9, 10, 10Α, 11Α, 11Β και 12 του άρθρου 21 του Ν. 2190/1994 (Α' 28) και των κατ' εξουσιοδότηση κανονιστικών πράξεων, όπως ισχύουν από μη αμειβόμενη τριμελή επιτροπή που συγκροτείται ειδικά για το σκοπό αυτόν, από τους φορείς της

παραγράφου 1, με απόφαση του οικείου μονομελούς ή συλλογικού οργάνου Διοίκησής τους, τηρούμενων των διατάξεων των παραγράφων 5 και 15 του άρθρου 21 του Ν. 2190/1994 (Α' 28). Κατ' εξαίρεση της παραγράφου 11Α του άρθρου 21 του Ν. 2190/1994 (Α' 28), χρόνος ανεργίας μοριοδοτείται με διακόσιες (200) μονάδες για τέσσερις (4) μήνες ανεργίας και με πενήντα (50) μονάδες ανά μήνα ανεργίας άνω των τεσσάρων (4) μηνών, με ανώτατο όριο τους έξι (6) μήνες, συναφής εργασιακή εμπειρία στον ιδιωτικό τομέα μοριοδοτείται με επτά (7) μονάδες ανά μήνα, για συνολική εμπειρία μέχρι εκατόν είκοσι (120) μήνες και συναφής εργασιακή εμπειρία κτηθείσα σε κτίρια ή υπηρεσίες του δημόσιου τομέα μοριοδοτείται με οκτώ (8) μονάδες ανά μήνα, για συνολική εμπειρία μέχρι εκατόν είκοσι (120) μήνες. Με πράξη του αρμόδιου οργάνου διοίκησης των φορέων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, κυρώνονται οι προαναφερόμενοι προσωρινοί πίνακες κατάταξης και αποστέλλονται προς το ΑΣΕΠ εντός πέντε (5) ημερών από τη σύνταξή τους.

4. Εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την άσκηση της ένστασης του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 11Β του άρθρου 21 του Ν. 2190/1994 (Α' 28), ή αυτεπαγγέλτως εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη δημοσιοποίηση ή αποστολή των πινάκων, το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.) ασκεί έλεγχο νομιμότητας επί των πράξεων της παραγράφου 3 και εκδίδει σχετική απόφαση, την οποία και κοινοποιεί στον ενδιαφερόμενο και στο φορέα, τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου 4 του άρθρου 7 του Ν. 2527/1997 (Α' 206) και των παραγράφων 13 και 20 του άρθρου 21 του Ν. 2190/1994 (Α' 28).

5. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης δύνανται να ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής των προηγούμενων παραγράφων.

6. Δαπάνες που έχουν προκύψει έως τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, από την εφαρμογή του άρθρου 97 του Ν. 4368/2016 (Α' 21), του άρθρου 72 του Ν. 4369/2016 (Α' 33) ή του άρθρου 44 του Ν. 4403/2016 (Α' 125) ή του άρθρου 81 του Ν. 4413/2016 (Α' 148) θεωρούνται σύννομες και εκκαθαρίζονται σε βάρος των πιστώσεων των προϋπολογισμών των αρμόδιων φορέων.

7. Εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις των παραγράφων 1 και 2, οι αρμόδιοι φορείς της παραγράφου 1 δύνανται να συνάψουν συμβάσεις εργασίας με τα επιλεγέντα πρόσωπα κατ' εφαρμογή του άρθρου 97 του Ν. 4368/2016 (Α' 21) ή του άρθρου 72 του Ν. 4369/2016 (Α' 33) ή του άρθρου 44 του Ν. 4403/2016 (Α' 125) ή του άρθρου 81 του Ν. 4413/2016 (Α' 148). Οι ως άνω συμβάσεις συνάπτονται κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης νόμου. Με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, δύνανται να ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας παραγράφου.

8. Η περίπτωση 2 της παρ. 1 του άρθρου 377 του Ν. 4412/2016 (Α' 147), καταργείται από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της.

Άρθρο 64**Ένταξη μακροχρόνια ανέργων σε προγράμματα απασχόλησης**

1. Με απόφαση των υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομίας Ανάπτυξης και Τουρισμού, Οικονομικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και μετά από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.), είναι δυνατή η ένταξη μακροχρόνια ανέργων, εγγεγραμμένων στα μητρώα του Ο.Α.Ε.Δ., σε ειδικά προγράμματα απασχόλησης στο δημόσιο τομέα, όπως αυτός οριοθετείται από το άρθρο 51 του Ν. 1892/1990 (Α' 101).

Με την ίδια απόφαση καθορίζονται και εξειδικεύονται τα παρακάτω:

- α) οι φορείς υποδοχής τους,
- β) τα κριτήρια επιλογής και ένταξής τους σε αυτά,
- γ) τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την απόδειξη της συνδρομής των όρων και προϋποθέσεων συμμετοχής των υποψηφίων,
- δ) η διαδικασία ένταξης, η διάρκεια και οι όροι απασχόλησης,
- ε) η χρηματοδότηση των προγραμμάτων και οι αμοιβές όσων ενταχθούν σε αυτά,
- στ) οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία για την αναστολή ή τη διακοπή της απασχόλησης ανέργου ή και του προγράμματος και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την υλοποίησή του.

2. Στους εντασσόμενους στα ειδικά προγράμματα απασχόλησης της παραγράφου 1 του παρόντος εφαρμόζεται η διάταξη του τρίτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 21 του Ν. 2190/1994 (Α' 28).

3. Αρμόδιος φορέας για την υλοποίηση των προγραμμάτων του παρόντος άρθρου είναι ο Ο.Α.Ε.Δ., ο οποίος εκδίδει δημόσια πρόσκληση για κάθε πρόγραμμα, όπου εξειδικεύει τις λεπτομέρειες εφαρμογής τους.

4. Για τα παραπάνω προγράμματα είναι δυνατή η επιχορήγηση του Ο.Α.Ε.Δ. από πόρους του Π.Δ.Ε. (εθνικού και συγχρηματοδοτούμενου σκέλους) ή του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με μεταφορά αντίστοιχης πίστωσης.

5. Το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.) εποπτεύει την τήρηση των αρχών της αντικειμενικότητας και της διαφάνειας και ελέγχει τη νομιμότητα των διαδικασιών επιλογής των ανέργων. Αν κατά τον έλεγχο διαπιστωθεί ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις επιλογής ή δεν αποδεικνύονται τα κριτήρια βάσει των οποίων ο υποψήφιος κατατάχθηκε στον Οριστικό Πίνακα Κατάταξης, η ένταξή του ανακαλείται υποχρεωτικά, με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του φορέα υποδοχής.

Άρθρο 65**Αναστολή καταβολής δόσεων δανείων τέως Ο.Ε.Κ. από ανέργους**

1. Δανειολήπτης του τέως Ο.Ε.Κ., στον οποίο έχει χορηγηθεί δάνειο αποκλειστικά από το στεγαστικό

κεφάλαιο του τέως Ο.Ε.Κ. για αποπεράτωση, επέκταση, αναμόρφωση, επισκευή, αγορά ή ανέγερση κατοικίας ή έχει παραχωρηθεί κατοικία ή αγορασμένο διαμέρισμα, μπορεί με αίτησή του προς τον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.) να ζητήσει την αναστολή για χρονικό διάστημα δώδεκα (12) μηνών της πληρωμής των μηνιαίων δόσεων του άληκτου κεφαλαίου, με αντίστοιχη άτοκη επιμήκυνση της διάρκειας αποπληρωμής των δόσεων αυτών, εφόσον κατά την ημερομηνία υποβολής της είναι τουλάχιστον από τετραμήνου εγγεγραμμένος στο μητρώο του Ο.Α.Ε.Δ. ως άνεργος, επιδοτούμενος ή μη, ή μακροχρόνια άνεργος.

2. Ένα μήνα πριν από τη λήξη του παραπάνω δωδεκάμηνου, ο δικαιούχος μπορεί με αίτησή του να ζητήσει δωδεκάμηνη παράταση της αναστολής που του χορηγήθηκε κατά την προηγούμενη παράγραφο, εφόσον κατά την ημερομηνία υποβολής της είναι εγγεγραμμένος στο μητρώο του Ο.Α.Ε.Δ. ως άνεργος τουλάχιστον για τέσσερις (4) μήνες ή συνεχίζει να είναι μακροχρόνια άνεργος.

3. Τυχόν προηγούμενες της αναστολής ληξιπρόθεσμες δόσεις δανείου του δανειολήπτη του τέως Ο.Ε.Κ., που έχει υπαχθεί στην αναστολή των προηγούμενων παραγράφων, θεωρούνται ως μέρος του άληκτου κεφαλαίου του δανείου του, χωρίς προσαύξηση για το χρονικό διάστημα της αναστολής.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, η οποία εκδίδεται μετά από γνώμη του Δ.Σ. του Ο.Α.Ε.Δ., εξειδικεύονται οι αναγκαίοι όροι και ρυθμίζεται κάθε λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 66**Ρύθμιση ληξιπρόθεσμων δόσεων προς τον τέως Ο.Ε.Κ.**

1. Δικαιούχος του τέως Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας (Ο.Ε.Κ.), στον οποίο έχει χορηγηθεί δάνειο αποκλειστικά από το στεγαστικό κεφάλαιο του άλλοτε Ο.Ε.Κ. για αποπεράτωση, επέκταση, αναμόρφωση, επισκευή, αγορά ή ανέγερση κατοικίας ή έχει παραχωρηθεί κατοικία ή αγορασμένο διαμέρισμα και είναι εγγεγραμμένος στο μητρώο του Ο.Α.Ε.Δ. ως άνεργος, επιδοτούμενος ή μη, ή μακροχρόνια άνεργος, μπορεί με αίτησή του προς τον Ο.Α.Ε.Δ. να ζητήσει:

α) Την εξόφληση μέρους ή ολόκληρου του ποσού της οφειλής του, που κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού έχει καταστεί ληξιπρόθεσμο, καθώς και των παντός είδους επιβαρύνσεων, είτε εφάπαξ με ποσοστό έκπτωσης 80% επί των επιβαρύνσεων, είτε σε ισόποσες μηνιαίες δόσεις με ποσοστό έκπτωσης 50% επί των επιβαρύνσεων. Ο αριθμός των δόσεων δεν μπορεί να είναι μικρότερος από έξι (6) και μεγαλύτερος από είκοσι τέσσερις (24) και το ποσό κάθε δόσης δεν μπορεί να είναι μικρότερο των εκατό (100) ευρώ. Η έκπτωση για τμηματική καταβολή χορηγείται με την έγκριση της ρύθμισης. Μη καταβολή δόσης επιτρέπεται μόνο τέσσερις (4) μη συνεχόμενες φορές ή τρεις (3) συνεχόμενες φορές και επιμηκύνει κατ' αντίστοιχο αριθμό μηνών τη

ρύθμιση. Κάθε άλλη παράβαση όρου της ρύθμισης συνεπάγεται την έκπτωση του οφειλέτη από τη ρύθμιση και την αναβίωση της οφειλής στην προ της ρύθμισης κατάσταση, άνευ εκπτώσεων, αφού αφαιρεθούν τα έναντι της ακυρωθείσας ρύθμισης καταβληθέντα ποσά. Το άληκτο ποσό της οφειλής αποπληρώνεται κατά τα προβλεπόμενα στην αρχική σύμβαση που έχει υπογράψει.

β) Την εφάπαξ εξόφληση των ετήσιων δόσεων με ποσοστό έκπτωσης 3% επί της ετήσιας δόσης για το πρώτο έτος προεξόφλησης, αυξανόμενο κατά 3% για κάθε επόμενο έτος προεξόφλησης, εφόσον η οφειλή του είναι ενήμερη ή έχει γίνει ρύθμιση εφάπαξ καταβολής στη ληξιπρόθεσμη οφειλή. Ως ετήσια δόση θεωρείται το ποσό που προκύπτει στο τέλος του έτους, μετά την άθροιση των επιμέρους δόσεων.

2. Η αίτηση για υπαγωγή στη ρύθμιση της παραγράφου 1 υποβάλλεται μέχρι και τις 31.3.2017. Χρόνος υπολογισμού των ληξιπρόθεσμων οφειλών και των παντός είδους επιβαρύνσεων για υπαγωγή στις προαναφερόμενες ρυθμίσεις ορίζεται ο χρόνος υποβολής της αίτησης. Οι παντός είδους επιβαρύνσεις περιλαμβάνουν τους τόκους υπερημερίας, τα πρόσθετα τέλη, τις προσαυξήσεις, τις λοιπές επιβαρύνσεις, τα πρόστιμα και τα λοιπά έξοδα.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, η οποία εκδίδεται μετά από γνώμη του Δ.Σ. του Ο.Α.Ε.Δ., εξειδικεύονται οι αναγκαίοι όροι και ρυθμίζεται κάθε λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 67

Παρατείνεται αυτοδικαίως έως 31.12.2017, η υπ' αριθμ. πρωτ. 21/2013 διοικητική σύμβαση που αφορά στο έργο «Παροχή Υπηρεσιών Συμφωνημένου Επιπέδου (S.L.A.) Υποστήριξης Παραγωγικής Λειτουργίας του ΟΠΣ-ΙΚΑ, των παρεχόμενων Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών μέσω διαδικτύου προς τους πολίτες και φορείς, καθώς και παροχή υπηρεσιών συναφών έργων». Η σύμβαση λήγει αυτοδικαίως και πριν το πέρας της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου, τη δήλη ημέρα κατά την οποία θα υπάρξει κατακύρωση του ιδίου αντικειμένου στο πλαίσιο της νέας διαγωνιστικής διαδικασίας στον ΕΦΚΑ, ως καθολικό διάδοχο του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Άρθρο 68

Έκτακτη επιχορήγηση πιστοποιημένων φορέων Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Φροντίδας

1. Οι Περιφέρειες δύνανται να επιχορηγούν αποκλειστικά εντός του έτους 2016, ειδικώς πιστοποιημένους φορείς του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Φροντίδας (άρθρο 5 παρ. 6 του Ν. 2646/1998 (Α' 236), που επιχορηγήθηκαν μέσω των οικείων Περιφερειών από τις πιστώσεις του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΦ 33-220, ΚΑΕ 2291) το έτος 2015, υπό τον όρο της τήρησης του συνολικού ανώτατου ορίου των ήδη εγγεγραμμένων πιστώσεων ανά Περιφέρεια.

2. Το συνολικό ποσό της έκτακτης επιχορήγησης της προηγούμενης παραγράφου δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το είκοσι τοις εκατό (20%) της συνολικής επιχορήγησης, που κατανεμήθηκε από τις πιστώσεις του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για το έτος 2015 προς την οικεία Περιφέρεια.

3. Η επιχορήγηση του παρόντος άρθρου παρέχεται, σύμφωνα με το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, που ισχύει και εφαρμόζεται για την επιχορήγηση των ειδικώς πιστοποιημένων φορέων του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Φροντίδας από τις πιστώσεις του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Απαιτούνται, επιπλέον, η σύνταξη και η υποβολή ισολογισμού, όπως διαλαμβάνεται στις διατάξεις του Ν. 4308/2014 (Α' 251), ελεγμένου από ορκωτό ελεγκτή.

Άρθρο 69

Παράταση Προγράμματος «Βοήθεια στο σπίτι»

1. α. Η διάρκεια του Προγράμματος «Βοήθεια στο σπίτι», που παρατάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 49 του Ν. 4351/2015 (Α' 164) μέχρι 31.12.2016, καθώς και οι συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου των απασχολούμενων για την παροχή των σχετικών υπηρεσιών, που παρατάθηκαν για το ίδιο χρονικό διάστημα, παρατείνονται από τη λήξη τους μέχρι 31.12.2017. Οι συμβάσεις των απασχολούμενων του Προγράμματος σε καμία περίπτωση δεν μετατρέπονται σε αορίστου χρόνου, κατά την έννοια της διάταξης της παρ. 3 του άρθρου 21 του Ν. 2190/1994 (Α' 28).

β. Για την απρόσκοπτη χρηματοδότηση της υλοποίησης του Προγράμματος «Βοήθεια στο σπίτι» για το χρονικό διάστημα από 1.1.2017 έως και 31.12.2017, μεταφέρονται πόροι από: α) το λογαριασμό της Εισφοράς Αλληλεγγύης συνταξιούχων, που τηρείται στο Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών (ΑΚΑΓΕ), μέχρι του ύψους των σαράντα εκατομμυρίων (40.000.000) ευρώ, β) τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και ειδικότερα τον Ειδικό Φορέα 33 - 220 μέχρι του ύψους των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) ευρώ, γ) την ειδική εισφορά ασφαλισμένων, που θεσμοθετήθηκε με το άρθρο 138 του Ν. 4052/2012 (Α' 41) για τη χρηματοδότηση του Προγράμματος «Κατ' οίκον Φροντίδα Συνταξιούχων» (ΙΚΑ-ΕΤΑΜ), μέχρι του ύψους των δεκατεσσάρων εκατομμυρίων (14.000.000) ευρώ και δ) τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, μέχρι του ύψους του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ.

γ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης προσδιορίζεται η διαδικασία μεταφοράς των μεταβιβαζόμενων πόρων και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Η διαχείριση των πόρων αυτών και οι διαδικασίες υλοποίησης του Προγράμματος καθορίζονται σε προγραμματική σύμβαση, που υπογράφεται μεταξύ των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και

Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, του Διοικητή του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και της Ελληνικής Εταιρείας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης Α.Ε. (Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε.).

2. Στο τέλος του εδαφίου δ' της παρ. 1 του άρθρου 64 του Ν. 4277/2014 (Α' 156), όπως προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 49 του Ν. 4351/2015 (Α' 164), προστίθεται νέο εδάφιο, ως ακολούθως:

«Το παραπάνω ποσό καλύπτει και την απαιτούμενη δαπάνη για την ολοκλήρωση του Προγράμματος της περιόδου 1.10.2013 έως 30.9.2014 (άρθρο 127 του Ν. 4199/2013 (Α' 216)).»

Άρθρο 70

Εξαιρέση των δικαιούχων «επιταγής επανένταξης στην αγορά εργασίας» από το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 39 παρ. 1 του Ν. 3986/2011

Στο τέλος της παρ. 4 του άρθρου δεύτερου του Ν. 3845/2010 (Α' 65) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ο δικαιούχος «επιταγής επανένταξης στην αγορά εργασίας» εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 39 παρ. 1 του Ν. 3986/2011 (Α' 152) για όσο χρόνο αυτός απασχολείται δυνάμει της ως άνω επιταγής.»

Άρθρο 71

Ο Φορέας Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, συντάσσει ετήσιο οικονομικό προγραμματισμό και απολογισμό εκτέλεσής αυτού, καθώς και ισολογισμό ή/και Οικονομική Κατάσταση Αποτελεσμάτων, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4308/2014 (Α' 251), τους οποίους υποβάλλει στο Τμήμα Μητρώου.

Άρθρο 72

Τροποποίηση του Ν. 4172/2013

1. Στην παρ. 3 του άρθρου 12 του Ν. 4172/2013 (Α' 167) προστίθεται περίπτωση θ', ως εξής:

«θ) Ποσοστό έως 35% των κερδών προ φόρων, το οποίο καταβάλλεται από τους Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας στους εργαζομένους τους.»

2. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 21 του Ν. 4172/2013 (Α' 167) προστίθεται νέο εδάφιο, ως εξής:

«Ειδικά, για τους φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, στον προσδιορισμό του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα δεν περιλαμβάνεται ποσοστό έως 35% των κερδών προ φόρων, εφόσον αυτό καταβάλλεται στους εργαζομένους τους.»

Άρθρο 73

Τροποποίηση του Ν. 3986/2011

1. Μετά την περίπτωση δ' της παρ. 1 του άρθρου 31 του Ν. 3986/2011 (Α' 152) προστίθεται περίπτωση ε', ως εξής:

«ε) Για τις Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις και τους Συνεταιρισμούς Εργαζομένων, σε πεντακόσια (500) ευρώ ετησίως.»

2. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 31 του Ν. 3986/2011 (Α' 152) προστίθεται νέο εδάφιο, ως εξής:

«Επίσης, εξαιρούνται οι Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας με τη μορφή Κοινωνικής Συνεταιριστικής Επιχείρησης ή Συνεταιρισμού Εργαζομένων,

εφόσον δεν έχουν παρέλθει πέντε (5) έτη από την πρώτη έναρξη εργασιών τους.»

Άρθρο 74

1. Τα κριτήρια πρόσληψης προσωπικού με σχέση εργασίας ΙΔΟΧ το οποίο θα απασχοληθεί στην υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων δράσεων: «Δομές Παροχής Βασικών Αγαθών, Κέντρα Κοινότητας, Δομές Αστέγων», της προγραμματικής περιόδου του ΕΣΠΑ 2014-2020, και η βαθμολόγησή τους, έχουν ως εξής:

1) Χρόνος Συνεχόμενης Ανεργίας: 100 μόρια για τους πρώτους 4 μήνες ανεργίας και 25 μονάδες επιπλέον ανά μήνα ανεργίας από τον 5^ο μήνα μέχρι τους 12 μήνες.

2) Ανήλικα ή Ενήλικα Προστατευόμενα κατά το νόμο Τέκνα: 20 μόρια για κάθε τέκνο.

3) Ιδιότητα Αγαμου, Διαζευγμένου ή Εν Χηρεία Γονέα (εφόσον έχει την επιμέλεια τέκνων): 25 μονάδες επιπλέον εκείνων για τα προστατευόμενα τέκνα του.

4) Αναπηρία του αιτούντος: από 50% και πάνω: 80 μόρια.

5) Αποδεδειγμένη Εργασιακή Εμπειρία που προκύπτει από απασχόληση σε συγχρηματοδοτούμενες δομές και δράσεις συναφείς με ευάλωτες ομάδες και κοινωνική ένταξη: 15 μόρια ανά μήνα απασχόλησης και έως 40 μήνες.

2. Ως προστατευόμενα τέκνα νοούνται:

1) Τα άγαμα τέκνα, εφόσον:

i. Είναι ανήλικα έως 18 ετών ή,

ii. είναι ενήλικα έως 25 ετών και φοιτούν σε σχολές ή σχολεία ή ινστιτούτα επαγγελματικής εκπαίδευσης ή κατάρτισης της ημεδαπής ή αλλοδαπής ή,

iii. είναι ενήλικα έως 25 ετών και είναι εγγεγραμμένα στα μητρώα ανέργων του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.) ή υπηρετούν τη στρατιωτική θητεία τους.

Τα τέκνα των περιπτώσεων ii) και iii) δεν θεωρούνται προστατευόμενα εφόσον το ετήσιο προσωπικό τους εισόδημα υπερβαίνει τις 3.000 ευρώ.

2) Τα τέκνα, άγαμα, διαζευγμένα ή σε χηρεία ανεξαρτήτως ηλικίας, με ποσοστό νοητικής ή σωματικής αναπηρίας τουλάχιστον 67% εφόσον το προσωπικό τους ετήσιο εισόδημα δεν υπερβαίνει τις 6.000 ευρώ.

Τα πάσης φύσεως επιδόματα που χορηγούνται λόγω αναπηρίας (προνοιακά, απολύτου αναπηρίας, ανικανότητας, εξωϊδρυματικό επίδομα, επίδομα κίνησης, διατροφικό επίδομα), δεν συνυπολογίζονται στο ετήσιο εισόδημα.

3. Οι διαδικασίες ένταξης ή υλοποίησης δράσεων ή προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο των ΠΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-2020, εξακολουθούν να ισχύουν εφόσον συμφωνούν με τα προβλεπόμενα στην παρούσα διάταξη.

Άρθρο 75

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από την ημερομηνία της δημοσίευσής του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 31 Οκτωβρίου 2016

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ Β. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

Οι Υπουργοί

Εσωτερικών και Διοικητικής
Ανασυγκρότησης

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός
Εσωτερικών και Διοικητικής
Ανασυγκρότησης

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΒΕΡΝΑΡΔΑΚΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός
Εσωτερικών και Διοικητικής
Ανασυγκρότησης

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΟΣΚΑΣ

Οικονομίας, Ανάπτυξης
και Τουρισμού

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ

Υφυπουργός
Οικονομίας, Ανάπτυξης
και Τουρισμού

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός
Εθνικής Άμυνας

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΙΤΣΑΣ

Παιδείας, Έρευνας
και Θρησκευμάτων

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΙΛΗΣ

Δικαιοσύνης, Διαφάνειας
και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης
και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΤΡΟΥΓΚΑΛΟΣ

Αναπληρώτρια Υπουργός
Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης
και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ

Αναπληρώτρια Υπουργός
Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης
και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

ΟΥΡΑΝΙΑ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

Υγείας

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ

Αναπληρωτής Υπουργός
Υγείας

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ

Οικονομικών

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

Αναπληρωτής Υπουργός
Οικονομικών

ΤΡΥΦΩΝΑΣ ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός
Οικονομικών

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΚΗΣ

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ

Υποδομών, Μεταφορών
και Δικτύων

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΠΙΡΤΖΗΣ

Ναυτιλίας
και Νησιωτικής Πολιτικής

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ

Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 31 Οκτωβρίου 2016

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Την ευθύνη για την εκτύπωση, διαχείριση και κυκλοφορία των φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, (ΦΕΚ) στην έντυπη και ηλεκτρονική έκδοση, έχει το **Εθνικό Τυπογραφείο** το οποίο αποτελεί δημόσια υπηρεσία η οποία υπάγεται στο Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Το Εθνικό Τυπογραφείο έχει επίσης την ευθύνη για την κάλυψη των εκτυπωτικών αναγκών του Δημοσίου. (Ν. 3469/2006, Α' 131).

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΕΙ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

Η ηλεκτρονική μορφή των ΦΕΚ διατίθεται δωρεάν από την ιστοσελίδα www.et.gr. Για τα ΦΕΚ που δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωρισθεί στην πιο πάνω ιστοσελίδα δίνεται η δυνατότητα δωρεάν αποστολής με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, μετά από αίτηση που υποβάλλεται ηλεκτρονικά με τη συμπλήρωση ειδικής φόρμας.

Η έντυπη μορφή των ΦΕΚ διατίθεται για μεμονωμένα φύλλα με το ανάλογο κόστος από το τμήμα Πωλήσεων απευθείας ή με ταχυδρομική αποστολή μέσω αίτησης παραγγελίας στα ΚΕΠ, ενώ για ετήσια συνδρομή από το τμήμα Συνδρομητών. Το κόστος για ασπρόμαυρο ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1€, προσαυξανόμενο κατά 0,20€ για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού. Το κόστος για έγχρωμο ΦΕΚ είναι 1,50€ από 1 έως 16 σελίδες, προσαυξανόμενο κατά 0,30€ για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.

Τρόπος αποστολής κειμένων προς δημοσίευση

- Τα κείμενα για δημοσίευση στο ΦΕΚ, από όλες τις δημόσιες υπηρεσίες και τους φορείς του δημόσιου τομέα, **αποστέλλονται στην διεύθυνση webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.
- Οι περιλήψεις Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων, αποστέλλονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση dds@et.gr με τη χρήση απλού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
- Κατ' εξαίρεση, πολίτες οι οποίοι δεν έχουν αποκτήσει προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, μπορούν να αποστέλλουν ταχυδρομικά ή να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση αποτυπωμένα σε χαρτί, στο Τμήμα Παραλαβής Δημοσιευτέας Ύλης.

Πληροφορίες σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την πώληση των τευχών και τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες θα βρείτε στην ιστοσελίδα μας και στη διαδρομή Εξυπηρέτηση κοινού - τμήμα πωλήσεων ή συνδρομητών. Επίσης στην ιστοσελίδα μπορείτε να αναζητήσετε πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, εφόσον γνωρίζετε τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Τον ΚΑΔ εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΚΑΛΥΨΗ ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ του Δημοσίου και των φορέων του

Το Εθνικό Τυπογραφείο μετά από αίτημα φορέα του Δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει κάρτες, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους, φακέλους αλληλογραφίας, κ.ά. Επίσης σχεδιάζει και κατασκευάζει σφραγίδες.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΤΜΗΜΑΤΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεων: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Συνδρομητών: (Ημιόροφος, τηλ. 210 5279136)

Πληροφοριών: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβής Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστοσελίδα: www.et.gr

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία της ιστοσελίδας: helpdesk.et@et.gr

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: webmaster.et@et.gr

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: grammateia@et.gr

